LTK Beets

G 10 1

Zijgevel en tuin van Boothstraat 6
Utrecht

Achtergenel en Leim van Boothstraat 6

Utrecht.

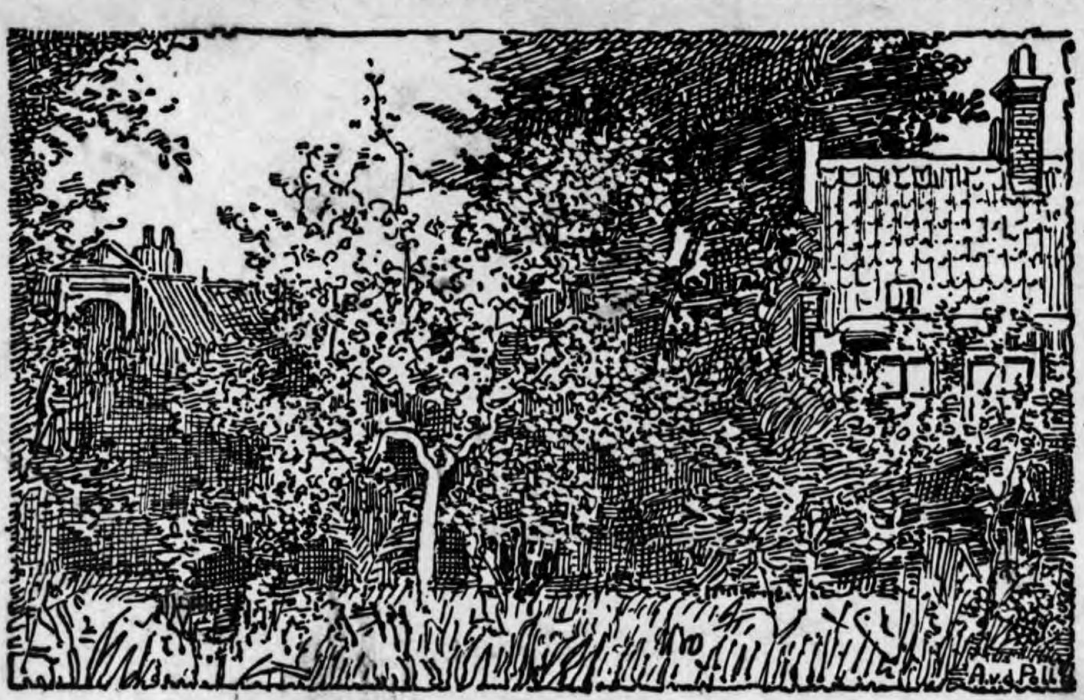

MIJN HOF.

Midden in de stad heb ik een hof,
Een hof met schoone bloemen;
Die bloemen liefheeft, vindt er stof
Tot kijken, ruiken, roemen:
Bloemen zoo kleurig,
Bloemen zoo geurig,
Fijn en grof.
God laat ze groeien,
Blad voor blad, knop voor knop,
En schrijft, als ze bloeien,
Zijn naam er op.

NICOLAAS BEETS.

LTK Beets

G 10 2

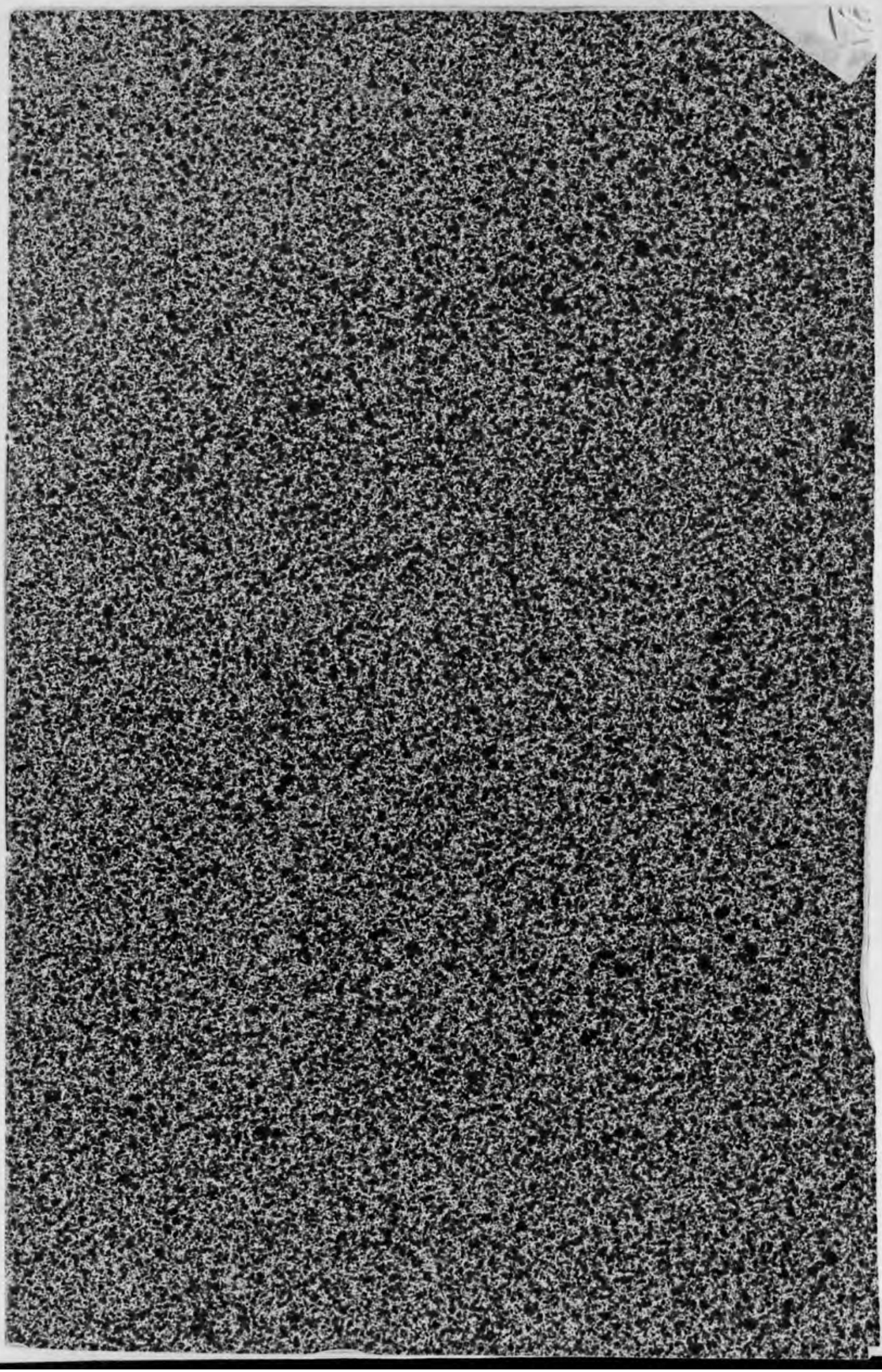

De Kerkenraad der Hervormde Gemeente te Alkmaar, verlangende bij allen, welke door Belijdenis hunnes Geloofs tot Leden derzelver Gemeente aangenomen worden, den indruk van deze gewigtige plegtigheid te bewaren, en de heilige verbindtenis, onder welke men zich toen voor God en menschen gebragt heeft, in levendig aandenken te houden, heeft het niet ongepast geoordeeld, aan ieder, bij het afleggen der belijdenis, het navolgende ter hand te stellen, in de hoop, dat de lezing en herlezing van hetzelve het nadenken en de zelfsbeproeving zal opwekken, en met de bede, dat de Heilige Geest het aan de harten van de Leden der Gemeente zegene.

VRAGEN,

DIE BIJ UWE PLEGTIGE BEVESTIGING ALS LIDMAAT DER GEMEENTE AAN U GEDAAN, EN DOOR U MET *Ja* BEANTWOORD ZIJN.

I. Of gij van harte gelooft de Leer, die gij hebt beleden?

II. Of gij ook voorgenomen hebt bij deze Leer, door Gods genade te blijven, de zonden te verzaken, en een Christelijk leven te leiden?

III. Of gij U onderwerpt aan het Kerkelijk Opzigt, en ingeval gij U mogt misgaan, aan de Kerkelijke tucht?

Geliefde *Zuster*! deze vragen hebt gij bevestigend beantwoord. Gij hebt u toen aan God en den Heer Jezus Christus verbonden, en plegtig verklaard, te zullen leven tot eer van Hem, die U door zijn bloed gekocht, door den Doop afgezonderd, en door zijn Evangelie geroepen heeft. Gij hebt U toen verbonden, om in alle matigheid, regtvaardigheid en godzaligheid te leven, geen aanstoot te geven in eenig ding, en in de liefde te wandelen, en plegtig verklaard U, onder dagelijksche bede tot God om de kracht des Heiligen Geestes te zullen oefenen in het bewaren van een onergerlijk geweten voor God en menschen.

Om

Om U aan die verbindtenis en die verklaring ten allen tijde getrouw te doen zijn, werden U toen onderscheidene vermaningen gegeven, van welke U de volgende door dit geschrift herinnerd worden.

VERMANINGEN.

1. Laat de gedachte U steeds levendig zijn, dat de Heer, wien gij tot uwen Heer hebt aangenomen, op uwen wandel let, en eenmaal komt om u te oordeelen.

2. Oefen U bij voortduring in de kennis van en het geloof aan de waarheid, opdat gij moogt opwassen in de genade des Heeren.

3. Vier daartoe gezet den Zondag, als een' heiligen rustdag; neem den openbaren Godsdienst getrouw waar; woon vooral de Leerredenen over den Katechismus bij; en bewaar de gemeenschap des geloofs en der liefde met ons aan het Avondmaal.

4. Onderhoud dagelijks den huisselijken Godsdienst, inzonderheid door het lezen van Gods woord, gebed en dankzegging.

5. Tracht steeds in zelfskennis toe te nemen; onderzoek daartoe uw hart, en let op uwen wandel, opdat gij moogt weten, welke gebreken

ken nog in U overig zijn, ten einde dezelve te bestrijden en te overwinnen.

6. Onthoud u zorgvuldig, gelijk het een regtgeäard Lid der Heilige Christelijke Gemeente betaamt, van het deelnemen aan alle zulke ijdele vermaken, uitspanningen en tijdverdrijven, welke den Christen onwaardig, voor uw hart afleidende zijn, en het gemoed verwilderen.

7. Wanneer gij gehuwd en met kinderen gezegend zijt, of vervolgens mogt worden, draag dan naar uw beste vermogen zorg voor derzelver Godsdienstige en Christelijke opvoeding, door onderwijs, voorbeeld en gebed.

8. Zijt gij nog ongehuwd, wacht U dan bij het aangaan eener huwelijks-verbindtenis voor onberaden stappen, en bepaal uwe keus liefst, en bij voorkeur, tot zulk een persoon, welke met U in Godsdienstige denkwijze en gevoelens overeenstemt, ten einde huisselijke twist en onaangename gevolgen voor te komen.

9. Wanneer gij immer in verzoeking mogt geraken, hetzij door bedenkingen omtrent de Leer der Hervormde Kerk, nu door U beleden, hetzij door andere redenen, om tot een ander Kerkgenootschap over te gaan, openbaar dan uwe bezwaren aan eenen der Leeraren of Opzieners der Gemeente, ten einde hunne Christelijke voorlichting en raad in te winnen.

10. Bewaar dit bewijs van onze belangstelling in uw heil zorgvuldig, als een getuige van het plegtig Verbond, hetwelk gij vrijwillig onder opzien tot God hebt aangegaan, beproef U hieraan van tijd tot tijd, opdat gij bij ontrouw, (hetgeen God genadig verhoede!) moogt wederkeeren tot den Heer en Zaligmaker, aan wien gij nu verklaard hebt U geheel te willen toewijden.

Hiermede bevelen wij U biddende, Gode en den woorde zijner Genade, die magtig is U op te bouwen, voor struikelen te bewaren; en U onstraffelijk te stellen in de toekomst van onzen Heer Jezus Christus.

Afgegeven op den Dag der Belijdenis aan

Alida van Foreest

geboren te Alkmaar

wonende te Heilo

Uit naam des Kerkeraads,

A. Eeerkinderen

PREDIKANT.

ALKMAAR,

den 21 April

1835.

G. J. D. Alberts

OUDERLINGEN.

VRAGEN,

DIE GEDAAN WORDEN VOOR ELK AVONDMAAL, OM DOOR DEGENEN, DIE HETZELVE VOORNEMENS ZIJN TE VIEREN, IN DE TEGENWOORDIGHEID VAN GOD, DEN KENNER DER HARTEN, OPENLIJK MET *Ja* BEANTWOORD TE WORDEN.

I. Of gij van harte gelooft, dat de waarachtige en volkomene Leer der zaligheid, ons van Godswege geopenbaard, vervat is in de Boeken des O. en N. Verbonds?

Die dit gelooven, zeggen: JA.

II. Of gij van harte gelooft, dat gij door uwe zonden diep bedorven, en voor God strafwaardig zijt, en U zelven deswegen mishaagt met ootmoed en berouw?

Die dit gelooven, en hiertoe gezind zijn, zeggen: JA.

III. Of gij van harte gelooft, dat God uit loutere genade ons Zijnen eeniggeboren' Zoon, Jezus Christus, heeft geschonken tot onzen eenigen en volkomen' Zaligmaker, wiens ligchaam voor ons verbroken, en wiens bloed voor ons vergoten is tot vergeving der zonden; — en of gij Hem voor U zelven met een ge-

geloovig hart aanneemt tot wijsheid, regtvaardigheid, heiligmaking en verlossing?

Die dit gelooven, en hiertoe gezind zijn, zeggen: JA.

IV. Of gij overeenkomstig de verpligting, die bij uwen Doop op U gelegd is, een opregt voornemen hebt, om door de kracht des Heiligen Geestes, bij deze belijdenis te volharden, uw geloof te sterken, uw leven te beteren, in ware liefde en eenigheid met uwen Naasten te leven, en alzoo Gode waarachtige dankbaarheid voor Zijne genade te bewijzen?

Die van zoodanig gevoelen zijn, zeggen: JA.

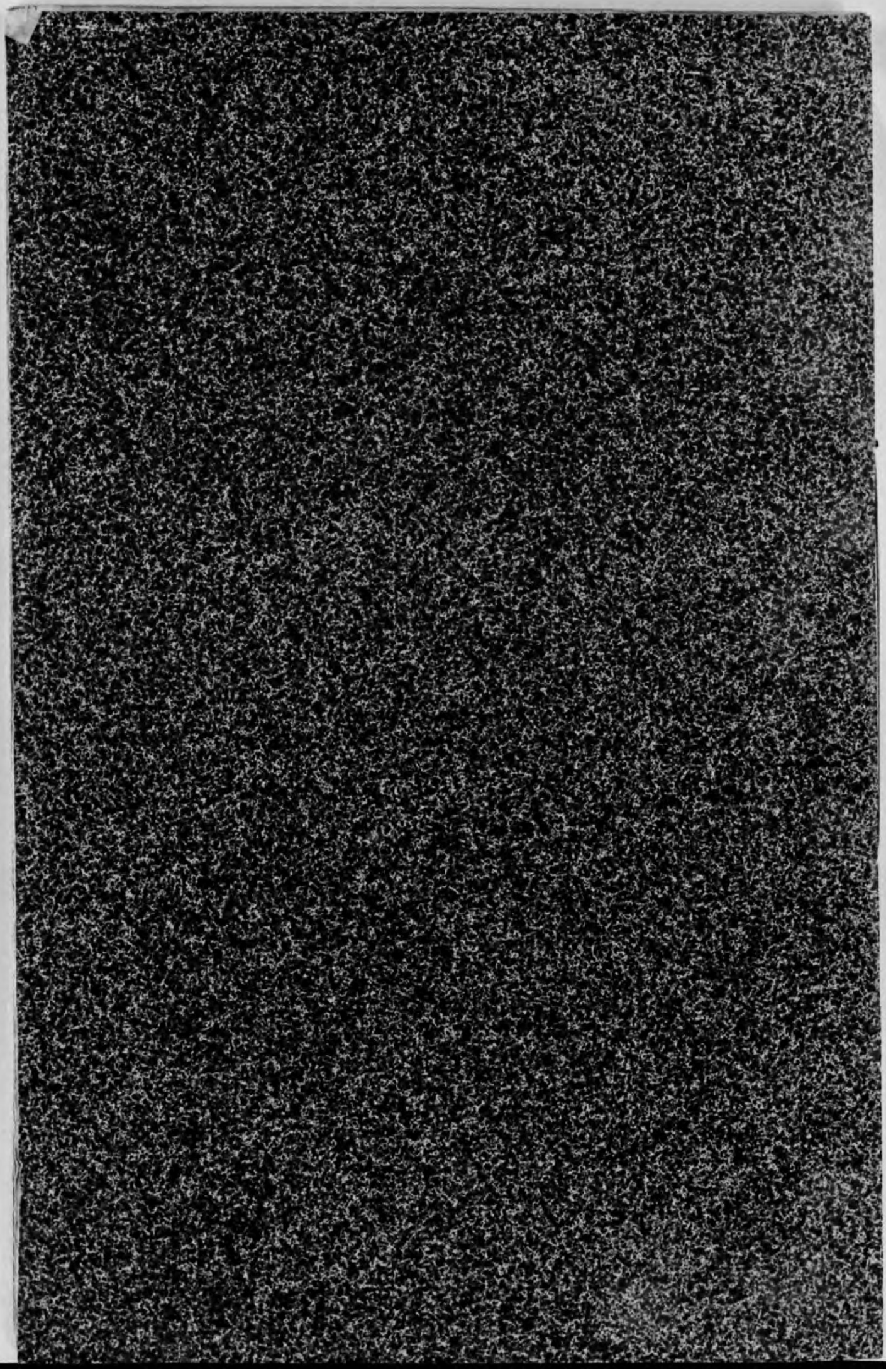

LTK Beets

G 10 3

Gedachten aan

Haar gericht.

20 Mei 1837.

Aan Aleide.

Ik vraag niet of de hemel stralen,
Niet of het bloembed rozen heeft,
Of geur en toongalm om mij zweeft
Van boschviool en nachtegalen,
Wier adem of het windtjen beeft
Dat, in 't bezielend ademhalen,
Het leven aan het leven geeft,
Als 't fluistrend omgaat door de dalen;
Noch of het kruin is van den gloed
Die 't lover losrolt van de knoppen,
Of vochtig van de koele droppen
Wier kracht den bloemhof sterken moet.
Ik vraag niet of de Lente zoet,
De Meimaand lieflijk is voor 't harte,
En winterkoude of wintersmarte
Aan lichaam en aan ziel vergoedt,
Beklaagbaar, die geen hope voedt,
Dan op de sloop der bloeiende aarde,
Dan op de kleuren van zijn gaarde,
En wat zijn takken groeijen doet;

Die,

Ltk Beets aanw. 93/01

Die, midden in des waerelds jammeren,
Zyn heil afhanklyk maken moet
Van ochtendgloor en avondgloed,
Of van een speelziek wolkgebroed,
Een kudde wit van witte lammeren
En straks een zwarten legerstoet,
Die als de wind hem op doet zwellen,
In donderslag en bliksemgloed
En aarde en hemel zal ontstellen. —
— Voor my, ik wensch een zacht gezicht,
Een zoet, lief kind van achttien jaren
In lente en winter aan te staren,
By ochtendrood en avondlicht,
En tusschen groene en geele blaren:
Een vriendlyke op wier bly gelaat
By roos en lelie groeten mogen
Wier frischheid van geen zon vergaat
Die 's ochtends vroeg en 's avonds laat,
Een blaauwen hemel voert in de oogen;
En in 't aan zorgen vreemd gemoed,
Een altyd helderen lentegloed.

O, 't haatlyk Noorden, 't haatlyk Noorden!
Het zengt zyn koude gorgel schor;
Het ademt onze velden dor;
Het weert de wellust dezer oorden.
Uw Moeders bosch bleef naakt en graauw;
Uw Moeders bloemhof [illegible];
Haar lammren bibbren van de kou,
En wenschen dat hun wol mag groeien;

Ook sluit geen lommer ~~tot~~ het verschiet
Der breede Beukenlaan nog ~~zoo~~ niet,
Waardoor 't een blaauwe tent zou schynen,
Voor wie het met onze oogen ziet,
Beplooid met groenende gordynen;
De[3] Nyenburg[4] laat[2] vër[1] zyn dak
Aanschouwen door de kale boomen
Waar slechts een ~~[illegible]~~ enkle groene tak
Der andren dorheid uit doet komen;
— Zoo bly hun voor slechts ontstak! —
Maar ziet de Dochter van den Huize
Met een gelukkig, blyd gezicht
Dees nieuwen morgen[?] bangelicht, —
Ik vraag niet of het Wester suize,
~~Niet~~ Of het knorrig Noorden gromt,
Niet of de blyde lente komt;
Ik vraag niet of de Hemel stralen,
Niet of het bloembed rozen heeft,
Of roos ~~of~~ en lelie sterft of leeft,
Noch of de wiek der Nachtegalen
Van liefde, zang, of koude beeft;
Of alles groent in bosch en weide,
En leeft en bloeit en zich verblydt;
Maar slechts of gy gelukkig zyt,
Of gy gelukkig zyt, Aleide!

Ik ken er wel wier koude jeugd
Gelykt op dees bedrogen lente;

Wier

Wier Jonkheid heenspoedt zonder vreugd;
Wat hoop zich in haar ziele prentte
Van Voorjaarsweelde en Meigeneucht:
Ik ken wier hart, voor alles koel,
Zich zelf genoeg is en zijn armte,
Wier jeugd geen smaak heeft, geen gevoel,
Gelijk een Meimaand zonder warmte;
Ook zijn er welker ziele krijgt
Omdat, wat andren ook genieten,
Voor haar alléén de zon niet schijnt,
De roos niet uit de knop wil schieten,
En 't lommerijk versiert verdwynt,
Waarmeê zy (helaas!) zich vleien lieten;
Wier hoop een boomgaard zonder geur,
Wier liefde een bloemstruik zonder regen,
Wier heil een roos is zonder kleur,
Wier deugd een akker zonder zegen;
Voor wie in 's levens teêrst saizoen,
De zuivste en barste vreugden bloeiën.
Die zelfs het veldkruid sterven doen,
Zoo 't waagt, te zijner tyd, te bloeiën.
Gy niet aldus! - Uw feest is dáár;
Een feest van lente en liefde beide;
Maar zijn zy wat uw hoop voorzeide?
En, dierbaar kind! geniet gy haar?
Zyt gy gelukkig, myne Aleide?

Gelukkig, lieve? Ja, niet waar?
O, laat uw mond my dit herhalen,
Uw blik my 't antwoord tegenstralen,
By d'ingang van uw twintigst jaar,
En zeg 't uw' vriend nog duizend malen.
Ja, zeg hem dat uw lente zoet,
Uw aarde groen, uw hemel open,
Dat dat de lente is van uw hopen,
Zoo lieflijk als uw lief gemoed;
Dat alles rozen is voor uw voet,
En dat uw hart een heil mag smaken,
Groot als de groote liefdegloed,
Waarvan ik 't offer het myn' ziel blaken.
En dan... de Heere, kind! is goed!
Door zyn genade, bidde ik, kome er
Na zulk een lente zulk een zomer,
Als ze u en my verwachten doet.

Nijenburgh.

B[illegible]

In Aleydes Bybel geschreven.

(gecopiëerd door Maria Faech)

O. Zoet aanschouwen voor myn oogen,
Als gy uw blond, uw jeugdig hoofd
Naar 't Bybelboek houdt toegebogen,
En leest, en liefhebt, en gelooft;
Als de ernst uw voorhoofd heeft betogen,
Maar 't vredig lachjen om uw mond
De blyde rust der ziel verkondt
Die de Englen altyd smaken mogen, —
O, heyl u. Heil u, in die stond!
Het is voor die u dan mag naderen,
Als wierp het Boek een straal van licht
U tegen van zyn heylge bladeren,
En om uw vriendlyk aangezicht;
Als of uw hart de hooge weelde
Des heilgen die Gods adem dreef,
Wier hand het heilge nederschreef,
In heilige verrukking deelde;
Als blaak een schemering van den gloor,
Die eens uw lichaam zal doorgloeien;
Reeds nu de lieve blosjes door,
Waarvan uw zachte wangen bloeien,
En als uw ziel genoeg genoot;
Als ge, overstelpt van zaligheden,

Verwand in tafspraak en gebeden;
Het Boek laat vallen in uw schoot;
En de oogen haastig om u sloonde,
Als Wakende uit een droom, verschrikt
Dat gy op de aarde neder blikt.
Die u aan de aard ontlogen Woonde,
En met het hemelsche verkwikt, —
Dan mag het weezen in myne oogen
Als was uw droomen Waar geweest;
Dan schynt ge my een goede Geest,
Een boodschap brengende uit den hooge,
Op Wiens gelaat men „Vrede" leest.

Uw Moeder heeft u niet geleerd
Den krieg der ydelheden voor te Weezen,
En ydelheden bat te Vieren,
Wier Vuur des Hemels oogst Verteert;
Nooit heeft haar hant van u begeerd
Dat gy Zoudt schitteren en behagen
Door wat een Wereld eert.
En van Dier hoogmoed overheerd,
Haar valsche blaemenkroon Zoudt dragen
Neen in uw vroege kinder-dagen
Vlocht Ze om de Slapen onder haast

De witte Rozen des Gelaats;
Die Zelfs der Engelen oogen boeien,
En van des Hemels daauw bespat,
Daar geuren spreiden op uw pad,
En tot in 't eeuwig leven blaeien; —
Wel U, die Zulk een Moeder had!
Want daar door Zyt ge niet der geenen,
Die eenmaal Zwaks het gouden slot
Ontgrendlen van het Woord van God,
Om aan Zyn Waarheyd 't oor te leenen;
Die 't hart vervuld van aardsche goet,
De vreugd der waereld nooit vergeten,
En Heenen huis Zyn neêrgezeten,
Gehoorzaam aan een Stemme gebod,
Maar niet begeerig om te weten,
Wat Hemel opgaat voor 't gemoed
Der Zulken, die Zich vroeg gewennen
Aan Scheppels in Zyn Woord te kennen,
En die haar redde door Zyn bloed.

Het Woord des Heeren! 't Woord des Heeren!
O Gy, die op den Bybel leest,
Gy die versmaakt Zyn Blaadren keurt!
Hoe Zullen Wy het Waardig eeren?

Een Boom des Levens, door Gods hand
In 't aardsche dal des Doods geplant;
Een Kreeuw van Bloemen uit Gods Eden,
Een blik van 's Heeren aangezicht;
Een Bundel Stralen uit Zyn Licht;
Een geur van 's Heeren liefdelheden;
Een Stroom van Liefde en Wysheyd Gods;
Geheel een Staet van Hemelboden.
In Englenschoon, en Englendasch,
Die tot de aanschouwing Gades noodig,
Die, waar de boosheid ons belaagt,
Voor ons een Vlammend Slagzwaard trekken,
En waar het Land bescherming vraagt,
Ons met hun blanke Vleugten dekken;
Een toedracht der Profecy,
Waar voor de hemelsche gedrogten
Zich oopren, Schemren, en Verdwynen,
Die door den Bybel! — knielen wy!

Niet waar? wy Zullen op ons paad
Gedurig Samen neder knielen,
En brengen 't offer onzer Zielen
Hem onze Jonkheyd vroeg aanbad;
Wy Zullen Samen alle dagen
Dat Boek ontsluiten van den Heer,
Ons laven aan Zyn liefdeleer,
En om Zyn Hemelsch Manna vragen;
Wy Zullen, by het Vriendlyk licht,
Dat uitstraalt van het Woord des Heeren,
Den Vader in het Aangezicht
Van Zyn Gezalfden Kinderen leeren;
Wy Zullen boaden op die stats
Van Zyn Apostlen en Profeten,
En niet begeeren iets te weeten
Dan 't kruis dat Eengeboornen Gods;
En waar de Baarens ons Weerleggen,
Waar twyfelmoed ons Land Schakt,
En waar Verzaeking ons Verlokt,
De Hand op onzen Bybel leggen;
Wy Zullen, Dierbaarste! Zedne Smart,
Die bittre traanen Vergt at Lachten
By 's Heeren troostryk Woord ontVlechten;

En met den Bybel aan onz hart,
Een laatsten ook den dood niet duchten,
Wien zaligheid hier-gezonden wierd.

Daar staat geschreven: onze schuld;
De boosheid die ons staat Ver valt:
De vloek, die op deez aarde moest kleven
De dood die Adams Zonde boet;—
Maar. Gods Genade, en Christus bloed;
Verlossing; zaligheid; Een wijs leeven;
Een hemel die eens aard Vergaat;
Ook dat; Melicie: staat geschreven

Zondag morgen
18 Februarij
1838.

Beets.

Meizang aan Aleide.

O Gy zijt jong! gy zijt jong! Gy zijt jong.
Lieve! zoo schoon is de Lente der aarde!
Groen is de heuvel en bloeiend de gaarde;
De ader der kracht en des levens ontsprong.
't Sluimerdun loover van beuken en berken
Wappert om takken van 't vruchtsap gekust;
Vrolijk ontwaken tot weelde en tot lust
Klinkt in de liedren en ruischt in de akker.

Als gy, gedaald uit het hemelsche blaauw,
't Zonlicht gespeeld door het loover der boomen,
Velden en gronden op 't graspeil ziet stroomen,
Kleuring van bloemen en schittering van daauw-
Als ge 't genot en bewondering verloren,
Waar gy den voet zet op 't geurige mos,
Dwaalt ~~langs~~ door de slingerende paden van 't bosch,
Schuwend het ruischen uws kleeds te doen hooren,
Dat het den zang van een vogel zou storen,
Waar hij zich wiegt op een lageren top;

Als gy de lachende sneeuw over dagen,
Donzig ziet zitten op boogerd en hagen,
Als gy uw bloemen beschuwd in haar knop,
Als gy de tuiht haar uw blaauwe violen,
Gretig en ~~[illegible]~~ klemmende [windsels] ~~[illegible]~~ verscholen,
Maar wel den ochtend verlost van hun wrong:
Lieve, te midden van loover en bloesem,
Is daar geen vrolyke stem in uw boezem:
O Gy zyt jong! gy zyt jong! gy zyt jong.

Lente des levens! O Lente van vreugde!
Lente van schoonheid, van frischheid, van kracht!
Feesttyd van alles wat zoet is en zacht,
Van wat ons zinnen en harten verheugde!
Lente van liefde, van ~~[illegible]~~ [lust] en [van gezang!] ~~[illegible]~~
Schitterende blikken en bloozende wangen!
Zwevende bloemen en blyde gezangen!
Adem des Levens, en zegen van God!
Heerlyker [weelde] ~~[illegible]~~ is daar niemand te smaken
Blyder bemerkt zyn, zoete tellingen vreugd!
Van dat verhevend besef onzer jeugd,
Als wy tot leven en lieven ontwaken!

O Gy zyt jong! gy zyt jong! gy zyt jong.
Lieve! zoo schoon ~~[illegible]~~ in de Lente der aarde,
Maar voor zyn hart had zy leven noch waarde,
Zoo niet haar stem in uw binnenst weerklonk.

20 Mei 1828.

Beets.

Op de wandeling.

Pluk de blanke windekelken,
Lieve! voor uw blonde vlecht;
Eer ze aan de olmentak verwelken,
Waar hun slingerrank aan hecht;
Dat de bloemen ras verflensen,
Lieve! weten alle menschen,
En is duizendmaal gezegd:
Maar dat ze aan haar steel ontrokken,
Lief staan voor uw gouden lokken,
Wist gij mooglijk nog niet recht.

—

Zie de frissche, frissche stroomen,
Helderblaauw en spiegelglad;
Haast u niet te laat te komen,
Zoo gij u spieglen wilt in 't nat;
Als op donzen wiek gedragen,
't Guitig windtjen u wil plagen,
Hijgt het heel den spiegel mat;
't Is niet dat ge er uit zult leeren,
Hoe de gladheid kan verkeeren! —
Kleine kindren weten dat.

Zonnestralen, morgendroppen,
Drufte uitspint, ~~groene~~ kleêre blaâs;
Open kelken, dichte knoppen;
Overal kleeft leering aan.
Maar op ouwe en rijpe jaren,
Ziet men bloemen, draauw en blaâren,
Juist niet om ter school te gaan.
Dat het Zoet is hier te dwalen,
Dat we er lieflijk ademhalen,
Kan voor deze reis volstaan.

Augustus
1838.

Nicolaas Beets.

Voor

de Heer van den Dichter.

Cedo majori.

Het Twaarrel der Bruid.

Voor Bleide.

The Bride's Farewell.

1

Farewell mother! – tears are streaming
Down thy tender, pallid cheek,
As in gems and roses gleaming,
On eternal sunshine dreaming,
Scarce kis sad farewell may speak.
Farewell mother! I now leave thee
And thy love unspeakable
One to cherish – who may grieve me,
One to trust – who may deceive me
Farewell mother! – fare thee well!

2.

Farewell father! – thou art smiling
Yet there's sadness on thy brow –
A merged joy and languor, wiling
All my heart from that beguiling
Tenderness, to which I go.
Farewell father! thou didst bless me
Ere my lips thy name could tell!
He may wound who should caress me,
Who should solace, may oppress me;
Father, guardian! fare thee well!

Het Vaarwel der bruid.

1.

Vaarwel, o myn moeder! Een tranenvloed leekt
~~Myn~~ uw rouwglans, door droefheid geplonden verbleekt.
Ik gunt mei kaauw (arme) in myn feestlyke pracht,
En droomend van 't heil, dat zoo teurig my wacht
Dit droevig vaarwel, waar myn 't hart onder breekt.
Vaarwel, o myn moeder! 'k Verlaat u, en snel
Uit den arm van een liefde als niet uit is te spreken
Aan het hart van wie eenmaal myn hart kan doorbreken,
In hope op een toren, lichtend ontkomen gebleken! –
Myn moeder, myn dierbare moeder! vaarwel!

2.

Vaarwel, o myn vader! Gy lacht, maar 't verdriet
Verloochent zich toch in uw oogopslag niet:
Daar mengelen zich blydschap en boezemsmart in,
Waardoor zich myn hart van de onzekere min,
Waaraan ik my toevertrouwd afgeleid ziet.
Vaarwel! ik heb reeds onder 't kinderlyk spel
Uw zegenende hand op myn hoofd voelen drukken:
Thands zal ik wellicht voor de Land Heer bukken,
Die me aan zooveel liefde en goedheid komt ontrukken. –
Myn Vader! myn goede gelieven! Vaarwel.

3.

Farewell sister! thou art twining
Round me in affection deep,
Gazing on my garb so shining,
Wishing "Joy" – but ne'er divining
Why a blessed bride should weep.
Farewell sister! – have we ever
Suffer'd wrath our breasts to swell?
Ere gave looks or words that sever
Those who should be parted never?
Sister – dearest! fare thee well.

4.

Farewell brother! – thou art brushing
Gently off those tears of mine,
And the grief that fresh was gushing
Thy most holy kiss is hushing.
Can I e'er meet love like thine?
Farewell! brave and gentle brother,
Thou more dear than words may tell.
Love me yet – although another
Claims me Elisa! – father! mother!
All beloved ones – fare ye well!

3.

Vaarwel, o myn zuster! Gy omhelst my voor 't lest,
De boezem door traan en beklemming geprest;
Terwyl gy het oog op myn feestgewaad slaat,
My heil wenscht en vreugd – maar de reden weêrstaadt
Hoe droefheid de wang van een bruid zoo verflenst?
Vaarwel! Hebben we immer door weêrzydsch geknel
Elkander tot toorn of verbittering gedreven?
Ooit haatlyke woorden of blikken gegeven
Die scheiden, wie nooit moesten scheiden in 't leven?...
Myn zuster, myn dierbare zuster! vaarwel!

4.

Vaarwel, o myn broeder! Gy wischt uit myn oog
Den traan die 't besproeit en myn aangezicht droog:
Een afscheidskus balsemt de grievende smart,
Die bloedt in 't met tegenzin scheidende hart.
Waar vinde ik ooit, die my zoo lief hebben moog?
Vaarwel myner jonkheid geliefdste gezel!
Myn broeder, my dierbaar dan woorden te melden;
Al doet ook een ander zyn recht op my gelden.
Gy allen, wier beden me in de echt ~~my~~ begeleiden,
Myn Vader! myn moeder! geliefden! Vaarwel!

Zoo heb 'k eenkeer een Dichter nagezongen —
Zoo heeft eenkeer een Bruid my nagezegd
Die, door den eisch haars echtgenoots gedrongen,
Naar 't vreemde land hem volgde met haar echt.
En sinds?... Of zy het nimmermeer herhaalde?...
Ik weet het niet: zoo'n vraag is naar.

Dat nooit myn oog op deezen klaagzang daalde Genoeg
Of 'k zuchtte om haar, die my zoo'n afscheid vroeg.
Dan eens — dan eens! het was toen Gy Aleide!
Dit hebt van my begeerdet. Want ik dacht
Daarby aan 't uur dat u de bruidskroon wacht,
En welk een heil u in die uur beidde!
Want men ge uw hart verpand hebt en uw woord
Is niet van hen, wier woord men mag verdenken.
U zal geen angst, geen wee, geen twyfel krenken,
Wanneer gy in zyn armen zinkt als vrouw!
Uw moeder zal u aan zyn boezem nederleggen,
Geruist, zoo als men een kind ter ruste leit.
En als gy haar en ons vaarwel zult zeggen
Slechts hoop en moed en liefde en dankbaarheid
Zal spreken in 't vaarwel waarmee gy scheidt.
O zy het haast! kom de uur spoedig nader,
Dat ik u zie, hoe ge aan zyn hart gekleefd,
Uw moeder, voor uw vriend begeeft,
Gelyk een kind den schoot der moeder voor den Vader!

29 Jan. 39

J.P. Hasebroek.

Aan

Nicolaas Beets.

(by zyn Doctorale Promotie.)

En hoe was 't u te moede, Jesse's Spruite,
Toen de oliehoorn zich ledigde op uw hoofd
En 's Heeren Geest, die daarin daalde, uw luite
Zich heiligde ten harpe, aan Hem verloofd?
Jehova had uw liederen vernomen
En uit uw lied den adel van uw hart:
Hy sprak: Ik zal myn geest op hem doen komen,
En zalven my een dienstknecht van den Bard.
En toen — wat drift mocht wel uw borst vertreên,
Toen, met den geur die uw gewaad doordrong,
Het Goddelyk gevoel: Ik ben des Heeren!
Den aardschen gloed der poëzy verdrong?
O zoo gy het vertrouwd hadt aan myn snaren
Het had my thands aan woorden niet geschaad
Voor wat het hart der Dichters moet ervaren
Op wien het kleed der heilige toewyding daalt.
Wel vloeide van zyn gouden luit alreede
Sinds lang de psalm, die 't harte wyding toont;
En streed hy met de wachters Sions mede,
Met stem en lied, voor wie op Sion woont.
Maar toch — nog moest de mantel hem omgorden,
Die d'outaarknaap het Heilige opensplyt,

En hy geheel Jehova's dankknecht worden,
En volk voor zyn van Zyn gewyde Wet!
De dag is daar! De school der Profeten,
Die d'eernaam draagt aan andren Gideons,
Treeft heden hem Profeten zoon geheeten,
En geen die vraagt: Is Saul onder ons?
Neen, niemand die hem niet begroette en weide
En juichte, dat de gave van hem verleend
Geen andren dienst dan hem geheiligd weide
Dan die het hoogste en heerlykste vereent.
Geluk, myn vriend! Wy deelen in uw zege,
De lovertoon hier van de vreugd gebouwd,
Weergalmt van ons gejuich, en allerwege
Koomt maag en vriend den hoogtyd, dien ge houdt.
Zie ons gelaat van vreugdenolie blinken!
Zie hoe de rank, die deze hutte omspreidt,
Haar most plengt in den feestkelk dien we drinken,
Terwyl een lied uw zoete liefde viert.

En lied voor haar! een lied van haar!
De zuster haars beminden!
De blos van Sarons rozelaar
Gepaard aan 't oog der hinden!
De vlechten, dartlende om haar hals,
Van 't goud der druiventrossen!
Blank als de lelien der dals!
Zacht als de duif der bosschen!
Maar blanker nog (kan 't mooglyk zyn)
De ziel dan haar heiren,
En zachter dan haar huidsatyn
De fulpen aard der duive.

Een lied voor haar! een lied van haar!
De zuster haars beminden!
Geen doffer by zyn wederpaar
Ooit kon er min meer vinden.
Haar liefde is hem een lustprieel,
Met balsemende luchten,
Vol vogelen met verheven gekweel,
En zwaar van gouden vruchten.
Haar liefde is hem een loofverdek,
Waarvan hem 't groen omlommert.
Een schuilplaats en een hoog vertrek,
Waar hem geen leed bekommert.

Een lied van haar! een lied van haar!
De zuster haars beminden!
Zy was de blyde morgen daar,
Die beide zal verbinden.
Weef aan den sluier, maagdenrey,
Die om haar hoofd moet plooien:
En, knapen, bindt den krans er by,
Die haar het hair moet tooien.
Haar juichen weder stam en maag
Van magen en van vrinden:
Een lied van haar! een lied van haar!
De gade haars beminden!

11 Maart 39.

J.P. Hasebroek.

Aleides Verjaardag.

1839.

Wees vrolyk, olm en elzenbosch!
Der Nyenburchtsche dreven!
Schudt, eikenkroon, uw bladrenlos,
Waar over de windtjens zweven!
Blink in de Zonne, beukentop,
Die al uw groen doe gloren!
Steekt popels uwe spitsen op!
Bespreien de hagedoren!
Riek geurig, dennen berkentak!
En Linde, spreid uw loverdak,
Waardoor geen Zon kan boren.

Voor wie den Dichter is verlooft
Tot 't Lentefeest gekomen;
Gy Duifjens, klapwiekt om haar hoofd,
Die nestelt in de boomen!
Gy windtjens, [illegible] by huis,
In donkere dreef verscholen,
Begroet haar met een zacht gesuis
Van uit uw groene holen!
En als zy uittreedt, weelig mos,
Schudt 't mollig op uw [illegible] dos,
[illegible] met violen!

—

Klein Bloembed! Vreugde van haar Ziel,
't Toppunt van haar wenschen!
En dat zij met een staâg gekriel,
Ziet groeien en verflenschen;
Verrukt haar met een blijden schat
Van knoppen, die beloven,
Uitgluurende door 't dikke blad
Met uit en zoord van boven.
Een bloem begeert zij voor haar vlecht,
En een die zij in 't knoopsgat hecht
Van die haar hart mocht roven.

—

Kom op haar feest haar blij gezicht
Met blijder glans beschijnen,
Zacht moederzorg en vrolijk licht
Van kinderlijke blikken!
En Gij, mijn Liefste, vier uw vreugd,
En kransch uw hoofd met stralen;
Doe op haar rozeroode jeugd
Uw teedre dauwing dalen!
Ook in haar oog de helderste vonk,
En doe in 't sneeuwwit vel haar wang
Het teederst blosje pralen.

—

Maar leer ook, vriendelijker dan ooit,
Op deez' verheugden morgen,
Uw hand op 't voorhoofd, heel gesplooid
Door rimpelen van zorgen!
Lok 't Hemels Zegen van omhoog,
Op d'adem der gebeden!
Verbid de tranen van haar weg,
De doorns voor haar schreden!
En zij haar weg door u bespreid
Met zachtigheid op zachtigheid,
En duizend tederheden.

Thuis Nyenburgh

Nicolaas Beets.

Oh, quel bonheur ! aussitôt que la porte
A deux battants s'ouvre devant vos pas,
De rencontrer un peuple pour escorte
De jeunes gens épris de vos appas !
Mais caresser ta bonne mère,
Rose épanchant les parfums de ton cœur,
Voilà, voilà, ma chère
Alicie, ton bonheur !

Quel beau transport! lorsque la renommée
Répand au loin notre nom glorieux,
Que de l'encens l'éternante fumée
Monte vers nous en tourbillons joyeux!
Mais te cacher en ta famille
Pour y verser tes trésors de douceur,
Voilà, voilà, gentille
Aleide, ton bonheur!

Par ton esprit, par ta limpide joie,
Diviniser les charmes du foyer;
Sur les beaux jours de ton amant la soie
De ta blanche aîle avec soin déployer;
Embellir les fleurs que Mai donne
Par tes pinceaux, ô talent enchanteur!
Voilà, voilà, ma bonne
Aleide, ton bonheur!

Chasteté d'âme et blancheur de visage,
Instincts d'amour, de famille et de puis!..
Ami, pour toi quel fortuné présage,
Lointain doré, paré de mille attraits!..
Voir vos jours, que le ciel accouple,
Longtemps tenir par les dons du Seigneur,
Que ce soit là, beau couple,
Mon bonheur, mon bonheur!

P. Lepelletier.

Feide le 20 Mai 1839.

Couplets

à Mlle Aleide de Forest,
pour le jour de sa fête.

---

13 Sept. 1839.

Wanneer de hand na 't cyterspelen
Van 't roeren van de snaren rust,
Voordat de laatste klank van 't speeltuig
Geheel en al is uitgebluscht:
Zweeft nog een zucht van uit haar boezem:
De stervenszucht der veege luit:
En zelfs na 't zwygen van die trilling
Heeft heudag klank voor altyd uit:
Zoo zinkt myn Cyter ook met eerbied
Terug in 't zwygen van weleer
Of geeft nog uit een stervenszuchtje
Den geest die haar bezielde, weer.
Die veege zucht is u geheiligd
De ringste toongalm klinkt u toe,
Myn Cyter sterft met deez laatste tonen
Voor 't laatste als dichter hulde doe!
Gy hebt ze opgezocht op! Zoo uw liefde
Myn zeer niet had aangespoord,
Laatst, wanneer niemand van haar snaren
Een enkle zoete klank gehoord:
Maar door de liefde aan u verbonden
En toegesloten aan uw zy:
Scheen 't of de geest die over daalde
Ook met zyn vleugen streelen langs my:
Scheen of de heiliging der bezieling
De geestdrift in uw boezem blies,
Ook in myn boezem aan uw voeten
Den adem wakker riep des lieds.
Wat dus myn speeltuig heeft gezongen,
Ik heb 't laten te recht! 't geheugd is
En 't is met recht dat de uiterste adem
U huldigt, die zyn oorsprong zyt!

Maar mag ik u mijn vriendschap tonen
In 't sterven van een ademtocht?
Waarvoor verbleekt mijn ~~?~~ brandend harte
Zijn sterkste uitdruk kiezen mocht?
Ik waag het want die zwakke hulde
Is hulde van een laatste zucht
Die met den beven naam eens derken
De stràk verstomden mond ontvlucht.
Ik waag het, mij het leeft behoudend
Op 't praat niet stoppen kan in mij,
Mijn hart te luide doen spreken
'k Verbeid'baar mijn vriendschap zij.
het hart! de beste luit wie kenden
De veerlenheijn van ons bestaan:
En die geen enklen toon klank geve
Bij 't teere adem zweeft haar aan!
Die luit blijft uwen naam verheffen,
De lust blijft u gehouw als ik 't,
En zal zelfs nog van u gewagen
Al gaf mijn mond zijn jongste' fruit!

Kroon Oogsttijd met de eerste uwer garven het hoofd,
Waarop wij met teederheid staren:
Omkrul 't met de keur uit uw loover gerooft
Van fleurige bloemen en blaren!
Stort Oogsttijd ~~maand~~! uw koorn der uw overvloed prelt
Op 't hoofd, waar we uw weldaden om vragen,
Doe gaan aan zijn voeten het graan van uw veld
En zorgt dat uw boogaarde dragen!
Doe Oogsttijd ~~maand~~ den most uit uw druiven gelekt
In den beker des jarigen vloeien
En doe hem de vreugd die uit ~~?~~ rentan ontdekt
In vonkelende aderen gloeien:
Plaats Oogsttijd ~~?~~ blaas zachtjes in zeilen en want
Die haast hem naar Middelburg dragen,
Om daar van des palm aan haar oevers geplant
En kroon fier zijn schebel te vragen
En kent hy, o Oogsttijd ~~?~~ het heelijke lof
Dont groen van de lauwren gestingerd
Voor hem dan het laatste gebloemte uit uw hof
En 't allerlaatst druifje uit uw wijngaard.

Bouw Oogsttijd! uw zorg bij 't naaderen der koude
Versleep de koe fruiten beschermen,
Bouw Oogsttijd! voor hem een zijn meisje een schoun
Waarbij ze zich wel haast verwarmen.
Bouw Oogsttijd uw rijkdom bij 't naaderend weer
Van gebrek ons voor honger moet hoeden:
Bouw Oogsttijd voor hem en zijn meisje een schuur,
Waar uit zy al gretig zich voeden!
Bouw Oogsttijd! uw vreugd voor den vreugd geeft aan
Dat wij in onze feestkamer eens maal,
Bouw Oogsttijd voor hem en zijn meisje een zaal,
Waarin wij haast 't bruiloftsglas zwieren.

H.

3/10

'T Verzoek van Roermond
Heeft hier, 't geen door 't geweld
Des Dichters weg vernield
In beetren staat hersteld.

— Opschrift van een Leydschen Gevel,
met eenige verandering.

Wijs: Wanna beter.

Nog een deuntjen
aan de Oogstmaand
die den Dichter belet met zijn verjaarwensch van 't vorige jaar heeft laten zetten.

—

Foei, Oogstmaand! foei, Oogstmaand! dat kan er niet door!
Is dat nu der vriendschap verjaarwensch vervullen?
Geeft gij zóó eens Dichters bevelen gehoor?
Hoe of dan de Dichters u lauweren zullen!
Ha, zoo ik u hier had, ik nam u bij 't haar
Ontrukte u uw veldkrans van bloemen en druiven,
En plukte u zoo kaal, dat de guychheid van 't jaar
Geen blaadtjen meer vond, om zijn kruin mee te kuiven.
Foei, Oogstmaand! foei, Oogstmaand! waar is nu al 't mooij,
Dat ik wachtte uit uw schoot op mijn vriend te zien dalen?
't Staat u niet nog met jaspis, smaragden en turkois
Om uw lachende, uitdeugende kroone te pralen!
't Staat u wel, met die heeren der Weelde aan uw zij
Als de rijkste der Maanden u fier te betoonen!
Gij, jongste en valschste uit der Zusteren rij,
Die vruchten heeft, die gij mist te bekroonen.
Wat zijn ons die bloemen, die vruchten, die mij,

Waarmeê gy ons kwansuys, op dat feest zocht te paaijen;
Wij moesten Zeelandere feestgasten zyn!
En bruidskransbekoorde deeze disch te versmaaien.
Dat na zulk geboden; zoo luidde ons besluit:
Maar gy spot met laat en geboden, gy meede.
Welnu, zoo ontfang onzen vloek tot vaarwel,
En pak dan ook d'overigen, zommel maar mede.
Maar neen! wacht een poosje! Ja zie, gy verschiet,
En tranen besproeien uwe gekleurde wangen.
Uw oog ziet ons aan, of er onrecht geschiedt.
Welnu! laat ons eerst uw verklaring ontfangen.

Gy komt er voor uit, dat gy 't slecht hebt gemaakt!
Nu dat 's braaf, en doet beterschap hopen.
Ook kan 't wezen dat gy in de war zyt geraakt,
En dat u de zomer te gaauw is ontloopen.
Maar verder!

Gy kent het mynheer vriende, zy zegt
Dat de komiek van 't feest heel zoo erg heeft beklaagd.
Het staat met vele andren wel ten maal zoo slecht,
En – zonder verwachting op betere dagen.
"Ik heb" zegt zy, "ofschoon myn verwelkte lucht
Al hier en ginds nog zoo veel jeugdige krachten,
Het levensvuur nieuw noch zyn belofte gezocht,
Noch hun bloeien door krankte gebracht of door
zwakte.
'k Heb schoon ik mocht plonderen in wyngaard en laag
Den wyngaard ontzien en een laag niet ontheiligd:
Wat dat ik mocht teisteren met stormen of slaag
'k Heb het dat vaak zy rusten, ontrukt niet geleyfterd.
'k Spaarde, schoon ik zoo menig ~~bloemkelken~~ grauwdragen, verbeid
Den kraans van verlossing bezitaag, over fleurig!
Ja, schaterde zy, kerzen, wel tweemaal zoo sterk
En geblozen de zyn loozen wel tweemaal zoo fleurig.
'k Heb schoon het zoo menig verschiet heb ontleend
En zoo menigen hemel met wolken bedekte,
Den hemel zoo helder gelaten als ooit,
Den gezicht geens zoo klein, als zy immer nu meer strekte.
En zoo ik, gy weet het, d' Engelschen palm
Van gaar meening, bespeelende, aan deed suizen
'k Was daaraan verplicht, dat myn zuchten den halm
Der Lyrische Muze te vaker deed ruischen!"

De schalk! hoe zy weet, wat zy aanvoeren moet,
Om haar rechters en lachjes op de lippen te krygen.
De schalk! hoe zy weet, wat hem ongemerkt doet,
In sluiers te winden, van listig verzwygen.
Welnu dan, mynvrienden! het vonnis geveld!
Heeft de Oogstmaand voortaan ons geen geklaag
verloren?
Of wordt zy opnieuw in de rechten hersteld,
Die zy had op ons herfstbekoord harte te voeren.
Gy kent het hoe zy ons verbetering belooft,
Verdubbeling van heil zelfs by mending in 't
Septemmer.
Ja zelfs, voor den bruidskrans ons heden ontroofd,
En eerwaardiger mensch van 't eigenste nommer.
Wat dunkt u, wy laten haar daarmede erg?
Maar dan ook, o Oogstmaand! gepast op den tel!
En hale u de droes met uw vrienden er by.
Hebben we ooit weer zoo 'n appeltjen met u te schillen
Als 't heden bewaart, dan een plaatsje kent gy dat?
Waar woonhof en Domené wonen als koppen:
Een zolder vol droogte: een wynkelder vol nat:
Een hof beg van braaien: een spinde vol knoppen.
Een lammeren kudde met kameel noch kam:
En staf als een scepter benydbaar te voeren.
En dan – lyd 't ook niet te lang met zyn lam,
of kykt men er om den kanselstok te voeren.
Wat dunkt u, myn vrienden wat dunkt u, kan 't gaan,
Vindt gy, dat we zoo 't met haar af kunnen drinken? –

uw Neen zal zyn, dat Gy uw beker laat staan;
uw Ja, dat Gy 'm opheft, altyd, om te klinken!

——— ?

——— !

Peu, mais de bon coeur.

J.H.

13 Sept. 1839.

Si quelque ombre aujourd'hui descend sur votre front,
Si l'attente cruelle attriste votre fête,
Pour la dernière fois l'auguste moribond
Sur vos jours de clarté sa grande ombre projette.
Oh! qu'il pose la main sur votre jeune tête,
Et vous montre le ciel lumineux et profond
Qui rappelle vers lui son illustre interprète!

Leyde le 20 Mai 18 80.

J. Knoppelbout.

Je prends la liberté, mademoiselle, de vous offrir un petit cadeau, en témoignage du souvenir que je garde de l'anniversaire de votre naissance. Faites-moi la bonté de l'accepter et de me croire,

Votre dévouée servante

M.

Je compte partir demain pour Deilo; si vous avez quelque chose à faire, le mieux serait dans la matinée. Mes respects à Madame.

Gezongen aan onzen
Bruiloftdisch, door Vader
Cateau &c. 9 Sept 1840.

Voor U een lied, om feestelijk U te groeten;
Het zusterhart weerhoudt zijn zangen niet.
Deez dag van heil werpt rozen voor uw voeten;
't Is alles vreugd wat de oogen hier ontmoeten;
Voor U een lied, voor U een lied!

Een lied voor U! De handdruk is gegeven;
Het heilig koor verbindt uw harten thans;
Geluk en vree moge aan uw voetstap kleven,
En immer zij 't eenstemmig huwlijks leven,
Een lied voor U, een lied voor U!

Een lied voor U! wij willen vrolijk zingen,
Schoonbroer een traan aan 't zusteroog ontwel!
Ja lieve Bruid! gaat jeugdige echtelingen
Vergeet ons niet wat weelden U omringen,
Vaarwel, Vaarwel, Vaarwel, vaarwel!

Aan
Vrouw Aleide Beets.

Lieve echtvriendin des Herders dezer dreven,
Eens in Gods gunst en milden menschenminn
Een levenshulp, tot levensheil gegeven, —
Straks in dijn dienst ter medestrijderinn!
Hoe ruischt hier 't woord der Evangeliebootschap
Te zoeter om die zoete harmony, —
Dat d'Englen-zelf gevallig bondgenootschap
Van man en vrouw, van kerk en pastory!
Dat schoon akkoord van 't heilbeeld: geloven!
Gelijk het dáár zoo zeldzaam schokken klinkt,
Met liefde en vreê, die, uitgestort van Boven
Hier zalvingolk door merg en nieren dringt!
Nee! ook ons hart zal nimmermeer vergeten —
Die morgenpsalm, zoo kalmend en zoo goed!

Die Geestestaal, uit kloosterde 't gesloten
En dwingende tot Christus en Zijn bloed.—
Neen! nimmermeer (God, onzen God zij de eere!)
Die plaats, die Kerk, die stoel, dat huis, dien disch,
Dien omgang als in schaduw van den Heere,
Die voor het hart en zout en balsem is.
Maar thands! wij gaan. Bij zegeningen of smarten
Wij laten U, Gij ons, het hart ten pand.
Wat zeg ik? neen! de Rotssteen onzer harten,—
Daar rust de kracht van onzen zielenband.
En vrats Miedin! terwijl de zangen rijzen,
Waarmee nog steeds het zalvende Gemoed
De vaste hoop der vrome Psalmzangers prijzen
Uw uit den mond Uws Echtgenoots begroet,
Zij zoek die stond U op Uw zuiglings staren,
Of zwevend om heel 't viertal met uw oog,
En stil uw zucht met Beets gebeden paren,
Die lieven hart als liefde naar om hoog!—
Zo voor die mee, die waakt uw huis verkwikte
Uw lee daar slegt om kracht, om licht, om troost
Naar dat Gods hand en kruis en werk beschikte,—
Gedenk ook onzer jons, gedenk ons kroost!

Leeuwarden 20 augt 1847.

J. de Costa.

3/14

Aan Aleide.

Verwijt Gij my, myn Waarde!
Dat 'k heel jaar en dag
Myn citter niet besnaarde
Zoo vrolijk als ik plag,
Om u een lied te zingen
Op uw Geboortefeeste,
Die negen Zonnekringen
Mijn sieraad zijt geweest!

—

Mijn sieraad en my eere,
Myn grootste schat op aard,
Een gave van den Heere,
Zyn' groote goedheid waard;
Een onwaardeerbare Zegen,
En hulpe, troost, en vreugd,
Dat zijt Gy op mijn wegen.
Gy lieve vrouw mijner jeugd.

—

Wy plachten u te kronen
Op menig feestgety,
Met liederen en kransen
Van versche poëzy;
En lieten al de stralen
Van onzen weelden zoom
Op 't blonde hoofdjen dalen
Dat ik het mijne noem.

—

Mei had geen rozenknoppen
Geen leliën genoeg
Gespaard met de droppen
Der daauws van 't uchtendvroeg,
Om u het hoofd te kroonen,
Vorstinne van ons hart!
En om 't pad te strooien,
Daar gy bewelkomd werd.

—

Wy riepen Filomelen
Van alle kanten op,
Om u een lied te kwelen
Van beuk en eikentop;
De tortelduif moest dalen
Vol tederheid en min,
En om uw schouders dwalen
En streelen hals en kin

—

Van uit de lieve bosjkens,
Van veld en vijvervlak,
Van trotsche bloemetrossen,
En bloeiende appeltak,
Moest u het laauw luchtjen,
De geuren die het bracht
Toevoeren met een zuchtjen
En sterven aan uw borst.

—

En allen moesten hooren
Van 't achttienjarig kind,
Dat my had uitverkoren
En teder werd bemind;
En allen moesten weten
Hoe zacht zy was en trouw,
En dat ze Aleida heeten
En my behooren zou.

—

Maar heden God u kroonde
Met kostelyker krans
Dan ooit uw schoon verschoonde;
En liefelyker glans
Deed op uw schedel dalen
Dan uit de poëzy
En lokken u deed stralen
Op 't lentefeestgety';

—

Maar sedert Gods genade
Een teder hart verblijd,
En de allerliefste gade
Tot moeder heeft gewijd,
Maar sedert prijkt op spruitje
Ons echtkoets heeft verheugd,
Verstomde mijne luite
Van eenheid en van vreugd.

—

Laat frissche maagdenwangen,
Laat oogen vol van gloed,
Den luiden lof ontvangen
Van 't dichterlijk gemoed,
Laat hem de poezijen
En al wat ooren heeft
Om 't kostbaar lachje vrijen,
Waarop zijn hart verleeft;

—

Die in den bloei der jaren,
Gelukkig echtgenoot
Zijn oogen daar nog staren
En Lieveling op den schoot
Met neergeslagen oogen
Zijn kinderlijken dorst
Met nee den lichtenoogen
Zich laafde aan volle borst

—

Die laat de cyther glippen,
En stort geen maatgezang,
Een bee zweeft op zijn lippen
Zijn teeren prevel van dank;
Maar steeds de woorden falen,
Of schijnen leeg en koel,
De tijden aller talen
Tsaam bij zijn gevoel.

—

Maar die, met rozenwangen
En oogjes vol van vreugd,
Zijn kroostje in d'arm ziet hangen
Den bloesem van zijn jeugd;
Maar die haar moeder noemen,
En moeder wezen ziet,
Vergankelijke bloemen
Vlecht hij haar sedert niet.

—

Hij laat geen liederen rijzen
En klinken keer tot keer,
Uwe eigen kinderen prijzen,
De lof heeft u den Heer.
Zijn wensch is niet te pralen
Met zijn benijdbaar lot,
Maar zegent duizend malen
Het hoofd gekroond door God.

—

„Mijn dierbre dartle zonen
En hun dochterken schonkt,
En met hun frissche koonen
En vrolijke oogen pronkt;
Hoe pronkt gij zelv' tusschen
Het opstal uit uw schoote,
En reikt mij aan te kussen
Mijn kleine laatgeboorte!

—

Ik kweekt mijn ziel u zegen
Op zijn geboortedag,
Verplet van al den zegen
Waaraan zij roemen mag.
Ik dankte in dit mijn harte
Voor 't offer van uw jeugd,
Voor al uw moedersmarte,
Voor al mijn vadervreugd.

—

Ik stijg mijn gebeden
En zuchten hemelwaart:
„God die dit lieflijk Eden
„Geplant hebt en bewaard!
„Het bloeie in uw bescherming,
„Uw zegen word vertroost!
„Ach, schenk uw rijkste ontferming
„De moeder en haar kroost!"

28 Aug 1849.

Nicolaas Beets.

Het Madeliefjen.

(Aan Alida).

't Is Flora's gift in every place,
In every season fresh and fair,
It opens with perennial grace
And blossoms every where.

Montgomery

Het Madeliefjen

Spreid volgt, tusschen gras en kruid,
Het hagelwitte kroontjen uit
Om 't hart van louter goude;
Al valt ons 't voorjaar schraal en zuur,
Dat, Madeliefjen! deert het u,
Gy zijt niet bang voor koude.

Gy wacht niet tot, met Zomerpracht,
De Zon vroeg opstaat in haar kracht,
In 't purperkleurig oosten;
Maar komt ons, needrig als gy zijt,
In een gerekten wintertijd
Met goelyk lachjen troosten.

Als 't maartsch viooltjen, dicht in 't mosch,
In 't warmste plekjen van het bosch
Zich zuinig aan komt melden,
Laat reeds uw knopjen, rood als bloed,
Het bibbrend paardblaân ons een groet,
Op de onbeschermde velden.

Daar sluit gij niet ontsloten knop
De velerhande bloemtjens op,
Nog schuimend of kleinmoedig;
Ze ontwaken lieflijk, een voor een,
En schitteren volop om u heen,
Maar neigen 't hoofd zoo spoedig!

Zij neigen 't hoofd zoo jong en schoon;
Hier prunkende met gouden kroon,
En ginds met bonte verwen;
Het blozende gelaat wordt bleek,
En 't oogjen, dat zoo geestig keek,
Breekt in een haastig sterven.

't Bruine dier kaapje in de open

Maar gij bloeit voort in 't schraalste gras.
Haast overdekt u 't hoog gewas,
Alwaar de pluimen zwieren:
De zeisen wenkt, die prank ligt;
Gij ziet ze nog, gij ziet ze weer slaan;
En zult het etgroen sieren.

Het etgroen ja, en 't laatste groen:
Laat bij de najaarsstorm vlaag woeden
De winterstormen zwoegen,
Glimlachend ziet gij 't zwerste spel,
En groet den kortsten dag nog wel,
Ja tusschen gele bladeren.

Ik weet wie in bevroren grond
In 't lommig hoekje u bloeiend vond,
Al sneeuw het veld reeds dekte;
Ik weet in wiens bezwijkend hart
De les, die dus gegeven werd,
Een nieuwe veerkracht wekte.

O Leersaam bloemtjen, laag geraamd,
Gy maakt uitnemend verstaand
Door vruchtbre krachten;
De eedelgst leeft, leeft veiligst voort,
En die zich aan geen tyden stoort,
Hoeft op geen plaatsjen te lichten.

De duinroos wiedt men slechts op 't duin,
De heibloem in 't eentonig bruin,
De korenbloem in 't koren;
Geen prachtende Vergeetmyniet
Daar tusschen biezen en oeverriet
En waterkers verloren —

De bloemen schoone Koningin
Ontziet zich niet haar Lotgerin
In 't open veld te pralen,
Daar slechts in schaauw van dicht geboomt
De balsemgeur ons tegenstroomt
Van 't Lelietjen der Dalen

Maar Gy, gy klimt den heuvel op,
Ontbloeit op 't heideveld uw knop,
En siert der akkers zoomen,
Gy spiegelt u in beek en vliet
En in uw eenzaamheid schroomt gy niet
Den bloemhof in te komen.

Gy strooit de schaduw door het licht,
Maar toont alom een blyd gezicht,
Gy hebt geen zorg voor zode,
Een droppel regen laaft u weg,
En weinig dons is u genoeg
En staanplaatsje op de zode

Veel bloemtjens mint men om hun geur
Dit om zyn vorm, dat om zyn kleur,
Niet elk behaagt aan allen,
Maar Gy, aan lof noch blaam gewoon,
Uw zedig, uw bescheiden schoon
Toont ieder welgevallen.

Er wint, zoo vlecht de schalke maagd,
De stel van bladstijns ondervraagt,
Om 't zoetste geheim te ontdekken;
Maar ook de Viola stel voor God,
Omarm het voorrecht van uw lot
Een reinig moeds kan wekken.

Er wint het hart, dat, vol en zacht,
Gods rijke schepping tegenlacht
En 't Loflied uit doet vloeien;
De wijze, wien gij ootmoed leert,
De needrige Armoê, die gij eert,
Doet ook voor haar te bloeien.

Er wint een onbezorgde jeugd,
In 't gras met koninklijke vreugd
Zijn vrolijke kransjes windend,
En 't weesjen, vreemd aan spel en lach,
Ter [illegible] plek waar Moeder rust
En altijd weder windend

't Eenvoudig schaapje in de open lei,
Het veulen dartlend door de wei,
Het brengt zich u te ontmoeten,
En 't bijtjen, dat uw honig zuigt
En [illegible] uw open hartje drinkt
Om liefde en vrucht te boeten.

Er wint al 't dartelijk gedicht,
De Leeuwrik, daar gij 't ziet verfiert
En zwoegt onder 't steigeren,
En ik, wien gij, als ik eens voor al
Ik door mijn fraaier bletter zal
Geen wedermin zult weigeren.

18[illegible] Nicolaas Beets.

Bloemen uit Spa
Als der zand der fonteinen,
Laeken en teinen,
Brengt ons myn Gâ.

—

Zoo Zy de Zieh
Met zat teders in de oogen,
Meenden veklögen
Kan Ze my niet.

—

Strooide maar steeds
Op haar wegen en paden,
Bloemen en bladen

Nicolaas Beets

Spa. 29 July 1852 -

3/17 7 bl.

De Stichtsche Zwerfster.

Ter bruiloft van D. L. Wouthoet en
Jonkvr. Jeannette Agnes van Foreest.

—

Ik hoorde een liedtjen in het Sticht,
't Werd door een Duitsche vrouw gezongen;
Zy hield op d'arm een zuigend wicht,
En dikken vetten jongen.

—

Twee meisjens trokken aan haar schort
En luisterden naar haar wenaatjens,
't Een leek een roosjen rozerood,
Het andere een agaatjen.

—

Ook was de roos op moeders wang
Bylang nog niet van kleur verschoten,
Al kwam er, onder haar gezang,
Een traantje langs geschoten.

—

„Ach kindren—zong zy—welk een smart!
Ons baat het nimmer duiver droomen,
Uw Vader krijgt een steenen hart,
Zyn wreedheid is volkomen.

—

Hy heeft my uit dat liefelyk oord
Waarin hy wonder fraai my toewoorden,
Zoo vredzaam en zoo ongestoord,
Alsof we er steeds woonden —

—

Hy heeft my uit dat dierbaar huis,
Waar de Heer al zyn kinderen bewaarde,
Verraderlyk ontvoerd, o kruis!
En 't zwerf en dwaal op aarde.

Ik zwerf en dit my —
~~[illegible] [illegible]~~ weend geweend
Door heen de stad, bynaast wanhopend,
Daar my geen andre troost eens
Dan 't weende liefde me opent!

—

Nog ware 't my een zoete troost,
Vond ik, by het omme zwerven,
Bruingd mocht zyn van al myn troost
Het leven van myn leven!

—

Maar ach! niet meer dan deze die
Liet de onverbiddelyke kinderroover —
Zy trok ze dichter by haar knie —
My in myn eenzaamheid over

—

Myn oudste twee; myn zoons, myn trots
Laat hy in 't ledig huis verkwynen;
Zy zwerven om langs Meer en Bosch
Om lafenis en spyzen. (1)

—

Uw duifjes! ach de wreedaard joeg
Ze 't pad naar op met ledige handen;
Zy waren nimmer ver genoeg
Tot ze op de hei belanden! (2)

—

Dat had hy zeker niet voorspeld
Toen ze een jaar oud reeds weggedwaald was,
En zy my zoo lang heeft gekweld
Tot 't schaap weer thuisgehaald was.

—

---

(1) De lezer gelieve in aanmerking te nemen dat men mogelyk op aarde eenig meir of eenig bosch zou kunnen opnemen ~~vinden~~, waar men zoo gemakkelyk en zoo overvloedig alles wat tot levensonderhoud noodig is zou kunnen vinden, als juist dat *Meer en Bosch* waar de kinderen hun onderhoud zoeken moesten.

Aant. v. den onnatuurlyken kinderroover.

(2) Nu ja, zy waren eerst eenige tyd te Driebergen geweest, daarna te Zeist, dat en alles geheel zuiver is; en nu zyn ze te Ede; op de heide het is waar, maar geheel *Buitenzorg*.

Alb. Ivan.

Daar was ze! Och Anna welk een vloed
Van woorden, zuchten, tranen, kussen!
Als of zy ze in zijn diepst gemoed
Bewaarde — en ondertusschen!

—

Neen, kinderen! Neen zy mint u niet —
Zy had nooit byzyn niet verdragen;
Het eenigste dat hem vreugde biedt
Is u en my te plagen.

—

Wat let hem, Zuigeling! die uw dorst
Moet lesschen met vergaalde togen,
Dat zy u afrukt van myn borst
En wegwerpt uit myn oogen.

—

En wegwerpt.. Ach! me niet waarheen
Ter prooi aan duizend ongelukken,
Om voor de moederlyke speen
Een koele fleesch te drukken...."

—

Thans zwyg zy stil; en wachte een traan,
Zag streek en zomber voor zich heen,
En trok de kleine agaatroos aan:
Het deed op kennis haar weenen.

1 Zie Korenbloemen bl. 92. enz.

„Ja, olven wij, zich haarstroom strooi;
Daar dit lichtje heen te aanschouwing;
Gaat ziet haar lieve getemoei,
Mijn liefste Zuster trouwen!

—

Men knoopt haar groene palm; men breit
Een aardig kransjen voor haar vlechten;
Maar dit andere Zuster is 't ontzeid
Het op haar kruin te hechten.

—

Voor my geen bruid, geen bruiloft, neen!
Geen plaatsjen in de blyde reien.
Myn heer en meester gaat er heen,
Maar ik mag zitten schreien.

—

Zoo hy zich maar beladen wou
De lieve Bruid myn groet te brengen,
En van wat ik haar zeggen zou
In 't zijne een woord te mengen.

—

Ik heb haar steeds zoo lief gehad
En ik wil die liefde sterks vermeeren,
Nu mee ik op myn levenspad
Haar byzijn moet ontbeeren

—

Haar vreugde was altijd mijn vreugd,
Haar smarte was altijd mijn smarte;
Hoe juichte ik in de stille deugd
Van dat gelouterd harte.

—

Hoe juichte ik in dat zacht geduld,
Dat onbezweken Godsvertrouwen!
'sLands wordt haar liefste wensch vervuld,
Och mocht mijn oog 't aanschouwen.

—

Mocht ik maar eens dat blijd gezicht
Zien aan des bruigoms zijde pralen,
En blinken op dat vriendelijk licht
Dat bruiden pleegt te omstralen.

—

Zoo 't slechts tot eens, een enklen zoen
Haar eens zacht zusterlijk omarmde!
Mijn hart gevoel zal 't hem wel doen,
Maar kan zij 't met die warmte?

—

Och lieve Zuster! lieve Bruid!
Och lieve dochter van uw moeder!
Mijn hart en ziel smeekt voor u uit
Tot uwen Heer en Hoeder.

—

Hij was met u, hij zij met u!
Hij leidde u op gebaande wegen.
En zij de weg ook somtijds steil,
Ook daar in zij een zegen.

—

Ik weet, uw Echtvriend met u teer,
Zij kome mijn deugd geen verdenken,
En liever zag hij 't u den Heer,
Dan Gij, als hij, uw hart moet schenken."

—

Het vrouwtjen bewoog. Zij zag omhoog.
Mij dunkt dat ik haar moed zag grijpen.
Hoe schielijk wischt zij uit haar oog
Het traantjen weg te knijpen!

—

Hoe zoet een lachjen zag ik toen
Om die bedrukte lipjens zweven!
Elk van haar dierbren kreeg een zoen,
Maar 't petekind wel zeven.

—

Heilo 19 July 1854.

Bibl. 1856 e 3/10

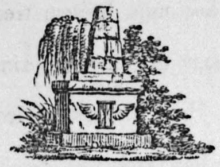

BIJ HET GRAF.

„Mijn sieraad en mijne eere,
Mijn grootste schat op aard,
Een gave van den Heere
Zijn groote goedheid waard,
Een onwaardeerbre zegen,
Een hulp, een troost, een vreugd:
Dat waart gy me op mijn wegen,
Gy, Huisvrouw van mijn jeugd.“

—

Thands, zijt gy van mijn zijde
Zoo droevig afgescheurd.
Och, weet gy wat ik lijde,
En hoe mijn boezem treurt!
Gy moogt in de armen zinken
Van Hem die eeuwig leeft;
Zou ik den kelk niet drinken,
Dien my de Vader geeft.

Mijn kindren, lieve Zonen,
Vlucht tot dien Vader heen!
Hy zal zich Vader toonen
Aan u en my metëen.
Hy zal in deze smarte
Uw vader en zijn kroost,
Vertroosten aan zijn harte
Gelijk een Moeder troost.

13 Mei 1856.

20 Mei 1856.

Daar is Aleides feestdag weêr,
De dag, die zooveel blyde jaren
Ons juichend om haar mogt vergâren
Met Meimaands-bloemen haar ter eer!
De dag, waarop haar dierbre Bard
Met feestgebloemte en liedren beide
Haar kroonde, die zyn wellust ward.
Daar is hy!.. maar waar is Aleide?

Daar is Aleides feestdag weêr;
De dag, waarop de blyde gade
Zich in nog schooner glansen baadde,
Dan de achttienjarige Bruid weleer.
De dag, waarop 't feestvierend kroost
Haar eindloos schooner krans bereidde,
Dan in den rypsten bloemhof bloost;
Daar is hy!.. maar waar is Aleide?

Waar is Aleide? Ik zie de plek,
Waar zy als Koninginne praalde,
En ieders harte vrolyk straalde,
Terwyl zy blonk in 't feestvertrek.
Maar nu! Ik zie met bloedend hart
Haar Echtvriend naar dat plekje staren,
En met een trek van rouw en smart
Haar kinders, droef in 't ronde waren.

Waar is Aleide? Zij is niet meer!
God heeft die lieflijkste aller bloemen,
Waarop zijn aardsche hof mogt roemen,
Bij hem verplant in hooger sfeer.
De Meimaand, maand van haar geboort',
Riep haar naar haren Schepper weder,
En strooit den krans, die haar behoort,
In bloemen op haar grafterp neder.

Wèl haar, die boven gade en kroost
Zich Jezus koos tot Vriend des harten
En nu van aardsche zorg en smarten
Zich aan zijn ~~[illegible]~~ godlijk hart verpoost.
Wèl haar, die nu van zonden rein
In 't witte Priesterkleed mag blinken,
En uit de levende fontein
Der waatren Gods naar lust mag drinken.

Maar wij, die nog in 't donker staan,
Waarin wij treurende achterbleven,
Sinds ons haar schijnsel heeft begeven
Wie zal weer 't licht ons op doen gaan?
Maar gij, haar ~~be~~ vriend, haar lief, haar man,
Haar alles — naast haar Al in allen,
Wie die ~~de~~ uw wonde zalven kan,
Waar u uw alles is ontvallen?

Dat maagdlijk waas en hart en leest,
Met moederteederheid verbonden;
Die blanke opregtheid warsch van vonden
Gepaard met schranderheid van geest;
Die liefde, die haar zijden schat
Voor al wat mensch was wist te ontsluiten,
En toch nog schatten over~~hield~~ had
Voor d'overdierbren Gade en spruiten;

Die kinderzin, die zonder schroom
Met onbezweken Godsvertrouwen
Zich aan Gods wonden ~~durfde~~ houën,
En dreef op Gods genadestroom;
En bovenal die needrigheid,
Die parel in de kroon der goeden,
Die blonk op 't hoofd van uwe Aleid...
Wie zal u haar gemis vergoeden?

Dat kan slechts één! 't Is God alleen!
En immers — heeft hij 't reeds gegeven!
Dat buigt uw hoofd, naar Hem ~~ge~~ geheven,
Uw ~~mond~~ oog dat glimlacht in 't geween,
Uw mond die 't naast ~~uw~~ u snikkend kroost
Bemoedigt met uw hoopvol Amen:
"De Heer troost ons te zamen *
Gelijk een moeder troost!"
Ja, als een moeder troost de Heer
Wie als een kind zijn troost komt vragen.
Hij trooste u, Broeder, al de dagen,
Gelijk tot heden, telkens meer!

O heerlijk beeld van uwe Aleid
Omzweefde in Englenschijn uw schreden
En dee, als aan haar hand geleid,
Uw kroost in 't spoor der moeder treden!

Ga dan, o Meimaand, vrij voorbij,
Ga zonder bloemekens te strooijen
Om 't hoofd der lieve Aleid te tooijen,
Een beetre lente wachten wij!
Dan plaatsen wij weêr als weleer
Op 't hoofd der dierbre... neen, dan werpen
Wij allen onze kronen neêr
Voor haren en voor onzen Heer,
En jubelen op de dertentorpen
Den Vorst der levenden ter eer
Bij 't ruischen onzer englenharpen!

I. P. Hasebroek.

Nagedachtenis

Gij waart zoo goed. Dat konden allen lezen,
In 't zacht blaauw oog en vriendlijk aangezicht;
Een helder straal van lieflijk licht
Speelde U om 't blonde hoofd en onvergetlijk wezen.

—

Uw Moedersvreugd; haar troost bij weduwsmart;
Haar lief, voorbeeldig kind,
Als de appel van haar oog bemind,
En thands beweend met een verbrijzeld harte.

—

Mij kreegt gij lief. Uw hart zoo onbevangen
Uw ziel zoo rein en schoon,
Ging open op den zachten toon
Van 's jonglings liere en weemoedsvolle zangen.

Gy schonkt me Uw hand; wy werden saam verbonden;
Gezegend uur voor my!
Gods goedheid hadd my aan myn zy
Een engel der bescherming toegezonden.

—

Hoe teeder was Uw liefde, hoe zorgvuldig;
Hoe ryk en vinding ryk!
In lief en leed zich zelf gelyk,
Aanspraakloos, rein, zachtmoedig en geduldig.

—

Zoo trouw als goud, in woorden en in wegen,
Gy hebt my nooit gevleid,
Door waarheid en oprechtigheid
Werd gy behoed, en waart gy my ten zegen.

—

Wy poogden saam, by 't licht van Gods genade
Den goeden weg te gaan:
Hoe onbelemmerd traadt gy aan!
Ik wees den weg: maar gy gingt vóór, myn Gade.

Gy waart zoo vroom; Uw godsvrucht hadd geen vormen;
De vroomheid van een kind,
Dat zynen God en Heiland mint,
En zegt: „Hy is getrouw; dies zal ik ook vertrouwen.

—

Ootmoedig kind! wat andren aan U presen,
Werd niets door U geacht;
Alleen de spreuk van Uw geslacht:
Myn heil is Christus was Uw roem en meester wezen.

—

Gy schonkt my kroost. Ge omringdet my met Zonen
En Dochtren Bly gedrmsd
Vervulde myn gelukkig huis.
Gy gaaft ze Uw melk en Uwe rozenkonen

—

O welk een lust, in 't midden van de velen
't Lief Moedertjen te zien
Een op haar zachten schoot: een aan haar knien,
Een spelende op den grond, en heurislende onder 't spelen

O welk een rust.. U by de wieg te weten.
Van 't krank en lydend wicht:
Met zorg in 't hart, maar kalmte op 't aangezicht,
Niet wykend van Uw post. en 't waken nooit vergeten.

—

O welk een troost, waar geen gebed mocht baten,
Waar 't offer moest gebracht,
Van 't vast geloof. de groote kracht
Te lezen in uw hart, zoo stil en God gelaten.

—

O welk een troost, door U getroost te worden.
En in Uw arm, altyd
Tot elke taak, tot ieder stryd.
De kracht te vinden om de lydenen te gorden.

—

O welk gemis, dien troost, dien steun te missen,
En op de levensbaan
Verminkt en eensaam voort te gaan
Het hoofd vol zorg, het hart vol droefenissen.

Gy waart nog jong! geen achtentwintig jaren.
Nog kleurde 't liefelykst rood
Uw zachte wang.... Geduchte dood!
Wat wist Uw adem snel myn schoonste roos te ontblaren.

—

't Was Meimaand; alles groen in bosch en weide,
En ook in onzen hof:
De bloemen rezen uit het stof,
Ook op dat kerkhof, dat Uw stof verbeidde.

—

Daar braaiden U. Sering en gouden regen
Waifde u het welkom toe;
Hoe treurig was myn hart te moê!
Toch sterkte God en hield myn tranen tegen.

—

Sering en gouden regen liet zyn bloemen
Neêrvallen op Uw graf:
Elk bloemtjen viel vervolgens af.
En 't laatste blaadtjen na de laatste bloemen.

De winter kwam de treurigheid volmaken.
O akker van den dood.
Wat werd gy dorre, dus naakt en bloot!
Daar viel de sneeuw en dekte U met haar laken

—

En nu kan 't zyn? Is 't reeds een jaar geleden
Dat ik dien weg betrad,
Beroofd van 't liefste dat ik had? —
Nu bloeit gy weer, gelyk een bloeiend Eden.

—

En ook myn hof herbloeit, als in die dagen
Van angst en droefheid, toen
My zoo gedurig 't eerste groen,
In eenzaamheid, myn nood aan God zag klagen.

—

Kleine Agnes plukte een lelietje en bekeek het.
"Zie" sprak myn hartedief,
"Dit bloemtjen vond Mama zoo lief"!...
En ik: "Dat 's waarheid, kind"! en zy geleek het.

Welnu! Gelyk dit bloemtje en alle bloemen
Verborgen lag in 't stof,
En nu weer opgaat in myn hof,
Opdat we O God! uw liefde en almacht roemen;

—

Zoo zal ook eens, gekoesterd door de stralen
Van meer dan zonnelicht,
Herbloeien voor myn aangezicht
Myn liefste bloem, myn Lelietje van dalen.

—

Beminlykste en Godvruchtigste der vrouwen!
Die balsem zalft myn pyn.
Ik zal daaraan gedachtig zyn,
Aleidelief! en voorts op God vertrouwen;

—

Och moest myn kroost in uwen voetstap treden,
En ondanks den gemis;
Myn dochtertjes uw beeltenis
Uitdrukken in een kring van stille lieflyke zeden

Mijn Zoons niet van Uw leven voorbeeld wyken,
Zoo diep in 't hart geprent;
En 't niet dat nooit U heeft gekend
Door aan geboren aard en inborst U gelyken!

En ik, die Uw gedachtenis blyft vereeren,
O mocht ik ook nog nu
Verkeerende in den Geest met U,
Gelijk voorheen, bestendig van U leeren.

Mei 1857.

B. H. Ph.

Overgeschreven door haar Zuster Korijen.

LTK Beets

G 10 4

Brieven aan haar
gelukkige Echtgenoot.

want het is my akelig dat ik u niet by my heb. Met aandoening herdenk ik uw liefde my in de laatste dagen betoond in uw verhenging over myn uitstapje; gy zyt de liefste aller lieven; God zegene er u voor! Hy zy ons genadig! wy bidden nu toch met en voor elkander, niet waar? Ik wist gisteren avond dat gy het voor my en de kinderen deed! —

Vergeet niet de brief aan Saar te sluiten.

Reedo Mt. 1843.

Wel Eerwaarden Zeer Gel. Heere

Den Heere N. Beets, Theol. Doct.

Predikant te

Heemstede.

p.p. 14 Maart
1843.

LEVEREN
14
MRT.

HAARLEM
14

Hein. 14 — Sofie 12.
Jan. 10. — Kee.
Kees. — Pietje.
Herman. — Cateau.

No. 3. 11.

Manteltje 2.
No. 1. 2.
No. 2. 2.
No. 3. 2.
Meyen dag 1. 2. 3. 4.

Ik hoop maar dat alles goed gaat en ik niet al te veel vergeten heb; maar de oude linnen zakdoeken!! ja! die heb ik in myn gesloten kastjen laten liggen! Altyd de oude niet waar? Ik hoop dat Juffr. Leentje u daaraan van haar wel zal kunnen helpen en vooral vooral dat gy niet verkouden zult worden. Wees nog maals Gode, en Jezus Christus, onzen Heere bevolen door uwe u teder liefhebbende

Aleide —

Heilo Dingsdag Maart 1843. 1

Lieve lieve Beets! Een enkel woord om u te zeggen hoe
excellent wy overgekomen zyn, hoe zoet de jongens waren en hoe
gemakkelyk en kort ons de reis was; te Haarlem werden de kin=
ders nog even in het rytuig bewonderd, te Velzen aten wy met
smaak een broodje en dronken een kop koffy; Marten had geen
honger en ook van de beschuitjens die wy mee namen gebruikte
hy naderhand niets daar hy engelachtig zoet was, zonder eens
geschoeft en wakker tot Castricum, maar van daar tot Heylo
sliep hy allerheerlykst; en was toen by de aankomst wak=
worden de te midden van al die menschen wel een beetje vreemd
zoodat hy met Mama moest tietietieren om aan menschen en schil=
dery-kamer en alles te wennen; maar na verloop van een kwartier
was hy al ieders admiratie om zyn letters zyn versjens, zyn lief
gezicht en zyn heerlyke vriendelyke lach, en wordt door Neen uit=
gekleed na met heel veel smaak wat gegeten te hebben; hy is
volmaakt wel ziet er heerlyk uit en van dag zeer opstyn dreef,
ik kan nu niet zeggen hoe lief in alles maar gy weet dit ook best.
Dirk sliep meest en zag er heerlyk uit en was engelachtig
onder t uitkleeden, en van nacht beide zeer zoet; (Coos slaapt
by my); Marten sliep door, en Dirk werd maar eens wakker.
ook onze kleine lieveling wordt byna opgegeten zoo als wy ge=
wacht hadden; ik vond de heele familie wel behalve Kee
die zwaar verkouden is + geen haar te veel zegt om dat zy de
kinderen nu volstrekt niet wil en ook niet zou mogen aanraken
van Oom Dirk is Marten haast het meest verrukt. Zetjen opgetogen
over alles; ik zeer gelukkig en dankbaar van hier te zyn maar
u zeer zeer missende, nog veel meer dan ik dacht en des te meer
naar mate ik gelukkiger meer geniet. Dag lieve beste Vriend!
hoe verlang ik naar een woordje; ik moet dit hebben voor gy komt

Heilo 25 Maart 1843.

2a

Liefste Vriend!

Hoe gelukkig maakte my uw brief
en de berigten van uwe goede overkomst
die ik lang zoo spoedig niet verwacht-
te; ik had toen wel lust u ook twee-
ger te schrijven maar daar gij gëreigd
had de brief gaarne Zondag morgen
te hygen wilde ik aan dat verlangen
voldoen. - Wy zyn alle volmaakt wel,
Vee weer geheel in orde en onze twee
lieveling door Gods goedheid zoo ge-
zond, lief en vrolyk als wy wenschen
kunnen, het heerlyke weer is nog een
zegen daarenboven en Marten geniet het
buiten - Zyn, daar ik geen reden zie om
als de Zon zoo heerlyk schynt hem
voor de wind in huis te houden
voor Dirk is dat iets anders, die is
toch ook naar Nichtje Sinne met my
geweest die in één verrukking was
Zoo als Gy dat weten kan. Ik ben geheel

aan bewondering ontbreekt het beide niet;
en niemand ontbreekt het aan liefde van
den ouderen en lachjens van het kleintje
't is herlyk zulke kinderen te hebben, God
is onbegrypelyk goed over ons! —

Dat wenkel de vreugde zeer dikwerls
afgebroken wordt door het verdriet der schei-
ding kunt gy begrypen; dat Betsy
hier nog is doet ons plaisier maar
voor haar is het niets dan een uitge-
rekt scheidens-uur en nu gaat zy
zoo straks met de diligence van half
elf uur naar Amsterdam; ik schryf
u deze na het bleeden van Kee ter-
wyl zy nog eens voor 't laatst af-
scheid is gaan nemen van de Tinnes
en haar eigen huis waar het er nu
allen akeligst leeg en opgepakt uitziet
ik beklaag haar zeer en nou wel
dat ze nu maar door dat laatste
uurtjen heen was; hoe allerverschrik-
kelykst naar H. was, kunt gy u niet
verbeelden; ik moet zegge dat Betsy
dan nog meer kracht heeft als wy;
de banden die hy verbrak waren zeker
van een heel ander aard maar
juist
daar voor gaat hy veel vergoeding
te gemoet en ons Rustertjen zal als
zy minder is eerst goed haar gemis voelen
God sterke beide, wat zou een afscheid
zyn zonder Hem, zonder geloof in Hem,
zonder zyne beloften!

Vergeef dat ik hiermee nu zoo geheel
vervuld ben; ik had u, myn lieve!
toch op een ander oogenblik moeten schry-
ven, maar wy zyn gisteren en eergisteren
allen met groote yver voor Betsy aan
't werk geweest omdat de tocht niet veel
werk mee zou nemen, sommigen hielpen
haar pakken en onze kinderen vervrolykten
haar zoodat zy geheel dankbaarheid is
voor al de liefde; en wat behoef ik
u ook veel te schryven gy weet hoe
innig lief ik u heb en hoe ik God dank
dat hy die liefde geheiligd heeft door
het geloof in Hem, want ook ik, myn
lieve Broeder! ik wil geheel en alleen
in Hem en zyn verzoenend bloed gelo-
ven, al is het tot nog toe in vele
zwakheid en met de gestadige bede:
Heer, kom myne ongelovigheid te hulpe.
Het zy u nu genoeg te hooren
dat wy gezond zyn, dat ik zeer
zeer naar u verlang; dat Master
heel dikwerls van u spreekt en u roept

uit zyn eigen. Dirk heeft nu de vaste gewoonte om even als zyn broêr tot acht uur door te slapen. — Dank voor de berigten van onze tuin en onze beesten ik verlang ook weer naar myn Heemstêe (geloof dit, lieveling) al heb ik het hier by myn Moedertje ook nog zoo goed en al waart gy by ma..! Informeer voor gy hier komt nog eens naar Rika, groet allen, juffr. Leentje in de eerste plaats, moet zy ook een welkom-thuis hebben, maar dat zullen wy samen bepraten want ik kryg nu geen brief meer! — Hoe treffend is de dood van Mynheer Scheltus, hy wordt van daag, 't is dagen precies 't na zyn feest begraven; hy heeft zelf volgens zyne gewoonte om half 12 's nachts alles in huis gesloten en nagekeken en was om 3 uur 's nachts ~~dood~~ gestorven aan eene slymberoerte; Hoe is 't met Kolk? —

Dag lieveling! God zegene u! ik bid voor u, en Christus bidt voor ons! Dit is alles, dit ^eene^ is genoeg! Vaarwel! ik kus u in gedachte gy weet hoe lief u heeft uwe Aleide

Er werd in de Koningstraat voor myn Vetbeh aan gedacht of ik by de terughomst ook een nacht daar met de kinderen zou kunnen blyven maar om het goed zou het zeer moeielyk zyn en als wy door wyden is alles in een te huis; wy zou de barouchette wel met het goed door kunnen laten wyden maar wy moet toch ook weer thuis zyn en zoudt het even min als ik aangenaam vinden dat ik dan weer als was 't ook nog zoo kort van u scheide; evenwel beschik dat zoo als gy wilt ik zal er mee te vreden zyn en dat zal my ook de ~~moeielyke~~ tocht naar Utenstede den volgenden morgen met de twee kinders gaarne getroosten voor het genoegen van de oude kindjes en kun kleinkroost te zien uit- en aan-kleeden; Letje zou dan met de groote wagen ons moeten komen halen, zende de vorige avond natuurlyk met u naar huis gereden. Nu lieve doe naar goedvinden, en heb my lief, Adeen!.

Moeder groet u allen teder.

De Lucifers had ik, heel gaarne van uw Vetbeh (toen ik my kleedde) besorgd; ik begryp uw angst, en dank u voor het liefde pand.

Heelo 25 Oct. 1843

Wel Eerw: Leergel: Heere,

Den Heere N: Beets. Theol. doct.

predikant

te

Haemstede.

Er werd in de Koningsstraat voor myn vertrek aan gedacht of ik by de terugkomst ook een nacht daar met de kinderen zou kunnen blyven maar om het goed zou het zeer moeielyk zyn en als wy door rijden is alles in eens te huis; wy ~~Ik~~ zoude de barouchette wel met het goed door kunnen laten ryden maar gy moet toch ook weer t'huis zyn en zoudt het even min als ik aangenaam vinden dat ik dan weer al was 't ook nog zoo kort van u scheide; evenwel beschik dat zoo als gy wilt ik zal er mee te vreden zyn en ~~het~~ zal my ook de ~~moeielyke~~ tocht naar Heemstede den volgenden morgen met de twee kinderen gaarne getroosten voor het genoegen van de oude lieden om hun kleinkroost te zien uit en aan kleeden; Letjen zou dan met de groote wagen ons moeten komen halen, zynde de vorige avond ~~'s avonds~~ natuurlyk met u ~~xx~~ naar huis gereden. Nu lieve doe naar goedvinden, en heb my lief, Adieu!

Moeder groet u allen tederst.

De Lucifers had ik, heel gaarne na ~~xx~~ uw vertrek (toen ik my kleedde) bezorgd; ik begryp uw angst, en dank u voor het liefde pand.

want ik kan niet goed meer zonder de lezer; en toch (hoe natuurlijk dat deze gedachte by deze phrase in my opkomt) en toch zoo de Heer het eens eischte!! Lieve Beets bidden wy, bidden wy veel oof om onderwerping en kracht voor offers die them soms gebracht moeten worden maar ~~dat~~ waarvan wy nog geen denkbeeld hebben genaamd hebben; want ook dan zou ik in mezn derselfde moeten blyven in geloof, en al viel my dat niet moeielyke ook dan zou ik myn weg met blydschap moeten reizen, - lieve, hoe zou dat mogelyk zyn? Maar ik weet, het is waar dat zyne genade ons genoeg is, en dat het zyne kracht, niet de onze, is die dan steunt. Hoe dank ik Hem dat gy my schryft gezond en frisch te zyn; hoe bid ik Hem voor uw dierbaar leven!! En uw lieve gezin hiervan, - de eerste opwelling (ik wil het u gul bekennen) was vreugde over myn gerechtverloft, maar de tweede was droefheid over uw uitgestelde wederzien en nog weet ik niet welke aandoening de overhand heeft; o, kon het nu zoo zyn dat gy Zaturdag waarnaar dat ik u Zondag hoorde! Liefste Vriend! hoe allerdrowigst was die preek van K: en toch hoe lieflbaar was het my dat ik daar wezen moest en dat hooren; ik heb er God voor gedankt en bid dat de indruk er van duurzaam moge zyn; want die dat hoort zoo als ik

Nyenburg 27 Maart 1843.

3a

Liefste Vriend! Reyt gelukkig maakte my uw brief heden aan Aleyd geschreven, dat zy nog een week by ons blyft, met de lieve kinderen, hier aanblik my dezer dagen een waere verkwikking en troost was! Wanneer ik had my reeds verheugd in het vooruitzicht van u morgen alvast te zien en dat was my dus een blyne, neen een heel groote teleurstelling! Wanneer ik begryp dat het niet anders kan, en zoo het moogelyk was, dat gy Zaturdag hier kwaamt, en Zondag in ons Hoogduitsche kerkje preekte, dan zou alle teleurstelling vergeten zyn, en wy allen zouden dankbaar en gelukkig ons door in vooruitzicht op verheugen; want Zondag hooren wy koning, en voelden, de eerste keer, dat een ander dan onzen H. Voorman ons optrad, diep, diep wat wy verloren hebben! op nieuw en beter bedroefd kwamen wy uit de kerk, en konden het elkander niet genoeg zeggen en voorhouden, welk groot voorrecht het is, zulk een Leeraar, zulk haar in ons midden te hebben gehad.

Ze het moeglyk, kom ons dan sterken,
Wy hebben er behoefte aan, en Zoo hiet
Wat Zal Huizer van Beesen ons voor
houden! Zondag was het om te
schreyen; maar Alles Zal u daar wel
alles van Zeggen. De Vroud is gerond
Vrolyk en blozende als altoos, onde
Kinderen Engelachtig, Marten op den
duur iedens bewondering, en klein
Dirk ook heel Zoet en heel lief!
Het is een heel gelukkig denkbeeld geweest
dat Alyd deze tyd hier Zou Zyn,
my is het een opbeuring Zoo als niets
anders Zyn kon; Ik doe wel myn
best om te beuzten in het gaan de
Heer over ons beschikte, maar het Valt
my toch Zwaar, het is weder een
Slag, het is een daaglyksch gemis,
en dan het groote gemis, Zondags
op den Predikstoel! Ik kan niets
dan bidden, dat de Heer ons in
plaats van den Lieden Heer die
ons verliet, in Abreeck een anderen
Leeraar Zende, die Zyn gemis eenig
sints verzoeden mage; en magt
het spoedig Zyn, Want nu is het
al heel naar! — Gy bidt dit voor en
met ons. Ik weet het, en uw gebed ver-
sterkt en vertroost my.
En hiermee Vaar wel! Alyd kan hier by
schryven als Gy wil, Ik moest u Zeggen
en herhaal het nog eens, welk een
geluk het voor my Zyn Zou u
Zondag hier te horen; dit Zy myn
laatste woord, en gy Zult horen als
gy kunt, dit weet ik! myn Zegen,
en al myn liefde, die gy kent,
en die onverandelyk is.
Ude Moeder.

Ik voeg aan de Moeder, lieve Beets!
wat Zy al Zoo geschreven had; ik moest
het maar lezen Zei de lieve, en gy weet
hoeveer ik met na dit gedaan te hebben
vereeniging met alles wat Zy u van de
hoop u Zondag morgen te hooren Zegt,
en toch lieve! die hoop is by my een
flaauw, want gy schryft immers: maar
nu staan de Zaken Zoo, dat daar geen
kans op is." Gy kunt haast niet begrypen
hoe ik daar om breen en hoe groot een
gemis het my is u waarschynlyk niet
voor Zondag middag te Zien; het Zal maken
dat deze week voor my voorbyzal gaan in
een Continueel verlangen naar het eind

weet zy dit, dan is het niet noodig haar te waarschuwen want ik weet
hoe goed zy voor alles zorgen zal. Ik wacht nu volgens belofte nog
berigt maar dit kan ik u zeker zeggen dat er te Heilo s'morgens gepreekt
wordt en het best gevonden wordt dat gy van Castricum zoudt gehaald
worden. — Marten was zeer gelukkig met deze en de vorige teekeningen
zie zelf maar met hoe 'n yver hy er de paaps over heeft laten gaan.
Het kind is allerheerlykst!

Dag lieve, dierbare vriend! Groet alle vrienden en bekenden geef
duiven en kippen een handje vóór extra voor my en groet Caro.
Heb my lief en besef eenigsins hoe ik naar u verlang.

Wees Gode bevolen door uwe tederliefh:
Aleide.

Wel Eerw. Zeergel. Heer,
Den Heer N. Beets. Theol: Doct.
Predikant.
te
Heemstede.

6. Ik was geërgerd maar niet zoo dat ik niet met hard en ziel bad: vergeef ons onze schulden gelyk ook wy onze schuldenaren; ik vergaf het den man dat hy zooveel verzuimde, was ik ook niet door Gods Geest voorgelicht? hoe ryk is het Onze-vader: ik kon elke bede zoo goed toepassen; ik dankte God dat Koz ring. daarmede besloot en met het gezang waarvan de laatste woorden ~~waren~~ zyn: ~~[illegible]~~ Voleinder dat door uwe kracht etc. Hoe konnen die man dat ~~[illegible]~~ vers laten nazingen! dit was my raadselachtig; is het kwaade trouw of weet hy de waarheid niet en begrypt hy dat vers niet? — En nu nog een woord van onze lieve jongens, die heel lief en gezond zyn en aller vreugd: Marten vordert nog dagelyks in 't spreken en is onuitputtelyk in liefheid en guiteryen; Dirk is in de korte kleêren dat hem beeldig staat en nog altoos even zoet; - Zetje is heel wel en heeft veel genoegen maar begint geloof ik wel wat naar huis en Moeder te verlangen; zie dat zy, by uw komst, wat daarvan weet te vertellen en ook van Rika. Groet Leentje hartelyk; hoe zal het nu zondag zyn met de zakdoek en ondergoed voor u; de wasch is zeker wel 't huis gekomen, maar er moet daar van nu zeker wat gemangeld worden; help haar dit by tyds onthouden als zy mogelyk niet weet dat er voor u geen goed meer in uw laden

5. het hoorde, die na ik een preek met bezef aanhoorde nooit iemand dan u en Haas gehoord heb, die moet er al het ongenoegzame, het doode, ~~van ge~~ het onchristelyke van gevoelen, die moet gelooven in de verkondiging van u. Hy had het tweede kruiswoord; (hoe goed zal het zyn dat gy die preeken uitgeeft!) Maar „hy had het alleen op zyn lyf over deugden en pligten." over de wysheid van Jezus, over zyne kinderliefde, over het belang om ~~voor~~ onze betrekkingen in tyd te zorgen hy zei dan wel voor hunne tydelyke en geestelyke belangen maar sprak alleen van de tydelyke; van „op eene eerlyke wyze onze inkomsten op woeker te zetten" enz enz. in 't geheel er was ieder oogenblik gelegenheid om iets te zeggen dat dáár gezegd moest worden maar nooit werd het gezegd byv: dat wy voor onze betrekkingen Joannessen moesten zyn, hen by ons nemen en hen voor gebrek behoeden, maar van het brood des levens dat Joannes aan Jezus moeder zoo heerlyk kon uitdeelen, van den Heiligen Geest die hem daartoe in staat stelde van dit alles geen woord; arme kruisgezant. (zoo als hy zich noemde) arme schapen te L: ! arme ziele die ook hiermede tevreden waren en niets aan te merken hadden dan op het uiterlyk; gelukkig van die ier uit huis daar geweest waren, geen een die niet goed wist wat het ware gebrek was

Heilo 8 September 1843. 4

De potloodkrabbels op dit papier beduiden niets als dat dit geen heel schoon blaadje was; vermoei u dus niet met er naar te gissen!

Lieve beste Vriend!

Er gaat een doos met japonnen voor ret naar de Koningstraat en nu kan ik de lust niet weerstaan om er een briefje aan u in te doen dat is dan morgen (Zaturdag) om elf uur in Haarlem en gewordt u dus zeker dien dag nog wel op de eene of andere wyze want ik verbeeld my dat Moeder er nog al opgesteld zal zyn dat Jan nu gy ongesteldt zyt althans, op de gewone wyze dagelyks berigt komt geven: Hoe verkwikte my het gezicht van die twee volle velletjens schrifts van die heerlyke doos met bloemen!! Zeker gy verrastet my zeer met zoo lief en zoo lang te schryven en was het niet dat er die treurige mare van koortsachtigheid in stond dan had my nooit brief gelukkiger gemaakt; dank, dank voor al die détails! Maar lieve, die koortsige aandoening hoe bedroefd ben ik er om! hoe veel strijd kost het my om hier stille te zyn; en toch het is des Heeren wil en dit zal wel weten hoe Hy die miskenning goed kan maken; bidden wy, bidden wy; o ik ben niet half genoeg in den gebede, voor allen en voor allen in alle opzichte, maar de Heer weet dat alles! Hy is onze Hoeder! ik heb van daag de 23ste Ps: van buiten geleerd. —

8 Sept: Zaterdag bedenk ik my dat dit Grie's haar jaardag is, en dat spyt my want ik wil nu volstrekt iets niet vergeten en even ongaarne haar een duidelyk schryven zoo gy haar schryft en ... dan zyt gy buiten alles. —

WelEerw: Zeergel: Heere
Den Heere N. Beets. Theol: doct:
v. o. v. l.
te
Heemstede.

De Moeder komt daar en sluit hier duizend zegeningen in, zy is zeer bedroefd om uw ongesteldheid en vreest dus ook voor de overkomst in de volgende week (13 september!) Dat had ik er nog niet in gezien maar zy zegt dat gy dat uw uitdrukkelyk afschryft en ik verbeeld my dat gy alleen wilt zeggen, dat het terug keeren naar Heilo om daar de koorts af te wachten ongeraden is maar niet dat gy in de volgende week niet durft komen als de koorts niet kwam en het was eens heerlyk weer???

en die legt my telkens: kind, kind is dit
nu een rampje om tegen te murmureren
hoe veel erger kon het zijn; al was
't maar dat het werendelijke aanderdaagsche koorts werd — en is het dat van daag
niet geweest lieve? God geve het, o hoe
vurig, hoe herhaald, hoe onophoudelijk
heb ik er om gebeden! Mogt het nu
ingevallen zijn het my met een woord
te melden; liefst kon de brief naden
eten naar Haarlem brengen en dan was
ik morgen gerust-of- nog verdrietiger.
Och, och, was ik maar bij u, ik denke
er ernstig over om als gij werendelijke
de koorts krijgt naar u toe te ko-
men hoewel ik er nog geen woord
van gesproken heb; maar lieve, indien
gij dit zeer afkeurt zal ik gehoor-
zaam zijn, dus nog liever een streng
verbod om het niet te doen als dat gij
my niet precies zoudt schrijven of la-
ten schrijven zoo als het is; ik ben den
ganschen dag maar in 't idee dat gij
met de koorts te bed ligt; mogt de
Heere my tobben beschamen: ik strijd
er zeer tegen en ben ook zeker val-
=ner als gij uit dit schrijven denkt
en zie me komt ook zoo alles boven.-
Hoe verheug ik my over de liefde
en hartelijkheid van de lieve buren;
Hoe zal ik dit gezellige goed doen
maar kiest hoe laat gaat gij weer naar
huis? 't is wel maar een stapje; maar
wat is 't gaan avondlucht naden eten
en voor een koortsig mensch; maar dit
alles zult gij ook wel bedacht hebben
en aan vaderen zal 't u wel niet ontbre-
ken; wie weet of niet de vigilante na
den eten voorkomt? —
Wij zijn allen volmaakt wel; mijn
doofheid veel beter, de krachten goed
maar de slapeloosheid niet op te roeping
te meer daar Dirk zeer erg van den
daanworm en de jeukte zijner slechte
nachten maakt; maar ik ben zoo wel
als ik voor, dus is dat niets; de
lieve Moeder is zoo mogelijk nu nog
tederder en zorgelijker voor my en de kin-
ders als toen gij hier waart; hoe zeer
ik ook haare paden effen willen maken
maar dat kan God alleen en die zal het
zeker te zijner tijd; o wat gij van dat
te zijner tijd lezt begrijpe ik zeer goed, en
bid dat Hij my leere zijne tijden lief
te hebben en te eerbiedigen en af te wach-
ten! — De brief was van Grée, een leer-
erzaamder en toen zeer goede want hij is
zeer oprecht. Ook aan dat hart kan geen
mensch iets doen maar de Heere,
en te zijner tijd, mogt die maar eens
komen! ik heb haar heel lief als mensch.
Onder tusschen beklaag ik onze lieve kinder
Maria want die wordt zeer misdeend! Maar
ook blijkt my dat zij zeer gezet voor haar Heer

4bis

Vaarwel lieveling! God zy met u! dit schryf ik met een
bidden hart! O laat ik toch tethens weten hoe zy het hebt
en zyt over ons volkomen gerust. Groet allen hartelyk ook
Mevr. P. en juffr. S: maar vooral de huisgenoten! Dank
juffr: Leentje voor de verzorging. ik heb my met de
katoen vergist; ik wil wel eens hooren of Moederal
wat zy verlangde by my gevonden heeft, van nachten,
enz: —
Nogmaals wees gezegend en gekust van uwe Liefde!
De bloemen zyn ieders admiratie en myn lust. Aleide!

8-9-1843
(?)

Heile 15 September 1863

5a

Lieve beste Beets! Gy vraagt Zaterdag een paar woorden om te weten hoe ik my schik in mn besluit: welmn, heel goed, zoo als ik had voorgenomen want ik wacht te dat antwoord wel, ik schryf u dit om dat ik my verbeeld dat het te gemoeien zal doen dat ik ten minste niet te leur gesteld was; waarlyk ik had van niets spyt dan dat er geen woord van u zelve in stond; ik begreep wel dat Vader het billet niet naar stad genomen had maar toch hoe gaanm staat er: ik ben wel; dit hinderde my den geheelen dag, maar toen s'avonds (gisteren avond) de bekendiny met de bloemen en de heerlyke lange brief kwam dreven alle wolken weg en Gy mn weg en zulks met God hulp weg blyven; en nu ook geen woord meer van besmetting of verselling, want ik kan er heusch niet

my verder. Het plan van uw preek vind ik flink en heerlyk; schryft ons (ik weet gy houdt daar niet van) ook van het merkbare effecten, in't logement by de buren etc. Mama zegt dat als gy nu niet gaanm een langen brief aan haar kunt schryven zy dan veel liever heeft dat gy maar eens weer een woordjen aan my schryft als dat my niets hoort, maar dat zy de brief aan haar; dan later, met groote vreugde te genoet ziet; zy verzoekt my ook dat ik nog eens uitdrukkelyk schryven zal dat Marten heel heel lief is en vooral voor zyn Oma; dit verheugt my byzonder. Dirk is allerliefst, van Zoutjens zeven is hy zoo verre niet af als gy denkt, maar het is er naar, my doet hy het heel dikwyls met een open en nat mondje maar daar er by schynt te hooren dat hy my op een zeer gevoelige wyze by de wange vasthoudt ben ik er niet zoo heel dol op en als hy dat merkt begint hy te knorren en vuurrood van boosheid te worden; dit laatste is ook iets nieuws en niet zoo aardig als het andere; zyn tandje is er nog niet door maar voor hy precies negen maanden is (zoo als met Marten) zeker

meer van hooren, hoe vergenoegd en te-
vreden ik my ook schik in myne
verblijf boven en geschiedenheid van
onze oudste lieveling; die Goddank
wèl is zoo als allen, en wiens aardig-
heid en slimheid my gedurig vermeld
wordt door alle de lieve menschen en
kinderen; ook brugg ik veel bezoek:
dominé Gj: met Debora; neef en nichtt
Mimi, nichtt A., nichtt Tinne en Chris
Louise A: en op uw verjaardag den
domini zelf die heel hatelijk was.
Ik hoop dat geen van die allen door
my besmet zal worden maar ik kan
niet meer doen dan later waarschuw-
en zoo lang ze nog beneden zijn.

Hatelijk dank voor uw lieven brief
voor al de details van uw verjaardag
by het scènetje met Frits benaauwd de
tranen, maar is het wonder? 't Is een
heel bijzonder lief kind, my dunkt
Mevr. v. J: moet dat oogenblik
heel gelukkig geweest zijn; hoe
lief dat ieder op zijne wijze uw
verjaarde, ook Juffr. L: en de kinders
P: ik alleen blijf nog al achter, als
ik zelf de dingen had kunnen bestel-
len was dat zoo niet geweest maar

uw kiny ik van het gaan van richting
of Coos af want vr. H: is daar niet voor
berekend; gij hebt de uw zelf deze lan-
dag by uw nieuwe pak ook niet een
zelfs niets als ge nog naar Scheveningen
mogt gaan; dat ge dit niet zult
kunnen doen ook dat is God wil
maar (zoo menschelijk gesproken, zou
ik haast gezegd hebben) dat is heel
jammer) al die menschen verlammen
had ik den indruk van een preek
van U gegund; maar zoo de Heer
hem hem onthoudt, moeten wij dien
ook niet hebben, daarom begrijp ik
hoe moeielijk de decisie voor u
is, daar zeker de gedachte by u
ook opkomt: voor zoo iets geeft
de Heer toch ook krachten; - raadt
evenwel langelaan het gedecideerd
af dan is het spoedig beslist, laat
het volstrekt niet omdat ik dan
om een uitstaps naar Vlissingen zou
kunnen vragen, want daaraan denk
ik niet, die waagt ik zonder vragen
af tot dat God zelfs de minste
schijn van wagen zal weg genomen
hebben; daar in en in alles wat uw ook
verder volgen moge ondersteunen en ondersteu-
-ne wij

WelEerw. Zeergel: Heere,

Den Heere N. Beets; theol: doct:

Predikant,

te

Heemstede

N. H.

p. p. 15 Sept:
1843.

En nu lieve; ik zou hier, zoo als gij dat weet, nog verscheidene velletjes bij kunnen krabbelen (mijn zelfde pen, die ik nog niet besluiten kon af te danken, is nu toe wat heel grof maar daar ik daartoe geen tijd heb en verder niets noodigs te berigten, zal ik maar eindigen; nogmaals dank voor de bloemen; hoe aardig vind ik nu die appelbloesem, en is de kamperfoelie van het boompje van Rhaad ik 't groote ronde perk? ik denk dit omdat dat in 't voorjaar niet gebloeid heeft. — Uw blief naleezende verheug ik my op niets bij al wat gij schrijft het meest over de al beter en beter wordende berigten van uw gezondheid; ik kan God niet genoeg danken voor zoo veel goeds maar wie kan dat ooit? Vaarwel lieveling, allen groeten en hartelijk de lieve Moeder zeer uitdrukkelijk, Jet die nu niet Dirk speelt, ook. Groeten aan allen van Aleida of van Meer: — Voor U een heele tedere imaginaire kus, (een heel vreemd maar heel goed woord van Zaanen) en een innige zegen beide van uwe tederliefhebbende

Vrouw.

Dat ik wel ben, is nu al iets dat niet eens vermeld wordt! Hoe spoedig vergeten wij toch dat het een gave is! —

Letje is van daag koortsig; dit is een groote ramp, maar nog haast 't meest voor haar nu Lancolie en beenwee waarmee zij nu eenmaal niet lastig valt; ik zeg haar maar niet dat ik het u schrijf; gij moet de alarmklok er van ook nog maar niet luiden. aan voodvoek denken wij niet, zij heeft laatst van haar Moeder gehoord dat zij die last gehad heeft. —

tot dankbaarheid word opgewekt by die van Zyne Heiligen Geest in ons harte, - by de verzoening onzer zonden en de uitredding uit het ligchaam dezes doods?!!

Uw preek, lieve, heb ik gelezen, maar dat is ook al wat ik zeggen kan; het ging zoo gebrekkig dat het niet mogelyk was het met eenig genoegen te doen of er door gesticht te worden; het eenige doel waarom ik het ten einde en zou wou brengen was om hem naderhand de Moeder voor te kunnen lezen; maar ik moet zeggen dat ik er zoo vermoeid van was dat ik er nu zeer tegen opzie, zelfs voor de 2e maal, het te ondernemen; Mama heeft hem dan ook nog niet gelezen, was hy maar zoo als uw brieven en het voorafspraakje, maar niet tensin nogmaals dank voor de toezending 't idée er van alleen is meer dank waard dan ik uiten kan. —

Wy zyn heel wel, Marten is in 't begin van de week zeer verkouden geweest maar nu beter hoewel de muts nog op is; ik hoor hem soms (hieraan merk ik zeer dat de doofheid geheel over is) de liefste en aardigste grapjens uitstallen; gisteren haalde hy zyn roode zakdoek uit zyn zak (die cousine hem aangebonden heeft en waar hy hoogst gelukkig mee is) om „de kutaas neus te snuiten, hij is zoo vankouwen,"— Zyn liefste speelgoed is thans „vantanje" die Kee voor hem gezocht heeft; ook twee

Heilo 21 September 1843.
6a

Dierbare Vriend! Ik verbeeld my gy nu wel zeer verlangende zult zyn naar berigt daar gy sedert Zaturdag niets van ons gehoord en wy sedert dien tyd al tweemaal tyding van u gehad hebben; maar daar alles hier volmaakt wel was dacht ik het beter u heden op myn gemak te schryven als gisteren een klein briefje in haast; en nu begin ik met u te danken voor eerst voor de zoo cito gezondene tyding van Zetjens overkomst by het dierbare envoi van de preek en dan ook zeer voor de berigten van gisteren morgen toen ik niet weinig in myn schik was met by de brief aan Mama nog eenige woorden voor my te vinden; hoe zeer ik my over uwe bestendige en toenemende beterschap verheug weet de Heer aan wien ik voor deze genade geen dank genoeg toe brengen kan zoo als zelfs niet voor de minste Zyner weldadigheden, en hoe eindloos vele zyn die; hoe liefelyk is dit Zyn weder en byzonder de heerlyke zonnestralen van dezen dag; - ik heb gisteren God gebeden dat Hy my vergunnen zou heden voor 't eerst weer in de lucht te gaan en nam my vóór om als het weer

Zoo heerlijk was als al de vorige dagen
dit voor een welgevallig teeken te hou-
den, en Diet de Heer houdt nu geen een zijner
zonnestralen terug; ik zal dus tusschen
koffijdrinken en eetenstijd gaan, ook
om dan niet met Marie in aanraking
te kunnen komen daar het verveller wel
vermindert maar nog niet over is; ik zal
dit biddende en in den geloove doen
en dan weet ik ook zeker dat het my
geen kwaad zal doen en gy het zult goed
keuren; men verzekert my dat het buiten
tegenwoordig warmer is dan op de zaal
en my dunkt dat ik het zie aan gras
en boomen en bloemen, het schittert alles
van licht en gloed. Waart gy nu
maar by my om een pleintje om te gaan
dan was de vreugd volkomen, nu
kan het niet anders of er moet by
al de dankstof een heimwee achtig
gevoel over blijven, en dat zou zelfs
misschien ~~misschien~~ zoo zijn al waart gy hier
want ik voel nu goed waar myn
"by ons" wezenlijk is; het spreekt
van zelve dat ik hier myn aardsche
te huis bedoel en my dunkt gy
zult ~~zoo~~ u verblijden als ik u verzeker
dat dat ons lief Utenstee is.—

En gy komt in de volgende week, als gy
kunt — ik begin de dagen al te tellen al
gaat dit slecht by zoo iets onpasselijks,
toch kan ik berekenen dat het nu geen
week meer duurt en zou ik dan met
u mee kunnen gaan? Mama zegt van
neen, en zou liever hebben dat ik van
daag niet uitging als dit myn verblijf
in de volgende week ten gevolge had, zy
berekent dat het genot van de lucht my
de nog eenigzins ontbrekende kracht
terug zal geven en wy weten (het is waar
dat ik dat te huis door myn bezighe-
den niet hebben kan; ik ben verlangend
te weten hoe gy er over denkt, ik vind dit
laatste wel zeer waar ~~waar~~ en zou ook
graag hier nog een toer en wat van
het heerlijke Zeyenburg zien, maar zie
er zeer tegen op om dan weer van u
te scheiden al is 't ook maar voor kort,
te meer daar ik vrees dat gy myn dan
in die volgende week niet zoudt kun-
nen komen halen. — Hoe goed is God
die ons vergunt weder dergelijke plan-
nen te maken; hoe zoude het my ons
hart nog verlangen te verdeelen, (als dit
al mogelijk was) tusschen hem en de
wereld, behoort het hem niet geheel
al en in alle eeuwigheid toe? En wat
zijn dan nog de gaven waarvoor ik nu

21 Sept 1843

Wellerw. Zeergel: Heere,

Den Heere N. Beets theol: doct:

Predikant,

te

Helmstede.

p: p. Heilo
23 Sept: 1843

hoperen
roedjens die hy uit het trapkleedje
haalt en waarmee hy het manuaal doet
van viool en streekstok. Zingende „hoep
marionnetje" en Zeggende „Zoo speelt oom
Dirrek". Zyn schorheid is nu na de ver-
koudheid ook beter hoe wel in myne
ooren nog niet over. ik heb hem laten
vragen wat ik aan Papa moest schry-
ven; hy Zegt: „dag Zoete kakeling (Lieveling
matje, Beeb speelt met vantanjes.'" —)
Dirks tandje is er nog al niet door
maar het verwondert my dat hy er
geen pyn aan heeft want het is nu
een uit Zweetje dat er op Zit; dit
schynt evenwel Zoo niet te Zyn want hy
is even Zoet en nog veel wilder als vroeger
hoewel hy nog niet kruipt strandert hy
toch al van plaats op by 't ritten op
de grond; gy Zult hem Zeker Zeer gevorderd
vinden in lieviqheden. Zyn darmworm
is in de laatste tyd, Zonder tusschen-
posen, erg; maar 't schynt hem niet te
deeren; ook heeft hy weer 2 steenpuis-
ten op Zyn armpjens. 's nachts is hy
redelyk Zoet; Coos slaapt nu in 't
-ne bedjen. — Wat gy my van
schryft is Zeer verheugend; ik merk er
dunkt my ook uit dat gy het, met
haar mee gegeven, briefjen ontvangen
hebt. Ik wiet niet dat ik u iets meer
te Zeggen of te vragen heb; ik heb

nu nog 1 paar Zwarte Zyden kousjen en 2
paar witte van u, ook 2 slaapmutsen
2 overhemden en 2 beffen, maar daar ik
niet denken kan dat gy aan 1 vandese
2 tallen gebrek Zult hebben houd ik het
maar want de potten loopen vreesselyke
op; ik heb eens voor f 8,50 pakjens betaald
en Bet B. toen evenveel; apropos gy
moogt my wel wat geld mee brengen
want de meiden mogen hier wel goede
jooien hebben en ik heb niets meer van
f 30 guldens die ik hier uitontvangen spaarpot
van mama gekregen heb waarmee ik ook
rekeningetjens het betaald dat spreekt,
en dat was ook myne intentie, maar ik
wil maar Zeggen van u of ons Zoo gy wilt
had ik niets by my. — Laat Juffrouw
L: aan Antje Zeggen dat ik 2 paar kous
van haar by my heb die by de myne ge-
raakt Zyn; Let wist het maar heeft Ze ver
-geten mee te nemen. — Groet Juffr. L: by Zon-
der en ook Antje, en Let by gelegenheid.
Vaarwel, lieveling! De Heere Zy met
dig! Hy geve u kracht naar lichaam
ziel voor al uw werk! Hoe gaat
het met de schapen van Steenstee Zelf; —
niet Zeer verheugend vrees ik; wat nood, de
Heer is ook hun herder! Mogten Ze hyne stem-
me maar willen hooren! Gy kunt moogt nu Zeker nog
geen verre toertjes doen voor de opgeketenden
daarom heb ik my in 't hoofd gesteld dat gy de
eigenlyke Steensteërs eens alle, bezoekt; hoe is
de stemming van Juffr. Munk, hoe Mevr. Ouwesloot.
hoe 't kosterinnetje, juffr. D.n. etc: — Dag lieve!
denkt met tederheid aan uwe tederlievende
Aleide

7

WelEerw: Zeergel: Heer
Den Heer N. Beets. Theol: Doct:
Predikant
te Heemstede.
L. H.

p.p. 28 sept. 1843

Lieve Beets!

Onze Marten is van morgen by tus-schenpozen lief en knorrig geweest, toen hy om ½ 2 uur naar bed ging nam het humeurtje zoo toe dat ik zeker dacht hy met de koorts naar beneden zou komen; dit was evenwel om ½ 5 het geval nog niet maar het kind nog altyd vreesselyk knorrig; hy zit nu in de tafelstoel (½ 6 uur) op hoop dat er ontlasting zal komen, waar den geheelen dag nog niets van gebeurd is, niettegenstaande wy heel trouw inneemden; aan de pols kunnen wy nog niets merken van koorts, maar aan de flek-heid en konde (die evenwel nog weinig is) zou ik wel denken dat er koorts in aantocht was; het spyt my dat ik deze waarschynlyk zal moeten sluiten zonder u te zeggen hoe dit afloopt, maar morgen hoort gy toch weer van het lieve kind.

Hoe brand ik van verlangen om te hooren

dat nu uitstapje in zulk guur weer
als heden u goed is bekomen, het zij
den Heere overgegeven met al myne
overige zorgen, ook die voor onze zieke
lieveling. — Ik laat deze nu open tot
dat Barend om 6 uur komt, en eindig
nu nog met tederheid omhelsende als
uwe zinnigheft hebbende Aleide.

Marten heeft nog geen koorts maar
ik vlei my daar niet mee daar
hy gisteren ook zoo als gy weet zoo
veel later is gekomen. —
donderdag middag 6 uur.
Felicitas Meur: v. Wade.

WelEerw: Zeergel: Heere,

Den Heere N. Beets, theol: doct:

Predikant

te Helmstede.

p.p. 2 oct: 1843.

Lieve Beets! De hoest is nu merkelijk minder geweest; ik hoor er nog niets van bespeuren toen ik naar bed ging en had het ventje by my in 't groote ledikant genomen; wy kunnen elkander daar onmogelijk in hinderen en zoo hoefde ik niet ieder oogenblik er uit of op te blijven zitten; op Mama's kamer was de vorige nacht niet bevallen want kleine Dirk gaf daar meer stoornis dan nu opblijven rust. Zoo is het nu best gegaan; een enkelen keer heb ik continueel drinken moeten geven, van 4 tot twee uur denk ik, maar verder sliep het jongsje gerust toen het gekoeld over was; hoest is hy niet geweest; — van ochtend wel weer even en bleek hy zyn middagslaapje zeer goed te doen; maar als hy nu zoo opkomt, komt dat wel een beetje by; en tegen 6 of 7 uur wordt hy lustig en amuseert zich met op zetten van doosjes op de plank van de tafelstoel; tot koffie is hy volstrekt niet te beweegen; hy neemt zoet in, en daar is er niets toegevends in. Ik vrees ik my dat als het soupeon van ook wegblijft, de last en vroolykheid dig terug zullen keeren; God geve het op onzen bed. —

Louise Abresch heeft hier koffy gedronken en ik had dus myne schryven tot na eetenstijd willen uitstellen, maar daar ik hoor dat Barend met 1 Oct. om 5 uur naar de stad gaat heb ik dit gaauw neergekrabbeld terwyl er gedekt is; dus wederom niets meer hier by, als dat ik volmaakt wel ben en allen hier; dat ik hoe langer hoe meer verlang naar het begin van de volgende week om te weer te zien en al het myne en myne lieve vrienden weer te begroeten. Verwyt ik gaauw een brief, ik verlang zeer te vernemen dat gy verder niets geen hinder van het weer gehad hebt en uw Diedubbeld week op Zondag ook goed bekomen is. Na vele groeten aan allen beveel ik U onzen Heer als altoos uwe A.

Heilo 9 February 1864. 9e

Lieve beste Vriend! Zeker verlangt gy onze goede overkomst te vernemen en al wat ik u te melden heb is goed. Onze reis was zeer voorspoedig; Dirk sliep een groot half uur; Marten in 't geheel niet maar amuseerde zich excellent met op zijn knietjens naar de huisjes te kijken en tusschen beide zijn teekengenie op de beslagen portierglazen te oefenen; wij reden niet heel hard maar daar wij precies om twee afgereden waren kwamen wij by tijds aan en vonden alles heel wel; maar Pietje's allernaarst; gy kunt u geen denkbeeld maken van zulk een enorm groot en hard gezwel waarop zeker wel twaalf groote vuurige zweren zitten en waar men er alweer anderen tusschen vel en vleesch ziet op komen; aan deze zweren bewyst Broers dat het van geen kankerachtigen aard is daar het dan

niet zou eten maar wel bloeden; de
pijn is schrikkelijk en de nachten aller
ellendigst en ik hoorde nog geen woord
dat my bewees dat zy onder al dat lij-
den iets genoot van den troost die zelfs
deze smart zou lenigen, ja doen mede
werken ten goede; ik zie nog niet hoe
ik haar daarvan iets zal kunnen zeg-
gen; ik geloof zelfs dat ik het niet
zal kunnen, maar ben er tegelijk
door gepynigd dat ik zóó niet alleen
niet aan myn Christenplicht voldoe
maar zelfs grootelijks er tegen zondig.
De Heer geve wysheid; en uitkomst
voor de lijderes, geve haar de oplos-
sing die ik weet zonder er haar aan te
helpen!! — De Moeder ziet er best
uit en verkwikt zich in 't berit van
de jongetjes; maar die my 't meest
getroffen heeft is Pée; die er zoo
allerliefst, fris, en stoer uitziet
dat ik er niet genoeg myn oogen
aan kan verklaren; gy weet hoe
wy juist bepraat hadden dat zy haar
kinderlijk mooi verloren had; maar
nu ben ik heel nieuwsgierig wat zy
van haar zeggen zult. Alles is hier
anders als van ouds; maar ons de groo-
te logeerkamer heeft Mama voor my
en Rachel gehuurd zoodat de wieg
nu geheel boven blijft en Mie er
zit als Dirk overdag en 's avonds slaapt
dat my een groote rust geeft; ook
verzorgt zy hem 's nachts; ik kon wel
niet besluiten om de wieg niet voor
myn bed te nemen; maar als het
kind maar kikt is zy gelijk met
my wakker en komt er uit tot dat
hy weer is in gedut; hy is heel
zoet en rustig en ziet wel tusschen
beide heel rood maar zyn gezichtje
is tot nog toe niet oneffen geraakt. Mar-
tes is tot nog altijd heel lief geweest
op een paar buyen na by 't aan tafel
gaan zoo als de laatste dag op Vlie-
dede; dat had hy in de koningstraat

WelEerw: Zeergel: Heere,

Den Heere N. Beets: theol: doct:

adres den Hoogwelgeb: Heer Jhr E. v. Weede, v. Dykveld.

hoek van de Heerengracht en Vijzelstraat

te Amsterdam.

eenige vreugde en vriendelykheid (in de andere) versalt en het genoegen smaakt waarnaar ons beider hart zoo lang naar uitging; toch begryp ik volkomen hoezeer dat genoegen onmogelyk zoo genoten kon worden als ik en de kinders er by was en de meeste plannen verydelde; maar kom dan toch zooveel uren als mogelyk is op Nijenburg met my. – En nu lieve Vaarwel! Bet is vandaag jarig en wy gaan na't koffydrinken naar de stad; ik kan dus nu niet langer schryven, maar in Breda hoort gy nog wat van my en dan schryf ik ook aan Mevr: van Tuyll; groet al de lieven van my; by Mevr: Wilkinks en Mevr: de Clercq zult gy ook wel van myne deelneming spreken, die zeer onderscheiden maar voor beide zeer groot is; ik denk aan alle die gy bezoekt; de dichterlyke vrienden van vroeger tyd laten my zeer koel; maar ook aan Toni zeer veel liefs en een lekkere zoen aan haar Annaatje. Vooral, vooral aan u lieve en geëerde gastvrienden al wat er voor hun in myn hart teders omgaat. God zegene u, myn dierbare! en schryf my veel en lang (och zeg niet dat dat te veel geëischt is;) bedenk hoezeer ik ben uwe eigen vrouw

uwe tedere Meid

Het is hier zondag nachtmaal ik geloof dat ik er aan zal gaan; ik voel my zoo zondig en afhankelyk van vleesch en bloed dat ik die versterking dubbel noodig heb

Dag lieve Papatje! van Marie

Lieve Beets. onmogelyk kan ik u zegge hoe veel beroun ik heb van het, door my=zelve gemaakte plan, dat gy my eerst uit Breda schryven zoudt; iederen dag hebik gehoopt een enkel woord te ontvangen daar ik my verbeeldde dat gy wel aan uw eigen zoudt bemerken hoe ik naar bericht zat te smachten en dat gy by het ontvan=gen van myn eerste brief wel zoudt ge=dacht hebben: ik zal haar toch maar eens uit Amsterdam verkwikken met het eene woord: dat het my goed gaat; maar al myn verlangen is tot nog toe vruchteloos geweest en eindelyk ben ik gaan bedin=ken dat ik het in myn groot verlan=gen naar eens een lange brief van u te ontvangen zelve zóó beschikt had dat ik eerst donderdag iets van u hoor!! Mogt het u nu nog maar zyn ingeval om 4 uur van avond in Haarlem eenig geschrift voor my af te geven! Deze

heb ik de nichten in de stad eens met bezocht daar ik op de verjaardag van Bet Master vertoond had; ons Dikkje was allerliefst en hoogst gelukkig van op straat te zyn waar hem geen een hunta of hondje ontsnapte. Onder=tusschen was vrient Finne, Chris, Henri en Gulicher naar buiten om my een lange visite te maken; en waren verrukt ge=weest van Masters heerlyke uit zien, zoet=heid en vaardig spelen; het spreet my wel dat ik die visite misliep maar nu moe=ten wy er donderdag vroeg komen koffy drinken. Bet en Kees zyn heel wel en kleine Coba nu ook weer beter van haar gesukkel met kiezen, maar zy liet er toch heel zwakjens en geel uit en haar stilheid frapperde my vree=selyk, toch was zy tegen my bysonder vriendelyk en deed al haar kunstjens en wyzigheidjens; — gy kunt wel zoo wat begrypen lieveling dat hun komst op zondag alle discours over het genoten nachtmaal afsneed; een gedeelte (red (van Vaderlandschap)

heb ik aan Moeder Beets ingesloten met
verzoek indien gy iets voor my aan James
geeft het my geen oogenblik langer te ontbre-
den dan noodig is; en nu lieve! heb ik
besloten om al het geen ik plan had u
naar Breda te schryven hier maar in
te letten daar ik de brief die gy donder-
dag in Breda zoudt moet ontvangen toch
ook van daag afvaardigen moest en
die berigten dan een versch zonder zyn
dan deze, die ik nu met de diligence
van 4 uur naar Haarlem zend. God
gave dat gy hem in gezondheid mogt
ontvangen en dan ook uwe reize
verder in Zyne nabyheid en met Zyne
hulp mogt volbrengen. Hoe zal ik
u met myne gedachte vergezellen
en hoe zal ik geen rust hebben voor
donderdag! Waarlyk lieve Vriend! Zoo
gy wist hoe onrustig ik kan niet
zeggen ongerust ik ben tot dat ik wat
van u zal weten; hoe gaarne had ik
u in Amsterdam eenigsinds van den
een naar den ander gevolgd en hoe lang valt
my nu den tyd op Rijenburg; maar wat
hoef ik u met dat alles te verdrieten; ge-
lukkig zyn wy nu reeds langer dan eene
week gescheiden geweest en zal het nog
maar net eene week duren; maar heusch
ik geloof dat ik u nooit weer verlaat;
de moeielykheden mogen groot zyn, maar
dit verdriet is toch nog grooter. Toch lieve
schat! ben ik heel gezond en geniet den
zegen van allen rondom my volmaakt
wil te zien; maar wat gaf ik niet voor
een oogenblik van uw tegenwoordigheid! de jongen
zyn allerliefst en honderdmaal denk ik:
zag hun Vader ze eens zóó; Martien ziet
er zoo mogelyk nog helderder en frisch
scher uit als toen gy hem zaagt en Dirk
nog altyd een redelyke; hy is vol be-
ven en gy zult verwonderd zyn van zyne
vorderingen in 't staan, maar nog meer
in de vele woordjens die hy heeft leere
babbelen; men is zeer over hem uit, en
hy tegen allen even vriendelyk. Gisteren

dienen het hun Zoo feestelyk maken als ooit.
ik leef nu maar op dien heuchelyken dag
in het voorleden en herinner my nog met
dankbaarheid ons feestje in 1843 en hoe
lief gy beide toen onze jongens vond;
wat Zondt ge nu wel van de lievers
Zeggen? Beets komt immers niet 't huis
Zonder de belofte dat gyl: eenige dagen by ons
op Steenstee Zult vertoeven al[illegible] Chris
gaat trouwen of getrouwd is? Dag lieve
vriendjens allen! Ja nog iets: volgens
alkmaarsche praatjens brengt Beets
ons Zeker ook het bericht mee dat Haas
niet maar Zoo, maar ernstig geestgaa-
geerd is; wet weet met wie; maar
als gy ons dat Zeg, dan Zouden wy begry-
pen wie het haar verteld had en Dat
Schynt niet te mogen.

En nu lieve dierbare! nog een
afscheidje aan u, nog eene herhaling
van myne teederheid en liefde nog een
woordje van verlangen naar uw schrift,
naar u-Zelven; nog een: dat gy ule lie-
velingen allergezondst en liet Zyn en
na den eete naar Oosterzee te kerk maar daar
ik aan de dankZegging ook gevreest was
ging ik niet mee en hoop den groote Vede-
naar aanstaande Zondag wel te hooren, Zoo
ik hoop Zonder eenig vooroordeel en met groo-
te stichting; naar al wat ik van Zyn preken
hoor, ook van de Moeder) kan ik my niet
begrypen hoe het komt dat wy by Rooze-
boom niets tot Zyn lof vernamen, waar hy
toch Zoo in de buurt was; Zyn roem van
mooi preken is hem daar Zeker in den weg
gevreest, hoe jammer! — Zondag morgen
vierde ik heel stichtelyk en gezegend nacht-
maal met de Moeder, Nichtje, Net, Mynheer
en de twee jongens. A: sprak geheel
alles uit Zyn hoofd dat hem veel goed doet
Zegt men, want Zyn langzaam en tegen-
woordig Zelfs stotterend preeken en leren moet
heel naar Zyn. Al wat hy Zeide was Zeer
goed en goed gezegd en hy Zelf Zeer aan-
gedaan. Zyn text was s'morgens Marc: 10
vs 45. en voor de dankZegging 1 Joh: III vs 24.
ik begryp goed dat met aan het ernst van
Haas gewend, koud wordt in plaats van warm

hoewel hy de zoete Zuivere waarheid predikt
was het maar meer levende waarheid.* En
nu zyt gy haast by uw vriend en myn
vriend en by onze lieve zuster Betsy. Hoe
gelukkig zult gy weezen en wat niet al
te bepraten hebben; op den 15 vooral zal
ik den geheele dag aan ul: denken en
God bidden dat Hy u de groote en gehei-
lig de vreugde schenke die ons een jaar
geleden ons deel was, my komt dat jaar
lang voor, maar hoe gesekstig was het ook
niet voor my; ik herinner my nog regt
goed een praatje met Betsy 's avonds op de canapé
en hoe ik haar toen eigenlyk niet begreep;
geen wonder, niet waar, lieve? de aan-
raking van den Heiligen Geest is ook noo-
dig tot opening der oogen en ontsluiting
van de vleesche harten; maar nu de-
verantwoording; ik voel diep dat ik
nu (na al die groote genade) nog red-
deloozer verloren zou gaan indien niet
het Bloed van Christus altoos even
vast en onwankelbaar voor my stond

opgericht; en dat ik nu geruster ben is
alleen omdat alle nevels die dat kruis
vroeger voor myne oogen bedekten of ten min-
ste omsluijerden nu zyn weggenomen en
ik het altoos door Gods genadig licht
zeer duidelyk en vlak voor my zie.
Maar de stryd wordt 6, 200 slecht gevoerd,
en de toegereikte wapenrusting, dikwyls
verwaarloosd, misbruikt, of al thans is
zaakheid aangewend; zeer levendig is
my nog het op de lidmaten C: daarom
door u gezegde.— Nu broeders liefst
nu niet over my zelve gesproken; ver-
tel elkander nu hoe gy beide zelfs zyt
gevorderd en hoezeer gy in dit jaar des
steeds nabyheid ondervonden hebt en ook
daarin ondervonden dat Hy, door U, vele
Zielen tot Zyn koningryk gebracht heeft
en dan zult gy ook om myne stille
Zyne groote genade danken. Ook gy
lieve Betsy zult, zoodie gy, zoo als ik
hoop, eens heel wel zyt, regt met
de broeders genieten en door uw zorgen en

* Een ook dat zelfs is heel, maar hy maakt de kalk dood door de uit te spreken.

Wel Eerwaarde. Zeergel: Heere,

Den Heere A. Beets, theol: doct:

Predikant te Heemstede.

dat hun Moeder zeer waakt voor de gezondheid 10c
en voor de tucht. — Dag lieve beste Bets!
Denk aan my en bid veel en onophoudelijk voor
en met my; geniet alles, maar bovenal de voel-
=bare nabyheid van onzen Heer en deel ook die
in gedachte met uwe eigene getrouwe Aleida

Ik zal het mogelijk niet kunnen uithouden
zonder u in 't laatst van de week nog eens
te schryven; verwonder u dus niet op het ge-
zicht van nog een brief; maar zoo gy er ge-
ontvangt geloof dan ook dat wy allen best
. oder zyn. — Van morgen heeft een lieve
lange brief van Mie Volkenhoven my zeer ver-
kwikt. — Heel veel groeten van allen vooral
van de Moeder gaan hier by. Allen verlangen
zeer naar een brief van Betsy, maar Pietje
toch er dikwyls zeer over. De pyn aan de
borst is niet altyd zoo erg als ik u in
myn eerste brief schreef; maar nu toch
weer naar. ———
Marten roept daar net uit: „Papa is naal Beda,
naal Haseboek en Bessy is Papa! Ook
moet ik van hem schryven: dat ie Loet is.

Heiko 16 Februarij 1846
11a

Lieve Bets! Regt welkom was my de lang verwachte brief en al had er niets in gestaan dan de goede overkomst te Breda was ik er nog mee te vreden geweest; een ding spijt my dat my volstrekt er niet uit blijkt of gij myn eerste brief wel ontvangen hebt; — toch zie ik daar dat gij my te A: reeds bedankt voor een brief, dat moet dus wel de eerste zijn maar gisteren had de uitdrukking "uw met smart verwachte brief" my doen denken dat het de laatste was daar ik zoo gaarne ik kon van hier geschreven heb; hoe het zij ik zie nu wel dat gij ze beide hebt ontvangen en hoop dat deze derde u gezond en in het volle genot der vriendschap te Breda vinden zal; ik verheug

Zoo de Heer ons een gelukkige ontmoeting vergunt. — Met Nichtje gaat het nog al redelijk; maar zij is en blijft altoos derzelfde wat haar ziel betreft en ik geloof dat ik niets kan doen dan voor haar bidden; ik ben hier nu zelfs zeer gemist in want al wat ik tot haar zou zeggen zou zeker meer kwaad dan goed doen; dat heb ik al gemerkt. — Allerakeligst vind ik het geval van het duel; gisteren hoop ik dat er eens geene stormis hoegenaamd in uwe plannen gewees is; Zondag voormiddag immers? zal ik mij te preekende voor de Bredasche schare voorstellen; ik bid dat het zijn mag tot uitbreiding van het koningrijk Gods en als een Amen op de woorden van onzen lieven ~~Heer~~ Vader van het laatste ben ik zeker en waarom ook niet van het eerste daar dit van den Heere komen moet die een Hoorder der gebeden is en zijne Gemeente zoo teder liefheeft. — Morgen och-

my nu al op een fijnsche wandeling met u waarop gy my alles vertelt wat gy niet hebt kunnen schrijven het heerlijke weer van heden zal zeker ook regt door u genoten worden en my dunkt ik zie u beide wandelen en Haar zoo druk redeneeren dat men het op een goeden afstand aan hem zien kan hoe hy in een schik is. Ik heb hier in 't geheel nog niet gewandeld, hoe dit zoo komt weet ik zelf niet maar zeker is het dat ik nogal eens dikwyls naar de stad ben gegaan, zelfs eenigzins tot verveens toe, maar alle menschen hebben my voorleden zomer na het voordrukke zoo trouw bezocht en ik ben nergens heen geweest zoo dat ik dan nu ook maar eens niemand wil overslaan; gisteren hebben wy by ons Tante koffy gedronken allerplaisierigst; jammer dat 't nog altyd op het punt van Chris haar huwelijk zoo benoorrig blyft dat men het volstrekt niet durft aanroeren en Chris er by het uitlaten zeer bedroefd om was tegen my. Ik had er haast dominee Bosscher ontmoet; hy had belet laten vragen maar omdat wy er met de beide kinderen waren vond nicht 't beter hen toen niet af te wachten dat my nog al speet; hy heeft gemild, en preekt nu niet zondag maar woensdag avond als gy hier ook zyt; ik zou het heel prettig vinden om er dan met u heen te gaan en ben in alle geval heel blij dat ik zondag morgen naar Abresch kan gaan want dat hoort toch zoo. ——

Dat ik met de kleine jongens en alles hier heel wel ben zult gy wel al hebben begrepen; de kinderen zyn al = lieflyst en zien er vooral kostelyk uit; gy zult u aan hen verwilderd

Wel Eerw: Zeergel: Heere,

Den Heere N: Beets, theol: doct:
ten huize van den Wel Eerw: Heer J. J. Hasebroek
Predikant
p.p. 17 Febr: 1844. te Breda.

tend schrijf ik nu aan Neef v. L.; hoe lief, van u zoo
laat zelf aan de Diligence te brengen; wat zullen ze allen
genoten hebben en hoe verlang ik naar de meerdere details.
Dank voor het uitvoerige over de Clercq; ik zou bedroefd
geweest zijn zoo gij ook dáárin kort waart geweest; maar
nu was alles goed en de brief mij eene heerlijke ver-
kwikking waarop ik nu deze drie laatste dagen nog
teren zal, — en er komt nog een woordje !!! Liefste wat
zal het zijn als gij zelf komt, weet gij goed en door en door
hoe lief ik u heb? Ik verheug mij op de vrolijke ge-
zichten der beide jongens, want ook Dirk zal u zeker
kennen, ze bloeien als rozen; God geve dat gij ze zóó licht
wederziet! Mij vind gij, als ik zoo blijf, ook zoo als gij
mij verlaten hebt, en zonder dat er eenig licht in zekere
geheimenis is gekomen; ik moet er al bijzonder gerust in
zien, want niemand laat laten dit te zeggen. Ik be-
kan morgen weer op mijn draaf geweest in A: Willy,
Richt Douwes:, Richt Verschuir en Deetje Y:— foei, dat
ik den moed nog niet had de besproefde V. T. op te za-
ken, maar maandag ga ik voor 't laatst, en dan zeker
ook bij haar. — En nu liefste! wees niet al te
veel vervreemd door deze zeurbrief; want ik weet zóó
is hij; maar ik was niets op mijn dreef en allesrond
om mij zoo druk. Dank Betsy hartelijk voor haar
uitboezeming van verrukking over mijn komst; het was voor
mij heerlijk om te lezen; de Heer zegene ook deze dier-
baren voor al hun liefde en zij met u! En nu dierbare
tot weerziens! uwe tedere Aleide.
een tedere zoen van de Moeder. —

Heilo. Vrijdag 2e Augustus 1844 12

Lieve Vriend! Een enkel woordje zal u genoeg zijn ter begeleiding van de zwarte kousjes en om u te melden hoe best wij zijn overgekomen en hoe vrolijk en lief onze jongens zijn; ook vonden wij hier alles heel wel, Mama heeft na Zondag geen maagpijn meer gehad en voelt zich hoogstgelukkig in het bezit van de kinderen; Dirk zag er 't eerste oogenblik zoo allerverrukkelijkste uit dat ik al te gelukkig was met de luide bewondering van het geheele huisgezin; zijn kleur was ook, na een slaapje van Beverwijk af, ~~beeldor~~ tot binnen Dijenburg, beeldig en hij stil maar niets eenkennig; Marten is tot nog toe heel zoet en tegen iedereen vriendelijk en men is er over uit dat hij er zoo perfect uitziet. Ik was gisteren avond wel heel moê zoodat ik

af te geven aan het posthuis.

WelEerwaarde Zeergel: Heer, persoonlijk

Den Heer N. Beets, theol: doct:
herder en leeraar,
te Heemstede.

Verzonden pr dil: van 5 uur. Heilo 2 Aug: 1844.

meer dan gewoonlijk naar myn bed verlang-
de, maar heb best geslapen naast myn oud-
ste Zoon, die my allerliefst wakker Zoende
en ben nu Zoo wel mogelijk en Zeer geluk-
kig van dag myn moederlijk te weezen
evenwel na de ontvangst van bericht van
U, (en de Heer geve dat het goed bericht
weezen moge) Zal myn genoegen hoops ik
nog grooter worden; ik voel weer dat eige-
nzinnig alléén — maar neem my vóór
er u niet telkens meê lastig te vallen.
ik leef nu maar by uw reispsalm,
en daarna doe ook U, myn dierbare!
onze trouwe Heer en rotssteen. — Groet
de lieve buren, de geur van Tuttyen
heliotrope heeft my de geheele reis over
verkwikt. Groet ook Leneman en Ant
en verder gedenk ik allen, innerlijk vele.
De Heer Zegene Zynen rustdag, Zynen
gemeente; Zynen dienaar op ons lief
Heemstee! Bidt voor uw vrouw, uw
Zuster, onder de Heilooshe verkondiging
Mama hoopt te Alkmaar aan 't nacht-
maal te gaan: daar Zy vóórleden Zondag
toen 't hier was, maaggrijn had. Wy lezen
uit de evangelien, ik 's avonds met Mie
een psalm. — Nu verplaats ik my by
U op Ypenrode, ook nu weer Zy het U
gegeven daar Zegen en Zalving uit 's Heers
naam uit te storten! — Daar is Kees,
Bet met het kind, dat allerliefst is,
hebben hier al koffy gedronken ter eere
van Jan's verjaardag; ik ga my nu
weer by allen voegen en verwacht uit uw
brief te hooren wáár ik my nu eerst
aan U adresseeren moet. —
Dag allerteederstbeminde! Ik Zoende
kinderen maar teder kusjen als ik aan
een Zoen van U behoefte heb, en my
door den gebede en Zoo veel in my
is en de Heer my geven wil, dicht
aan Hem houden, om ook Zóó veel en
innig met U verecnigd te Zijn. Dag
lieve, uwe tedere Aleide. —

Zou ik Dirk, des noods Zynde, ook
rhabarber pillen kunnen geven (nu hoeft
het niet) en moet hy nu ook weer aan
de beestraan? — beide vragen aan Langel:

met Marten aan 't spelen is. Marten is volmaakt gezond, en vliegt heerlijk uit. Ik zat hier na de boterham nog even de pen op, regt verdrietig over de ahelige intrigue waarmêe ik myn brief die ik heel voorzichtig op een andere tafeltje heb gedeponeerd bevlekt vind; hoe gaarne 2 paarden ik U door 't overschrijven het verdriet van deze moeisigheid te ontvangen maar dan, lieve, kwam ik te laat klaar, en nu zou ik er wel een dentje om willen schreyen als het gezelschap my niet in bedwang hield. — Nog moet ik U alleen met een enkel woord melden welk een wonderlijken Zondag het hier was; toen was de Heer my naby en onthield my Zijn Leger niet bij eenige lezing in Zijn woord en in Cardiphonia; maar de Heerlijkheid had ik niets misschien veel door eigen schuld; Bolding is de middag te Alkmaar geweest, en kon my niet wakker houden; hier was geen kerk Arbeids ziek en niemand die de beurt kon waarnemen; 's ochtends te Alkmaar nachtmaal; 's avonds kwam hier Oosterlee een lange vrij interessante visite maken; hij sprak te veel uit liet zich te veel uit en zoo groot een kring naar my idee

Maandag avond 5 Aug: 1844
13a

Lieve beste Vriend!

Mama zegt my dat, als ik „per eerste gelegenheid" schrijven zal, ik terstond de pen op moet nemen daar de brieven naar het Utrechtsche kwartier 's morgens voor achten van hier verrekken; het spijt my nu dat ik maar niet een briefje voorafs heb klaargemaakt want ik vrees dat het mij niet lang zal kunnen wezen geschreven na de aankomst der diligence en vóór het avondeten.

Uw brief doet my ondertusschen heel veel plaisier; ik heb U dankbaar gevoel voor de heerlijke Zondagen van morgen geheel gedeeld en ook de eigen gedachte gehad dat de Heer U met welgevallen uw tocht per Zag beginnen; mogt myn opmerking maar ongegrond Zijn dat gy op den anderen dag minder frisch Zijt by het

opstaan; gelukkig schijnt het zeer kort te duren, hebt gij een gezegenden zon- dag gehad en zijt van middag zeer gehoed en vlug verbrokken! Hier is alles heel wel; ik bezonder; de pijn in de rug zeker nog al frequent maar daar dit het natuurlijke ge- volg is van het geheel uitlaten van mijn corset is het niets verontrustend en nog al wel te dragen. De neen zeer mijn gemak en doe niet dan klein- ze trippeltjens met de kinders etc. dus dicht by huis; van daag een- wel is bijna de eerste dag geweest dat de jongens uit konden maar nu hebben ze er dan ook van gejouis- jeerd; wees gerust omtrent de zorg die ik voor de gezondheid onzer lieverteens neem. De Pap heel wel, Dirk heeft nog zijn vorige blos niet geheel terug; maar heeft een aantal pukkels op zijn wan- gen zoo als die éene waar gij hem nog zoo telkens aan het lie krabben dat het bloed er uittieps; nu zijn er evenwel zoo veel dat het hem wel ontsiert en dat ik er bij aan- daanwarm moet denken te meer daar hij een heel klein plekje op zijn hoofd ook heeft; waar- van de muggen geplaagd is, en onze Sie van Sieva er nu ook hinder van heeft is dit nog mijn eenige troost; gij begrijpt dit laatste wel niet waar? en weet hoe weinig het pleeg ik zal als het den lieve- lingen maakt de plaag bij het lieve kind te doen terug keeren; hoe spijt het mij nu te meer dat gij mij niet schrijft wat Langelaan op de vraag over de leverstraan ant- woordt; toen durfde ik (zonder raad) het niet te doen, daar het kind nog een dag in de week kinine moet gebruiken. Zijn bek zoet en vrolijk; Dirk wel eens wat corpus en daardoor stil; hij schijnt nog niet met ieder een thuis te zijn, maar men is in admiratie over zijn liet gedribbel, aardig postuur tegen en vlugheid als hij

Heilo 5 aug 1844

UTRECHT 9 8

ALKMAAR 6/8

Welleerw: Zeergel: Heere,

Den Heere N: Beets, theol: Doct:

adres des Welledgeb: Heere Jr. van Eyck

te

Driebergen.

ook had ik gehoopt bij zijn binnenkomen een meer stichtelijk en min=
der heerlijk woordje voor mijn Zondag toe te krijgen. Toch zou
ik u gaarne eens met die man in kennis gebracht zien.
Zeker zal ik eens aan Mevr. v. Z. en aan Zena schrijven en
heb een plan eerst een brief van onze vriendin af te wachten;
aan Grie antwoord ik morgen terstond; het ~~teeket~~ boekje van Mama
heb ik terstond gevraagd; dank voor het gezondene; O! lieveling wat
zou ik ~~niet~~ hier zonder Gods woord zijn. Ja, de Heer geeft mij
mijn hart te behoeden! Hem zij eer! Hij scheppe mij een
~~nieuw~~ rein harte! ook nog, ja bij voortduring! Mijn voornaamste
bede is dat hij mijn mond meer opene tot verheerlijking zijns
naams zoo als dan verder in mijn psalm volgt; vooral nu
hier zijnde! Tot nu toe weinig het geval, dat kan niet.
Zou omdat Hij mijn gebed niet hoort; ben ik mogelijk
daartoe hier niet geschikt? Och Heer! geef mij wijsheid en moed
tot alles! —— En nu vaarwel dierbaarste! De goe
Herder zij met u; Hij geve u overvloed van tijdelijke
en geestelijke genietingen, Hij zij met uw dierbaar lig=
chaam; met uw kostelijke ziel; voor u klimt mijn
gebed onophoudelijk, ik ben steeds met en bij u! De
Heer zij het, en is het immers op veel heerlijker wijs!
Wat nood dan! Heerlijke 91 psalm!! Dag dierbaare=
heid! uw eigen kindje, uwe Aleide.

in haast. ——

Ik koop hier nu toch maar een japon, hopende naar uwe
keuze ——

Kon ik maar wat aan die monsterlapjes doen. —
Ik hoop op de ~~verlangde~~ beloofde brieven en schrijf u zeker
ook nog eens. — Groeten en zegenbeden van de Moeder!

Nog dankte ik u niet voor uwe eerste brief die mij toch gisteren (Zondag) zoo verkwikte! Ik ben zoo in mijn schik met het bezoek van Meelb: bij u!

Leyden 30 April 1846

Zeer dierbare Vriend! Daar wij excellent waren overgekomen en er niets bijzonders te melden was, heb ik gisteren maar niet geschreven, maar doe het nu heden, zeer gelukkig u te kunnen melden dat wij allen door Gods goedheid volmaakt wèl zijn en was het niet dat de lieve Moeder vreeselijke hoestte en daarvan soms hoofdpijn had wij zouden hier ook alles wèl gevonden hebben; wij heeft poeders van Kaathoven en ziet er nog al goed uit. Op reis had ik het nog vrij goed; met de kinders best; die sliepen, op Master na, als rozen; maar Geer was misselijk dat zeer nare scènetje uit het portier gaf; gelukkig was ik heel wel en had niets geen kinder van mijn een waarvoor ik gevreesd had, zodat ik Marietje tusschen beide met plaisir op schoot kon hebben; wij waren hier

stukken der handelingen zijn daartoe regt geschikt, met haar te spreken over dat punt van misschien niet goed zijn, want ik mag toch voor háár de eenige verantwoording van dit huishouden niet beschuldigen. —— Nu lieve beste! Denk veel aan mij zoo als ik bijna onophoudelijk aan u; - maak ik vleesch tot mijn arm? Verschuldig ik mijzelve dikwijls, maar God heeft mij die arm immers gegeven? —

Duizend groeten aan de dierbare vriendjes; hoe verlang ik ook eens eenmaal onze Betje weer te zien maar wanneer zal dat zijn? - Tante was zeer gelukkig met haar brief, en mijn verblijdde het te hooren hoe men zich op uw komst verheugde; ook door dien brief weet ik dat Gij, als de Heere wil, Zondag voormiddags op zult treden.

Veel groeten van de jongens en groeten van allen vooral ook van Kato Kops; en wees gegroet en teederlijk gekust door uwe minlievhebbende Aleide

om te weer; de kinderen toe heel goed; en worden zeer bemind; gelukkig wenwel meest by reflectie als ze 's avonds in bed zijn; Mijn zie is allerengelachtigst en hoogst gelukkig met een poppenwieg en wagentje; haar allerintelligentst spel dat u geloof ik met het idée poppe verloenen. — Ik ben nog niet uitgeweest, maar heb my daar gisteren niet heel best by bevonden, daar ik 's avonds een allerlastigste naggepijn had welke ik toeschreef aan het my geheel ongewoon geworden zitten; ik ben nu weer heel wel en verheug my van daag op een wandelingetje. U heb ik met myne gedachten en gebeden op uw reisje vergezeld; mogt de Heer u eene blyde aankomst bij de lieve vrienden toegedacht hebben en mogt ik er spoedig van hooren; immers zeker morgen? Waarom bepaalde ik u ook geen tijd? maar ik weet dat gij het schrijven zult. Zoo graag en zoveel mogelijk. Hoe heerlijk dat onze scheiding kort zal zijn! Want gij kunt niet weten hoe ik u mis; hoe zalig is het God nabijheid te voelen, en wat werd er nu van my als ik dat gevoel niet in al zijn dierbaarheid kende, als ik het slechts kende zoo als (in theorie) ik vroeger te voren. O, lieve! ik ben niets zonder u; maar dank voel ik toch dat ik wat ben met God, soms veel ik de groote kracht van de uitdrukking: alles te vermogen door Christus! — Hoe veel kon ik u daarover nog kunnen schrijven! de afwisseling van gewaarwordingen in my is soms allerwonderlijkst en zoo raadselachtig zijn als ik de oplossing niet wist; dat namelijk: God in my wil wonen maar dat ik soms (zeer dikwijls) buiten Hem ben door myne zonde en ongeloof; zóó sterk en zóó zwak! — Ik lees 's morgens met Gez de Handelingen; 's avonds de psalmen, met den 23sten begonnen zonde; ik bid uit myn hart, en smeek dagelijks in dat gebed om vruchtbaarheid, om kracht, opdat zijn Gods den naam Jezus niet schanden; de eerste hoofd

Leyden 4 Mei 1846. 15

Liefste Vriend!

Ik denk dat een enkel woordje voor gy uit Breda vertrekt u genoegen zal doen te meer daar het u zegt dat wy allen volmaakt wèl zyn en de Moeder hoewel nog veel hoestende toch ook iets beter dan toen ik u eerst van hier schreef. De kinderen zyn heel zoet en voor hun gezondheid en frisch-uitzien kan ik niet genoeg danken; Marietje steelt hoe langer hoe meer ieders hart; als ik u vertelde wat zy al praat zoudt gy het toch niet gelooven; byv: tegen een koopman voor de ramen: neen man, nie nooi, bygaan! (niet nodig voorbygaan) Ik verlang er onuitsprekelyk naar uwe verrukkingen over het zachte kind te zien en denk my dat Geluk woensdag zal te beurt vallen; dat ik nog vóór dien tyd iets van u zou

Groet de lieve vriendjes zusterlyk van my; soms wensch ik my by hen en u; gy zult het regt goed te zamen hebben; mu lieve! ik heb het ook goed; maar gy weet het wel; — Wees Gode en Zyne genade in Christus aanbevolen en beseft al de tederheid van uwe innig liefhebbende Aleide.

Monsieur
Monsieur N. Beets,
chez Monsieur J. P. Hasebroek,
ministre du St. Evangile
à
Breda.

LEIDEN 4

hoore daarvan wanhoop ik nu de Bredasche posttyd wederom voorby is. Ik wil nu niet langer wachten met schryven hoe naar ik het kruisen van brieven ook vind opdat deze u nog in Breda zou vinden. Intusschen weet ik niet hoe het mogelyk is niets meer van u te laten hooren dan die 10 à 12 regels waarmede ik echter hoogstgelukkig was in 't vooruitzicht van Zaturdag wat meer te hooren of Zondag uiterlyk, (en waarvoor ik ook nog zeer dankbaar ben) maar genoeg hiervan; ik weet ook niet wat gy in Breda te doen hebt en of het u misschien ook nog gelukt is Haas mede te krygen op de eene of andere toch. Dat de Heer u op myne gebeden zeer naby is, is myn troost en zeker vertrouwen. Ik heb gisteren veel in gedachten met u geweest en de Bredasche gemeente; ik hoorde eene goede preek van ds. Brouwer: er blyft dan eene ruste over voor het volk Gods; ik was er met Net, Geesje ging s'avonds by ds. v. d. Broek van Leiderdorp; ik had dat wel eens willen hooren na 't geen v. d. Rodde ons gezegd had maar ik wilde zeker by iets goeds te hooren. Ik heb van de Liefde een boekje gelezen: de reise naar de stad der Erfenis" op aanraden van Mama Tante en Net; en vind het zeer mooi ik ben toch zeel gelukkig dien man te kennen; het zou waarlyk een groot verlies zyn indien hy naar Amerika vertrok; gelukkig dat hy ook al niet doen kan wat hy wil en dat de Heer weet wat goed is. —

Hoe denkt gy er over ons Dirk nog eens aan v. Bylandt te vertoonen jammer dat wy het niet eer besproken hebben want als gy komt zal de tyd kort zyn; ik wacht natuurlyk ook tot zoolang met myne visite aan de jonge Mevr. Kneppelhout. — Nu lieveт! Ik kan de uren al tellen; Marten verlangt zeer naar u; Dirk ook zegt hy, „maar ik heb hier toch 2 vaders: oom Jan en oom Lodewyk!"

Oosterwyk 3 July 1855.

16a

Lieve Beets! Dat ik blij was Zóó spoedig tyding van U te bryven en dat ik het apprecieer-de dat gy my op den vermoeiden Zondag nog de brief verzond behoef ik niet te zeggen, ook wil ik U maar gaarne verheugen met de tyding dat wy heel wel zyn de kinders gezond en zoet en ieders bewondering, en dat het my op al-le wyze goed gaat. Saturdag avond wandelde ik naar Net, met Coos; regt prettig, en niets vermoeiend door het verrukkelyke en niet drukkende weer; Piet bragt ons tot het tolhek terug, nadat wy het lieve poppetje hadden laten uitkleeden. Zondag morgen Lee verkwikt door Stuart, hy preekte over de woorden uit den 70e Psalm: „Gy hebt my geleerd, o God! van myne jeugd aan!" – Het leven

een onderwijzing Gods. Zeer schoon, zeer stichtelijk, maar vooral voor my op dien morgen nadat ik zoo vele jaren niet in myne geboorte stad ter kerke ging, zeer treffend. Stuart had wel in de voorgebeden gebeden maar was niet blijkbaar vermoeid; zijn stem, taal, en uitstekende welsprekendheid waren my hoe verwend ik ook ben, verrassing, daar ik de woorden van hem niet had hooren voeren en alleen dacht gesticht te zullen worden. — Zondag avond een wandeling in den Hout met de lieve Moeder die heel wel is. Maandag een rustige naardag met Mama en Coos; iets dat ik zoo als gij weet ook zoo prettig vind, om eens te kunnen blijven zitten en wat uit de handen te zien komen; de kinderen genieten onder alles de buitenlucht en Cornelis daarenboven het gedrag worden, dat Grietje heel best bevalt. — Jeannet naait, breidt, leest en schrijft by my, alles te samen een groot uur; maar tot myne verbazing goed en handig. — Agnes stelt maar karten door haar gestreng gezicht en lieftalligheid en Cornelis door zijn voorspoed en goedigheid. — Jeannet is ook vriendelijk en gezeggelijk. — Het en de ver ondaten te missen is wèl een groote schadeloosstelling maar dat kan niet anders, en myn grootste deugnieten van jongens mis ik ook eigenlijk nog niet; ik ben blij dat zij zoo veel pret hebben. Dit voor u alleen: Laat Marie toch die ik Marten meegaf de volgen van tusschen beide de zijne kans te gebruiken; Agnietje Moorhoft was indertijd, zoowel als de andere naaimeisjes, onderhevig aan iets waar voor ik beef als ik aan de, zedert Ottery door vele hoofden van de kinders denk te meer daar de van Gouw weer naar anderen gaan. —

Neem my dit nu eens niet kwalijk
maar gy hebt my zelf op 't idée ge-
bracht door my het huishouden
der vrouw te schetsen. — Dat ik
U de kinders verder geheel toever.
trouw weet gy wel; maar laat
Marie my nu eens schryven of
zy, door ~~aan~~ sommige dingen aan
vrouw P. te sturen, zorgt dat Le
toekomt met haar goed als zy van
daar weer naar elders gaat. — Als
gy na Zondag pas naar Jas-
sen gaat denk ik dat gy my
in ~~'t~~ allerlaatst van die week
eerst komt afhalen. Piet en Net
hoopten wel op een dag drie vier
en het zeegras kussen wachtte
al, maar alle gemoedgens kunnen
niet vereenigd worden, dat spreekt,
en ik geniet nu maar by vooren-
blik. — Net komt straks koffydrin-
ken en ik wil nog aan de jon-
gens schryven. Kus de lieve dag
tertjes, ik verlang zeer naar brieven
van haar, en hoe het met de brei
loopt gaat. — Konden wy op onze reis
~~iemand~~ ~~vinden~~ kinders voor hun opvoeding; maar

dit moet juist in Utrecht zeer zware; dat is
waar; denkt gy ook over eene advertentie in de courant? Gy vindt misschien
dat ik te veel mee wil zorgen, en
niet goed dat ik het niet aan U
overlaat, daar het toch op U neerkomt,
maar ik bedenk wel eens dat als
wy t huis komen het bezighouden
van de kinders toch op my neerkomt
en dat ik daartoe zoo heel onbe-
kwaam ben dagen ik er geen tyd voor
en alle de ledigheyd is het een bron van allerlei verdriet
heb. — Het vergeef het nu tobben
maar als het waarlyk voorbarig
is en denk alleen in liefde aan
U teder liefhebbende Aleide.

visites gehad van: Mevr Vladderaadje, de
dorp en haar, en Neef en Nicht Aat; ook
opzettelyk van Guust Wentholt. — De
Oompies zyn heel zuinig vind ik en
allerliefst met de kinders. —

Coos liet haar porte monnaie ligge
hem aan v. d. Speek mee te geven en
by Door te adresseren zoo misschien
niet veel kosten, maar zoudt gy misschien
haar liever de f 1.35 dier in een, leenen?? —

Druk de dierbare dochters eens voor my aan uw hart. —

WelEerw: Zeergel: Heere

Den Heere N. Beets, Theol: doct:
adres den WelEerw: Heere B. Gewins.
Predikant.
te Heemstede.

N. Holland.

ALKMAAR 3

Laat aan Naatje Berkenmeyer weten dat ik haar Saturdag avond met de diligence verwacht. —

dit moet juist in Utrecht reezuone; dat is waar; denkt gy ook over eene advertentie in de courant? Gy vindt misschien dat ik te veel mee wil zorgen, en niet goed dat ik het niet aan u overlaat, daar het toch op u neerkomt, maar ik bedenk wel eens dat als wy t huishouden het bezighouden van de kinders toch op my neerkomt en dat ik daartoe zoo heel onbevaan ben dagt ik er geen tijd voor en alle de ledigheyn is het een bron van allerlei verdriet heb.— Neen vergeef het mij tobbiel maar als het waarlyk voorbarig is en denk alleen in liefde aan u tederliefhebbende Aleide.

visites gehad van: Mevr Vladderaddu, de dorp en daar, en Neef en Nicht Aat; ook opzettelyk van Gust Wentholt.— De Oompies zyn heel zusterig vind ik en allerliefst met de kinders.—

Coos liet haar porte monnaie liggen hem aan v. d. Spek mee te geven en by Door te adresseren zoo misschien niet veel kosten, maar zoudt gy misschien haar liever de f 1.35 dier in zyn, teenen ??—

Oosterwyk 8 July. 1855. 17
(Zaturd: morgen)

Lieve duerbare Vriend!

Dank voor uw prettige brief met goede berigten en plannen; heerlyk vind ik het u zoo te kunnen nagaan; ook te Jaspers en verder, kan ik dat eenigzins, Gy gaat vast nog naar Werve? en misschien naar Duinrel! Net wil u dol gaarne voor die éene nacht hebben; te Heemstee zullen wy dan weer samen zyn; mogt het eenigzins rustig wezen; het moet verdeeld zyn tusschen alle vrienden en familie Dat spreekt maar weer eens met u te wandelen en met u te zyn dat is toch voor my heerlyk en als wy weer in Utrecht zyn is dat

door onze beide drukte, uit. Ik geniet hier meer rust dan ik dacht dat er bestond; ik naai met Mama pyjebis voor Cornelis en stuur de kinders zoo veel naar buiten of naar boven als ik maar wil; zóó kan het de lieve Moeder niet hinderen; wel eens bezoekt my haar groote huisgenoot in deze, duren, tijd maar toch eigenlijk hindert my nu niet; ik ben volmaakt gezond en de kinders ook; ik pas heel zorgvuldig op hen. Iedereen admireert ze. — De mil van Grietje met Naatje zal my eest min of meer zorg geven, maar ik beloof u haar de kinders niet te verbrouwen voor ik weet hoe ze er mee doet; Ky houdt ook dol van hem. — Grietje brengt u deze; ik zal haar zeggen dat Ky voor de meisjes komt pakken als die maandag naar Doorgaan. Ky brengt ook nog schoon goed voor haar mee. Dank dat Ky zoo heerlyk voor de kinders gezorgd hebt; jammer dat ze geen beam by zich hadden; ik hoop maar niet dat Ky er te veel over gepraat hebben, want Coos schryft er my over. —

Schryft my toch maar spoedig weer; het is voor my zulk een feest en Ky verlegt er uwe Hand niet om. — Groet Jans v. Pallandt met dankbetuiging voor het lieve vangene briefje. — De Communicatie (met gedrukte naam) van den dood van den Hr. v. L. v. Sandenburg kwam hier voor u. — Hoe veel wordt er liefde aan dien man verloren! — Weet Ky niet of Theo Lily een broertje of een zusje heeft?

Dag lieve beste Man! God

Segene U met gezondheid en vreugde als my; myn dierbaarste verdriet is U niet by te hebben. Vaarwel en geloof my uwe teerliefste.

Aleide

Zeg aan myn jongens dat ik gaarne een brief van hun verwacht, en hun dan een lange schrijven zal, het laatste van my aan hun was maar een woord

Lieve Beets. Regt verheugd
ben ik met de goede tyding Zoo even
(van avond, negen uur), is dat niet laatst
van u ontvangen. — Vooral ben ik
blij dat gy my verzekerd dat gy
weer een wel lyt als maandag
morgen, want ik had er in stilte
Zeer voor u tegen opgezien daar gy
Zoo kort geleden nog Zoo ziekelijk waart,
en ik weet hoe dy vroeger op de
benaauwdheid van de Zaal klaagdet;
ook bevalt my die kuchpartij en
insomnie (op een minder gepast uur
dan van Vijf Vinkt) maar half, even
wel het eind is goed, en ik wil
nu maar niet meer Zorgen, hoe
graag had ook ik het eens gehoord.
Cornelis deed Zyn best om my Zelfs
-deloos te stellen en had ook nog
al een goed succes, hy werd als naar
gewoonte bewonderd om oude en nieuwe

kinstjes en misschien meer dan gewoon gekust. De kinders zyn volmaakt wel; de jongens schryven hun best te doen; want beide de avonde waren ze al om half negen beneden, en Meyntjes is heel vrolyk en praat daarn en wandelde van morgen met Dirk, wiens gezelligheid in het been over is. Martje zocht zyn vriend op. Ze zitten nu beide over my te lezen en te knutselen.—

Er is niets bzyonders voorgevallen dan dat ik gisteren een brief kreeg van Lieve vrouw Van Eyberen geb. Kraan; die het zee voor Meetje (haar schoonzuster) opneemt en my in een lange brief onder het oog wil brengen dat Zy nooit heeft gehoord dat als men klaar is op nadere getuigen na, die de zaak kunnen doen veranderen.— Ik heb toen terstond met myn Copy naar Meetje gegaan die heel vrolyk was en heel bedroefd, en alleen maar wat meerstandig met haar zus. te zeggen dat Zy geen dienst van knegen daar door my; Zy zag evenwel eenigzins op de neus dat er in myn schryven niets was van kwaad dat Zy aan de kinders van gedaan hebbe." etc; en had dus vast gedacht dat het daar haperde. Zy bekende dat Zy niet zulke en gode stukken had als Na en Griet etc. De lang schreef ik daarover;— dat ik er in geheel van schryf, is omdat het de eenige verstoring van myn kalmte was, (dus niet heel erg) en Gy alles wat my betreft gaar ne kult weten.— Heden eene regt lieve visite van Mevr Monton, die te misschien nog het best van alle bevallen zal; ik was blij dat ik niet uitgegaan was om nodige visites te maken, onder andere aan Mevr de Graaff. Morge vrees ik komt er ook niet van, daar ik druk

-ke huisplannen heb.

Groet uwe lieve gastvrouw en de beste aller Cornelia's hartelyk voor my, ook Hesje en Mimi dat spreekt. Ieder die ik liefheb, en daar zyn er velen, die gy zeker allen zien zult. Goed succes op alles! Niets dan aangenaam, liefelyks en verkwikkends en vooral eene perfecte gezondheid worde U toegebeden door uwe

letterliefhebbende

Aleide

De dochtertjens waren by Mevrouw Sig te visite geweest, zy gingen beladen met uwe kussen op de heerlyke rozenwangen naar bed.

Ook Agnesje is heel wel, niet meer bleek. De jongens groeten U. — God zy met U.

Tot wederziens!—

Dingdag avond 6 Mrt. Jacob bezorgt deze morgen vroeg

Lieve beste vriend! Toen ik van morgen geen brief kreeg wachtte ik u half en half uit de diligence, zoo vast hoopte ik op een lettertjen; ik dacht: de vader zal het niet langer kunnen uithouden en zich mogelyk over de bleek- en stilheid van ons Martentjen hoewel de koorts dan ook verminderd eenigszins ongerust gemaakt hebben; maar de diligence reed voorby en weinig oogenblikken daarna verscheen Datje H: met een allerprettigsten brief, gy kunt denken op welk een gloeiende steen dat kwam daar de hoop van de diligence wel heel flaauw geweest was maar by het voorbyryden toch bleek iets meer dan niets geweest te zyn; dit kwam mogelyk te meer omdat ik u gisteren avond zoo heel graag hier gehad had, er waren toen oogenblikken dat ik my over onze lieve Marten ongerust maakte en toen was die flaauwe hoop opgekomen wie weet of het niet mogelyk is dat Beets nog eens zelf komt zien hoe het is.-Gisteren was er den geheelen dag geen enkel helder of vrolyk oogenblikje geweest; en tegen

een uur of zes (anders zyn beste tyd) werd
hy hoe langer hoe knorriger, en zóó dwin-
gerig dat het letterlyk niet uit te houden
was alles willen hebben en als hy het had:
neen, neen! schreeuwende dat iedereen in huis
er by te pas kwam; ik verbeeldde my dat
het hoe langer hoe erger zou worden met
als dat gevraag en met iedere nieuwe
offerte en gaf hem een paar klappen voor
de billen maar toen ook dat niets batatte
en het geschreeuw hoe langer hoe erger werd
en hy kennelyk pyn in de buik had
daar hy begon te roepen om gewreven
te worden maakten wy ons eenigszins on-
gerust; hy ging naar bed en hoewel
hy doodelyk vermoeid zynde eindelyk
gerust insliep vonden de Moeder en Groot-
Moeder (door te bezorgde oogen ziende) dat
hy er zoo naar uitzag dat zy besloten
om Broers ~~weg~~ maar eens te laten halen,
die hem slapende vond en dus zyn pols
eens goed kon opserveeren, waaraan niets
van koorts te merken was; ook niets
vols, of byzonder geagiteerd maar na-
tuurlyk wel zwak; wy vroegen hem
en dit was ons een grootere drangreden voor
zyn komst geweest of wy hem een lavementje
durfden zetten daar hy den geheelen dag ~~al te~~

uitgenomen ~~purgeerd~~ had en wel niet gepoept maar wy
vreesden dat het dan mogelyk te veel los zou
komen om het op ons eigen houtje te doen; hy
gaf hier toe echter permissie zoodra het
kind wakker werd en klaagde; terwyl hy
er nog was brak het zweet zoo overvloe-
dig uit dat de armpjens geheel nat wa-
ren; dit was alles goed en natuurlyk zei hy
na zooveel vermoeienis; hy schreef niets
voor, vond niets ontrustends en zei dat
wy van ochtend maar weer dadelyk met
een resolveerend toniesch middel voortmoesten
te gaan maar dat hy zeker was dat het
kind in de ~~nu~~ nacht er wel effect van zou heb-
ben, naamelyk: was hy weg of Mar-
ten, werd wakker roepende, poepen, poepen!
en er kwam twee maal na elkander co-
pieuse ontlasting; waarna hy weer zeer
gerust insliep. Van nacht (het begon al
wat licht te worden) werd hy pas wakker
om drinken vragende en aan de pols
en 't gloeien merkte ik dat de koorts er
weer was; hy heeft daarin van niets
hinder dan van dorst en van morgen
om half tien kwam hy alweer beneden
geheel (sedert een geruimen tyd) vry van
koorts, maar alweer even knorrig; Broers
vond hem wel, hy trof ook nog al een
goede bui; de tong is ~~was~~ toen opgeknapt
maar nog lang niet genoeg en daarvoor niets
beter dan het drankje dat hy heeft, dat zal hem
te gelyk zeker opknappen wat het humeur be-

treft: geene reden tot ongerustheid, gisteren was het enkel het weder dan het drankje, naar alle gedachte in de volgende week kunnen we beiden — dat alles uit Uw mond te hooren stelde my gerust, nog veel geruster echter ben ik door genade in de nabijheid en kracht van Hem, en toen zuyt het my dat ik in van ochtend niet uit de diligence zag komen, maar is dit wonder zelfs alzoo ons kind niet Lichaam doet hij zijn middag slaapjen (my gerust) maar ik vind toen zijn polsje wat drukker als anders by dag, dat is mogelijk maar verbeelding.

En nu zou ik hier wel weer achter willen beginnen maak U niet ongerust! en ik geloof dat ik het met conscientie mag doen zeggen, maar ik weet ook dat men de gerustheid niet kan ingeven (dat juist kan en wil de liefderijke Hemelsche Vader, en Hij doe U alzoo!) ik heb U alles precies geschreven en beloof U nooit niets te verzwijgen. — Zeker zou het een troost zijn hem opzichzelf te beschouwen maar wij kunnen U geen denkbeeld maken hoe het dagelijks moeielijker wordt hem met iets te amuseeren wat er ook bedacht wordt. Eetlust is er niet ten minste bijzonder weinig, helaas het meest nog in wortelen dat wel niet kwaad is maar ik zag hem toch liever pasteien of andersins gebruiken. En nu, daar wel lieve Ling! ik dank God vurig voor uwe gezondheid

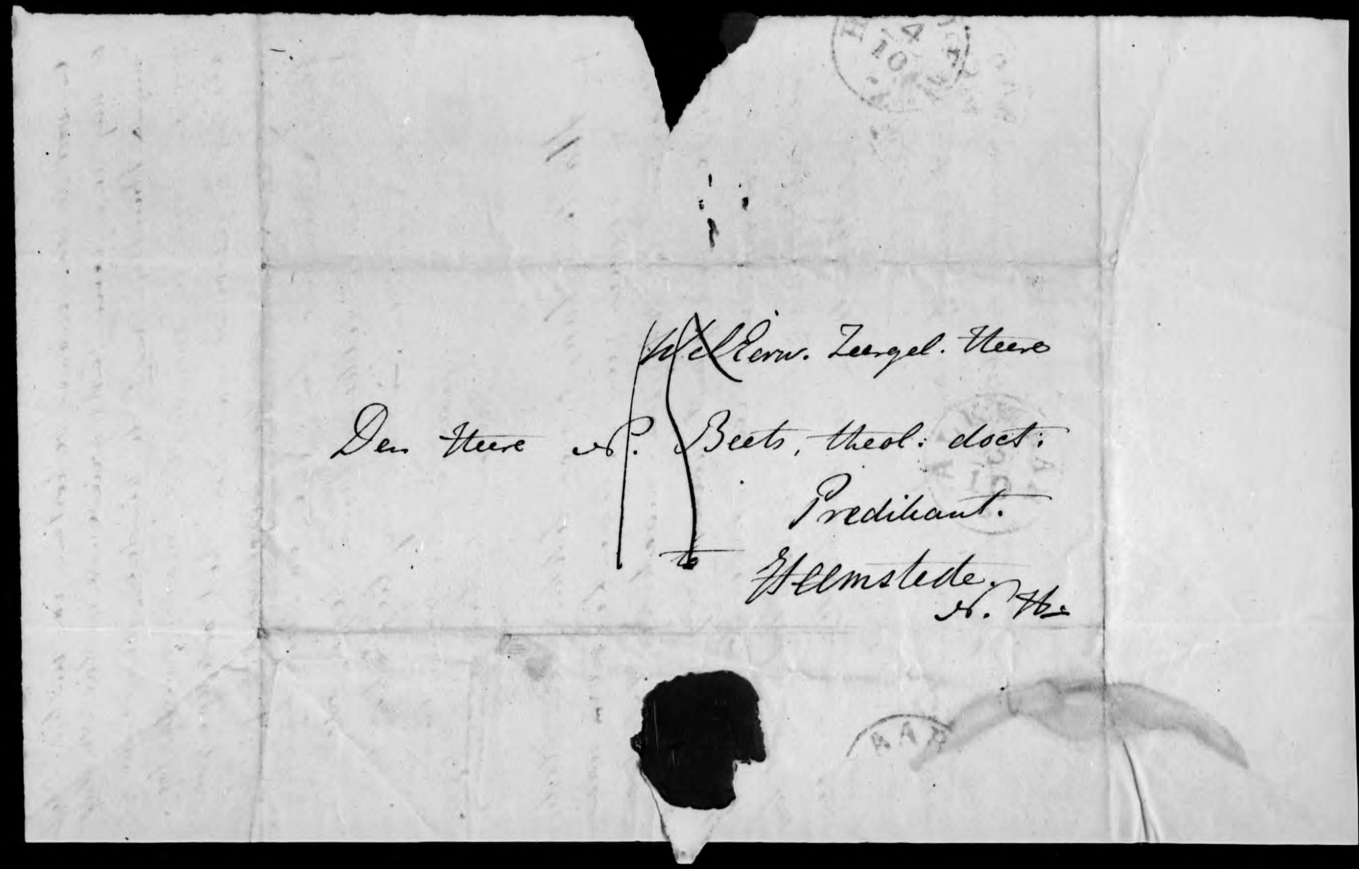

en voor de aangename verkorting van uw tijd! Het is my een eenigszins grievende gedachte dat myne thuisreis met de kinderen dergelijke en nogeens voor u onmogelijke maken; maar toen als er ongetrouwd was zou het ook zoo goed niet gaan. Groet toch allen voor my; ik benijd niemand den zege van uw bezoek! God geve er telkens zijn zegen over! Amen! lieve! — Heb my lief als uwe

Tederliefste; vrouw en zuster
in ons dierbaar geloof A.

Marten Haayt nog letter. — Heden is er alweer een gelegenheid om naar Haarlem te schrijven; maak gij dat door gezichten goed want hoewel wij het dagelijks voornamen geen wonder dat het zoo goed als onmogelijk gemaakt wordt door 2 schoothinderen een krabbelende en een ziek. ——

Het bezoek van Datje was ons zeer welkom en allervriendelijkst.

Vrijdag Woensdag

Lieve Beets. Ik ben zeer gelukkig
te weer even goede of eigenlijk al meer
betere berigten te kunnen geven daar ons
kind geheel vrij blijft van koorts en van
oogenblik tot oogenblik opknapt het
loopen dat eerst zeer waggelend ging
verandert nu toms al in pogingen om als
een hinta te springen en hoewel er
nog van tijd tot tijd meer dan mij lief
is: „neen niet", en „och neen" geschreeuwd
wordt zijn er toch tusschen beide momen-
jens van zederheid en aanvalligheid.
Kleine Dirkie is nu erger dan hij ooit
geweest is met zijn uitlaag ik heb dit
meer gezegd, maar nu met reden want
hij begint het op zijn neus en binnig
ook te krijgen en zijn hoofd is al-
lernaast; zeker indien mij niet hierin
kracht naar kruis gegeven werd ik kon
hem niet altijd zonder murmureeren kun-
nen helpen; maar dat word mij gegeven
het goede te zien, en als het kleine kind
nadat hij geholpen is mij met zijn

vrolyk gekraai verrukt, ben ik daarover veel
meer verblijd dan ik my beklaag onder het
helpen van zyn geheele lichaampien. Het
laat zich nu aanzien dat het eenigzins tot
een Crisis komt want er is byna geen plek
je meer waar het kwaad niet uitbreekt,
evenwel is dat nog niet opeis; en niets
dan boven op zyn hoofd is zóó dat het
walgelyk is of moeielyk om te behande-
len. — Ik ben frisch en gezond en ben
door Gods goedheid daar zoo straks
voor het eerst weer buiten geweest na
die donderdag; daar het zulk lief weer
was en myn tyd nu begint op te kor-
ten heb ik meteen maar een bezoek by
Nicht Tinne en Louise A: gebragt
welke laatste met de dominé uit was.
Ik hoop dat het my vergund zyn
zal aanstaande dingsdag de terug
reis aan te nemen. Het is in des
Heeren hand! Ik geloof dat myn
verlangen (als dat van Paulus) wel
niet zóó maar toch geoorloofd is
maar als het de geschikte gelegenheid
Gods nog niet mogt wezen dan zy
het niet geduld gedragen; hoe ik
intusschen naar u verlang weet

ik niet te zeggen!! Dag lieve beste!
Groet allen, gaarne had ik nu nog
eens aan Juffr Keetje geschreven maar kon
letterlyk niet; Antje (het kleine meisje)
is nu ook aan de koorts en zoo zyn
wy onze ~~laatste~~ regterhand kwyt; het kon er
met moeite af dat ik die visites deed
maar dat moest toch. — Gisteren is
Bet hier geweest (ik schreef dat) Coba
was lief maar stilletjens en hoewel
niet mager, ziet zy er zwak uit; met
Mie sprak ik niet alleen; zy zag er
best uit en was heel lief en vrolyk
geheel de oude uitwendig; dat deed
my veel genoegen om de goede indruk.
Ik heb hier een brief en bens van
Grie voor u en ook de gespe.
en zend u dat zaturdag pr diligence
maar voor dien tyd schryf ik dan
ook als alles zoo best gaat niet.
Zy hebt dat dan zondag morgen by
tyds. — Is het waar dat Mallan
in A: is? Nicht Tinne was
zeer nieuwsgierig of Beets er nu
heen zou gaan Adieu! God zy
met ~~ons~~ u uwe teederliefh: A.
veel groeten aan Juffr: Zeentje en Antje
ik hoop dat dat ik het vinden zal. —

Velzen: Zeergel: Heere.

Den Heere N. C. Beets, theol: doct:
Predikant
te Heemstede N. H.

Vrijdag 5 uur 's middags

Lieve Vriend! De koorts kwam gis-
teren om half acht, en was niet hard,
ik zou haast zeggen wat minder als de
vorige; daar het lieve kind eenmaal toe
de familie naar bed ging nog transpi-
reerde en in een geruste slaap op de ea-
napé lag, bleven wij nog een half uurtje
(Mama en ik) bij hem beneden, en toen
hij daarna wakker werd en vrij lustig
scheen, droegen wij hem in een wollen deken
naar zijn bedje waar hij terstond, (het
was toen ½ 1 uur) lekker insliep en den
geheelen nacht niet wakker werd maar
van morgen lief en vrolijk opstond;
hij ziet eenmaal Lee bleek en is op den
dag buiten de koorts niet heel lustig,
ten minste knorrig en slapjens; Mijnheer
Broes kwam van morgen bij tijds en
mocht pr. extraord: goed de tong zien
waarover hij nog niet heel voldaan was
en daar het drankje op was schreef hij
een dito (geloof ik) voor, dat hoop ik
van wat meer effect zijn zal als het voo-

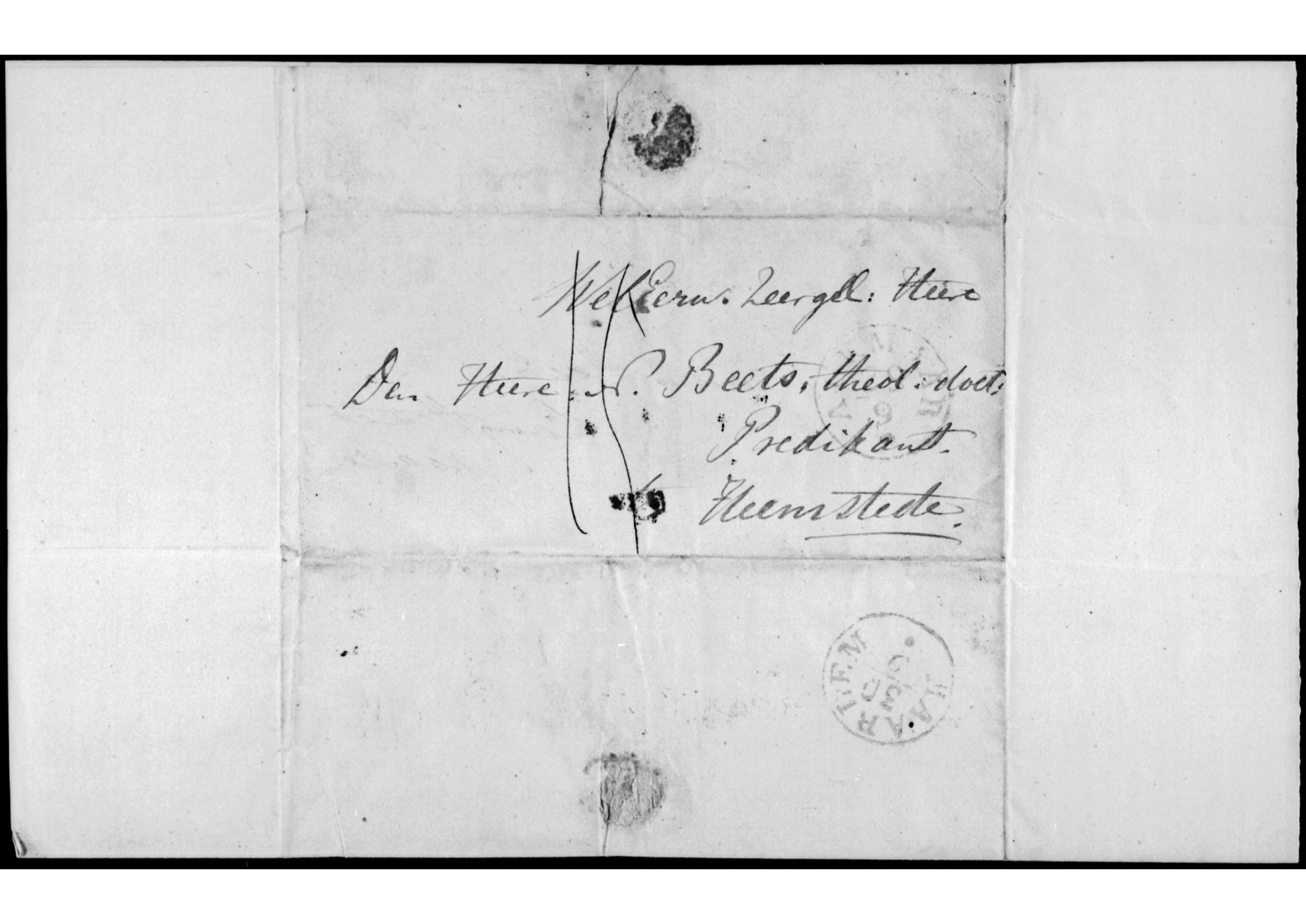

Vrijdag 5 uur 's middags

Lieve Vriend! De koorts kwam gis-
teren om half acht, en was niet hard,
ik zou haast zeggen wat minder als de
vorige; daar het lieve kind evenwel toen
de familie naar bed ging nog transpi-
reerde en in een gerust slaapje op de ca-
napé lag, bleven wij nog een half uurtje
(Mama en ik) bij hem beneden, en toen
hij daarna wakker werd en vrij lustig
scheen, droegen wij hem in een wollen deken
naar zijn bedje waar hij terstond, (het
was toen ½ 1 uur) lekker insliep en den
geheelen nacht niet wakker werd maar
van morgen lief en vrolijk opstond;
hij ziet evenwel zeer bleek en is op den
dag buiten de koorts niet heel lustig,
te minste knorrig en slapjens; Myntje
Broers kwam van morgen bij tijds en
moest pr. extraord: goed de tong zien
waarover hij nog niet heel voldaan was
en daar het drankje op was schreef hij
een dito (geloof ik) voor, dat hoop ik
van wat meer effect zijn zal als het zo-

rige; van middag heeft hy eens ontlas=
ting gehad en niet heel veel, maar gisteren
ook eens; ik wacht nu de koorts niet
voor na negen uur en vrees dat Mama
er 's nachts nog wel eens mee zal op=
trekken; 't geen haar evenwel een genoe=
=gen is te "kunnen doen" zegt zy; — ook heb
ik nu de koorts eerst zoo laat te wach-
ten is, ben van middag (daar zoo even)
een weinig gestoofde peertjens niet
kunnen weigeren. —

Vaarwel lieve, ik ben wel en wel=
gemoed en zoo allen, kleine Dirk all[er]
liefst, wees gy ook maar getroost
laat ik gaarne (ik denk haast van
avond) hooren dat gy wel zyt.

na duizend groeten uwe tederliefh[ebbende]
A.

Lieve Moeder

Vermoede dezen heef ik niet [illegible] meetegeven
N.B.

Mevrouw Beets,
Lange Straat,
Haarlem.

hij hem in zijn slaap heeft gekregen. Adieu, lieve! Zoo gij
2e hier waart zou ik niet zoo min over ongerustheid denken als
bij zijn vroeger koortsen; maar dat is natuurlijks iets naars in
dit geval en maakt dat ik niet zoo heel op mijn gemak bij
ben wel in God gerust en u verzekerende, in genoede, dat
er geen kwaad bij is, en geen zweem of teeken van roodvonk
nu krijgt ze weer een broeierig tak. Uwe A.

ik vroeg: wat moet ik aan Papa schrijven? — "Daal heb je een briefje"

Den Heere J. C. Beets. Hoogl: Doct:
Predikant,
te
Alkmaar.

Welleerw: Zeergel: Heere.

1 Ik open deze weer, lieve Beets! omdat Marten weer de koorts heeft
en hoewel weer niet hard, vind ik het toch geen prettig idée dat
gij u verbeelden zoudt over een vrije dag die hij niet heeft; hij
was van ochtend voor hij slapen ging zoo heel wel en de koorts tijd
dachten wij al te boven; in zijn slaapstuip liet ik mijn brieven
geschreven en nu wordt hij met de koorts en al warm water,
hangerig en een beetje drinken er weer uitspuwende; hij heeft
evenwel hem zeer nog minder als gisteren was heel veel toe doet, denk ik, dat

Lieve beste Vriendjen! Hartelyk dank voor den uwen van vanmorgen, hartelyk dank voor de belofte van dingsdag te komen; hoe ik daarin juich kunt gy niet weten, en toch ook wel want gy zyt immers in 't zelfde geval. Geve God dan een Zonneschyn als toen ik het eerst uit (en het laatst natuurlyk met die weersverandering) uitging. Dit regenachtige zou u zeker nadeelig zyn, hoe zult gy het heden hebben met uw werk met alles; och ik weet daar niets van en bid maar voor u en de gemeente; God is by u en dat zegt meer dan of er duizend Aleides waren. De Heere zy u dan met zynen geest en zynen overvloed naby! En nu lieve! Hoewel ik haast zou kunnen zeggen: Alles is wel, (van zoo weinig belang is het!) mag ik dit toch niet doen daar Marten gisteren een vermaning van koorts gehad heeft, meer dan op Craailoo zoodat ik zeker ben hy hem morgen weer krygt maar toch heel weinig; Broes die hier om [illegible] was [m]ogt zyn tong niet zien zoo als dat gaat, aan de pols voelen had hy [?]als 't kind zoo huilde maar hy raadde my s'avonds wat rhab[arber ge]ven en verder een volgende af te wachten; daar Marten volstrekt [van]daag over niets klaagt, volmaakt wel en vrolyk is en er aan hem niets te zien is hoewel hy in de koorts en van nacht nogal getranspireerd heeft is het <u>zeker</u> geen roodvonk maar blykbaar zyn oude vyand; stel u dus gerust, liever wees gerust in God onzen Herder en zie hem dingsdag op zyn goede dag om u te overtuigen dat er geen reden is voor vrees van wat aard ook. Biddende heb ik hem zooals gy eens gezegd hebt in een preek op zyn legertje neergelegd en van morgen God dankende ontwaakt; doe gy ook zoo en God verhoore beide ons bidden en ons danken. — Dirk heeft een lief tandje, (welk een nieuwe zegen!) zonder pyn gekregen! Ik ben heel wel en nu beneden, kom dat alles nu eens zien om samen onze knieen voor God te buigen; God is een magtig helper! Mogt dit weer u maar niet beletten te komen, en toch het is <u>Zyn</u> weder!! Dag lieveling in haast want ik heb een langen brief aan Mevr: v. Tuyll geschreven en myn Zondag moet toch een dag des Heeren ook zyn.

Dag dierbare! Veel kussen van uwe Aleide

Ik had plan hier een letterlje voor Mevr. v. D.
in te sluiten, maar ik hoop zij goed zullen vin-
den dat er dit nu deze keer bij insluit.
Ik heb met groot genoegen en te weinig dank-
baarheid voor Zeker mijn wandeltje door de twee
tuinen met de Moeder volbracht en hoewel
ik juist niet Zeggen kan er moe van te zijn
ben ik nu toch die opgewektheid bevrijd waar-
mee ik aan de lieve vriendin F: Lou willen schrij-
ven; dit komt ook veel van de warmte en de
Zware Zwarte doek die ik natuurlijk omhad.
Nu voeg ik hier dus nog aan te het ver
Zoek bij ditmaal mijne groeten nog eens
over te brengen; niet alleen daar op St. en B: aan
maar ook aan alle lieve

vrienden op de buitens die gij moogt ontmoeten; ik
heb van nacht van de 2 dames van Loon die wij
op Vl: Zijn (mij onbekend gedroomd) zij waren hier
en ik vertoonden hun Scyenburg; zij waren beide
mooi en allervertrouwelijkst en lief met mij.—
En nog een vraag van Mijnheer B:; Mamsel
d'Escrivan van Cap: de Bast is uitverkocht, gij hebt
het, wilt gij het hem overdoen? Zoo niet mag hij
het dan voor eenigen tijd te leen; verloche
hierop in de eerstvolgende antwoord. want
ik hoor nog wat van de voor zij # hiellheen
komt, niet waar? Adieu, uwe A.

Zaterdag morgen.

Liefste Vriend! Alweer een brief
wewel zonder zwarigheid van vrouw
of kind of maagschap; Let is de
patient en de overbrengster van deze
ik verbeeld my dat gy van dit schielyke besluit eenigsinds vreemd opkykt
daar om zal ik het u maar alles uitvoerig vertellen; gisteren had zy zoo
als ik u schreef de koorts maar was
op; wy hoopten dat het maar van
verkoudheid zou zyn, zy klaagde
over hoofdpyn verkoudheid en loomheid; toen Mater 's avonds naar bed was zei
ik haar dat ze naar bed toe gaan
en ondat ze wat zou kunnen slapen
trok ik met Dirk in de weg naar beneden (ik
had daar toch al over gedacht om dit
's avonds te doen als Mater van de
en alle deuren toe kleyen
kloer was). Let klaagde evenwel toen
ik naar bed ging dat ze van de hoofdpyn niet geslapen had en zweette fiks.

ik nam natuurlijk de wieg maar aan de deurhant, van 't bed en het jongentje breeg wek wat geel de borst maar schreide volstrekt niet en maakte het zijn moeder niet te lastig; ik hoopte toen dat onze Aletta lekker zou geslapen hebben maar merkte niets geen minst van opstaan eindelijk eens gevraagd: een heele slechte nacht gehad bijna geen oog toegedaan en nu misselijk en benaauwd; kort daarna ook werkelijk verder-vous met gal. Ik stond om acht uur op (om Dirk) en beraadslaagde met de moeder over het gaan van Let of blijven; dit zou ons beter niet zoo uito in 't idée zijn gekomen zoo niet Kees om half 2 met het wagentje naar Haarlem gebracht werd; nu was een spoedig besluit raadzaam. ik ministeerde op eene visite van Broers die heel gaauw aankwam en sprak met Let van geen Bennebroek voor ik hem eerst met klem zijne verantwoordelijkheid op 't hart gedrukt had eerst over 't roodvonk-, voor haar voor Bennebroek en voor Kees die met haar reizen zou en nadat hij haar gezien had en verklaard dat het niets dan gal was en zij nu ook weer wat hoorts had, over de verantwoordelijkheid om haar ziek al was het dan geen roodvonk (waarvan bij hem geen kwestie was) met het wagentje te laten reizen ook dit bezwaar nam hij weg; het kon haar met dit weer geen nadeel doen zij kon zich goed toestoppen; het zou haar geen enkel hoortje meer geven maar zij moest dadelijk als zij 't huis was werk maken van en over te spreken wat er moest terdeeg geïnviseerd worden en daar dit natuurlijk slapheid en ongeschiktheid voor iets te doen met zich brengt raadde hij het vertrek aan; ik heb het haar toen zelve gevraagd of zij er tegen op zag om de reis aan te nemen maar zij zegt van neen en is er meer in haar zelve; ik zal ook meer gemak hebben als zij weg is als zoo hier maar koorts bedient het mij dat zij met de koorts op reis gaat; maar Broers heb ik het zoo op 't hart gedrukt en kan er verder niets meer aan doen dan God bidden dat hij dit ook te beste schikken mag. — Daar gaat zij dan nu en ik hoop haar gezond 't huis te

vinden want daar ik doodelijke bang ben
voor een half dertiende die men toch niets
vragen wil of durft, moeten wij het maar
verder beheer
(onder haar stellen; voor de wasch neem
ik iemand; Marten bijedderen neemt
toch op zich en ik voel mij (Gode zij onein-
sprekelijken dank toegebracht!) sterk genoeg
om Dirk 's nachts en 's daags te helpen!
Jedereen is er zeer welgemoed onder en
zeer met haar begaan; gij weet hoe wei-
nig zij de kunst verstaat om in zoo'n
geval het hoofd een beetje op te hou-
den, maar aan een anderen kant weet gij
ook van nabij hoe een koorts met be-
naamdheid van gal, iemand onge-
schikt maakt om zich wat op te winden
ik kan daar dus wel in komen maar
zeker is het dat ik een heel ander
mensch zou zijn als zij niet zoo ziek
verstrekt; maar dan denk ik ook weer:
hoe eer hoe beter maar! Als zij u-
dere stemt zal zij u laten zeggen
hoe zij is en daar van brengt ik dan
van u gaarne bericht. — Als ik het zelf
was zou ik zoo niet tobben, maar een
aan mij toevertrouwd kind dat is heel
iets anders. —

Vaarwel lieve! Letje zal u van
Bennebroek (dinsdag avond) twee
schoone overheerlijke stukken die nu nog
niet klaar zijn. Alles zijn volmaakt wel-
de kinderen allerliefst. Deze laatste twee

WelEerw. Zeergel. Heere

Dr. Heere A. P. Beets. theol: doctr

predikant.

te

Hemstede. N. H.

alles wel.

regels zullen u weer opfleuren, als gij misschien denkt; aan dit tobberige billet heb ik nu eigenlijk niets.

God zegene u zoo als mijn hart hem zegent maar zoo als Hij alleen het kan! Amen!

Uwe liefhebbende Zuster in Chr
en eigene Lydia.

24 b

donderdag ochtend.
voor het vertrek van
de meisjes

25

Liefste Vriend! Met een enkel woord wil ik u de welstand van onze beide lieveling, van mij zelve en van allen op Rijenburg melden; Marten is volmaakt wel en heel lief zoo als gij hem gezien hebt, het is mij een werkelijk verdriet dat ik weer van hem gescheiden ben maar gij weet dat ik er mij geduldig aan heb onderworpen en ik beloof en verzeker u dat daar wen mij tegen gerondigd wordt als of gij hier waart; Dirk is altijd even onuitsprekelijk vrolijk en zoet, ik zie nog niets van een tandje hoewel bij het de eerste nacht nadat gij weg waart heel heel bont gemaakt hebt; van nacht was het beter. Let slaapt nu in 't kleine bedekantje; zij is hoogst gelukkig in 't vooruitzicht van zoo straks op reis te gaan en ik van haar met een lange brief aan u te lien terug komen; ik kan mijn verdriet over uw

gaan nog maar niet verzetten en heb
tvo al den tijd tot treuren, maar tehet
tot bidden ook en het is my een ge=
not voor te te bidden telkens als ik myne
handen vouw tot het gebed. Gisteren
avond toen ik in 't geheel niet in
slaap komen; by de gewone slapeloos
heid 's avonds, voegde zich nu allerlei
angsten over uwe gezondheid en dier=
gelyke die by afwezenheid nooit
weg te nemen zyn dan door den Heer.
Och lieve! geef my veel en (moogt
het Hem behagen) goede berigten;
ik voel dat ik meer dan ooit innig
en onafscheidelyk aan te verbonden
ben! – De lieve Moeder doet Zeer haar
best om my te troosten, zy zit veel
meer by my dan toen gy hier waart
en komt my 's avonds ook uit den by=
bel voorlezen; ik lees in 't evange=
lie van Matth: en verder myn psalm
boek; schryft my ook wat gy leest
en hoe gy het naar Ziel en lighaam
hebt; hoe de eetlust, hoe de tong,
hoe de beenen hoe allies, hoort ge?
My mankeert niets meer ook de

12 September
26a

Lieve beste Vriend! Hartelyke
dank voor de lieve brief met goe=
de berigten van morgen ontvangen;
ja, wèl: onze Lieve Loove den Heer!
Hy maakt het heerlyke met ons en
Hy geeft my ook rust en vrede met
de zeer lange scheiding van te
myn dierbare Vriend! En toch sche=
=meren myne oogen terwyl ik dit schryf
maar de droevige tranen, en de pyn=
lyke gewaarwording die te my geven
zullen den Heere niet ongevallig zyn
want waarlyke het zyn geene mis=
=treurende; maar die verjaardag, die
verjaardag!: gy weet hoe ik te
der voor heb, gy weet hoe lief ik
te heb, o begryp ook gy daar dat
er tranen moeten komen ook terwyl
ik in opregtheid schryft dat ik
het goed vind gy niet komt en den
Heere loovende ons feestdag in een=
=vuldigheid zal vieren. De lyke God
en die Zyne milde handen steeds

Zoo heerlijk over ons geopend houdt
stroome ook op den dag van morgen
alle zijne gaven over uw gezegend
hoofd uit! Gaven van gezondheid en
krachten, gaven van liefde en hartelijk
heid van hen die wie het gegeven is
U te mogen begroeten, gaven van al-
lerlei aard, vooral, vooral geestelijke
gaven, en Hij geve U, Hij geve Ons
die te waardeeren boven alle andere
gaven en schatten der aarde! En dan
myne lieve! al zijn wij gescheiden
Zoo wij de nabijheid van onzen
Heere gevoelen mogen hoe heerlijk zal
de leegte zijn aangevuld; en als ik
veel als ik bijna den geheelen dag
in den gebede zal zijn en ook nu
ben dan weet ik zeker dat de Heilige
Geest in onze harten zal afdalen!
Amen, amen! dat is mijn geheele wensch!
En mijn Cadeau, de gespen, ze moeten
gemaakt worden en gaan dus hier nog
niet bij, het geen mij vreeselijk spijt
ik ben nu nog niet gedecideerd of ik
deze pr. post bij zal of met een pak
met schoon goed het laatste Zou ik dan
om de dikte en het getal der brieven, maar
het eerste om dat wij het Zoo naar vin-
den dat zij denken Zult heel wat te bin-
gen en niets vind dan kousjes etc: Eilen
wel als het Zoo uitvalt moet zij u
maar troosten met de letteren en de belof-
te van een puttoren (?) van de Moeder
daar ik Zeer mee in mijn schik ben;-
Lotje heeft mij uitdrukkelijk ver-
Zocht U te feliciteeren.
En nu lieve! na U gezegd te hebben
dat wij allen, ook ik bijzonder, vol-
maakt wel Zijn, kom ik met een verzoek
of zij mij pr. omgaande schrijven wilt
of ik nu naar beneden mag gaan?
Is het verveelen dan voorbij? - verveel-
En dáár om lijkt ze weer naar boven
getrokken? - ja, lieverd! het is zóó, maar
mij dunkt Zoo zij hier waart ik had
de permissie alt lang. Het verveelen
is Zoo als zij het gezien hebben lijkt
dus niets naar ontvelling Zoo als
mijnheer Broers het noemt of naar
heele vingers vel uittrekken etc; het
vel schilfert van de vingers af en
dat nu Zedert meer dan eene week
Zonder dat het iets verdert. Broers
verklaart dat het Zeker nog 14 dagen
Zoo duren kan maar misschien veel
langer en hij keurt het Zeer af dat ik

al dien tijd boven zou blijven daar ik
naar beneden gearriveerd zijnde eerst
nog ten minste een week in de huis
houdsmanier blijven moet, en met een doek
om door huis en dat het dus verin
't najaar wordt eer er denken is aan
uitgaan, dat dan het mooie weer over
is en dat het my zeker nadeelig
wezen zal om met onstuimig of ook
naar herfstachtig weer, na zoo lang
broeien, in de lucht te gaan; dit
nu is de reden waarom ik verzoek
naar beneden te komen en al het vol-
gende, weet ik dat geen effect op u
zal hebben hoe wel het my boven
blijven zeer moeielijk maakt: vier-
maal wordt meer van my afgehou-
den, zedert ~~ik geen~~ ik beneden geweest
ben, dan Marten en hy met groote
moeite daar hy heel vlug is in 't tr-
pen klimmen; even wil ik bij hier stoor
in; Zondag was er een groote strijd
gij weet hoe onbegrijpelijke dichtje
is; Gij begreep niet dat het myne
schuld niet is dat Dirk en Nee boven
komen en vond het dus aas dat men
voor Marten bang was en voor niem
anders, Mama die zoo zeer de vrede
lief heeft inclineerde zeer; gij begrijpt
dat ik niet aarzelde gij kust myne
belofte er was dus geen denken aan naar

God ook het heele innige heele vurige en tedere van onze liefde niet kan afkeuren, hy wordt er meer en meer het middelpunt van. In Hem en Christus heb ik u nu veel liever dan zelfs te voren; en hoe teder toch beminde ik u gy weet dit! Vaarwel, ik bid voor u! gy voor my! wy kennen elkanders liefde. en zyn gelukkig en ryk door den Heer en in Hem; laten dit de laatste woorden zyn van uwe

Zuster en echtgenoot
Aleide.

Het korfje is van kleine Kipsje.

Von Beets.

12 April 1845

Later krygt gy nu nog eens gestreken overhemden. byzonder groeten aan Juffr: Leentje; dank voor al haar zorg voor u ook duizend dank uit myn naam daarvoor aan M. & B. — Hoe beeldig zyn onder andere de Coreopsis maar myn bouquet begint te kwynen.

266

beneden te komen voordat ik uwe toestemming hebt; Broers kwam ook en zeide al wat ik u geschreven heb en ook dat hy verzekerd is dat Marten het nu van my niet krygen zal maar dat het zeer mogelyk is dat het hier weer aan huis komt daar het nog volstrekt niet over of minderende is op Heilo; uit zyn praten besluit ik dat het roodvonk eene van de grilligste kwalen is. Maar enfin, gy weet nu genoeg om te weten welk antwoord ik reikhalzende te gemoetzie; kunt gy het in gemoede niet geven, bid dan maar voor my dat het gehoorzame my niet al te moeilyk valle want gehoorzamen zal ik; maar een ding wees niet bevreesd dat het verhuizen my nadeelig zal zyn want gy ziet nu dat ik my niet heb laten slingeren en zal dus ook sterk zyn in 't menageeren en weer eens zeer uw permissie afwachten eer ik dan weer een stap verder ga; hoe ik God danken zal als ik weer by myn lieve engel van een Marten ben weet ik niet; onze Dirk is even voorbeeldig als altoos; hy zit uren lang geheel alleen op de grond te speelen en is dus alweer gevorderd; de daauwworm is heel erg en de nachten niet te best; ik verheug my in de uwen; dank onze lieve vriendin v. T. voor haar prettig briefjen; dank voor al uwe détails ook van Zondag avond; daar verlangde ik zeer naar. – Hoe vaart de familie Korthals- Hoe varen alle lieve vrienden; vertel my veel en groet veel en allen van my; vooral op M. E. B.: ook de lieve kinders; ik begin naar allen te verlangen! Hoe dan naar U!! Hoe bid ik dat gy Zondag zult kunnen preeken en hoe hoop ik dat gy toen zult kunnen en mogen trouwen; wy hebben een lieve lange brief van Piet. kleine Coba heeft alle dagen de koorts maar 't slyt al wat uit. – Ik heb visite gehad van nicht Aat en Louise A:, daarvan nu zoo vliegends geeindigd; ik heb aan Grie geschreven; Mama vond het antwoord goed, God zegene het! Adieu myn lieve, lieve, dierbare! Hoe heerlyk te weten dat

Lieve Beste Vriend! Zeer gelukkig
was ik van morgen met uw lieve brief
en hoogst welkom en liefelijke was my de
ingeslotene; waarlijk ik had een paar
malen vergeefsch naar bericht uitgezien en
dat wel voor 't eerst in deze lange scheiding
dit zij tot uwe eer gezegd! Evenwel ik
kon bevatten dat gij het te druk had om
te schrijven zoo als ik dan ook uit uw
brief van heden zie dat al de plannen
my in de vorige gemeld ten uitvoer en
gebracht. Ik dank God dat gij dat alles
gezond en met opgeruimdheid en Zegen
doet; ik dank en dat gij niettegenstaan-
de die liefelijke afwisseling en verkor-
ting van uw tijd toch naar uw vrouw en
kroost verlangt; God zegene onzen uit-
en ingang en geve vooral de kinderen
gezondheid en krachten. Het gaat met
Maartentje steeds voor uit en ik ben maar
vast begonnen om hem sommige (toch nood-
zakelijke) kwade gewoontens af te leeren,
zoo als bij Zijn bedje zitten en in 't groote
bed slapen etc.; eerst wel met scènes maar
gisteren avond was hij zoo gedwee dat ik

beloofd heb het aan Papa te schrijven die
Zoo'n zoet kind zeker met wat moois of
lekkers (al is 't maar een doos soldaten) zal
afwachten. Hy neemt nog altyd het zelfde
drankjen maar nu maar 4 maal daags
en met verbazend en toenemend goed effect.
Myn lief Dirkje was gisteren avond wat
koortsig af dit van Zyn tweede tandje
komt dat ik er door die schrijven of
van de vorige uitslag op Zyn lyfje
of van Zyn hoofd dat allerabeligst is
en waaraan de dierbare moeder nog niet
courage helpt, of mogelyk wel van
dit alles te zamen ik weet het niet;
Broes vond er niets bovaads by maar
had my al een paar dagen gerecom-
mandeerd hem goed warm te houden
en maar niet in de lucht te laten gaan
zelfs by mooi weer, dat ik ook alles
Eer in acht neem hy informeerde Eer
naar de ontlasting en vraagde my (daar
't antwoord was: prompt een maal 's daags
maar ook niet meer) hem wat rhabarber
te geven. Ik herinner my wenwel dat ik
Vader of Langelaan het hooren leggen dat
by daarmeen of uitslag, welke ook, niet tuig
gepurgeerd mag worden; dit geeft my
al weer bezwaar maar ik verbeeld my
dat ik toch Broes eenmaal geconsulteerd
hebbende niet mag nalaten wat hy or-
-donneert. Dirk is van nacht wek onrus-
tig geweest maar toch niet erger dan vorige
nachten en is van daag weer perfect wel
Zyn koortsigheid bestond in steenen en
gloeien en 't jagen van Zyn polsjen en
duurde van acht uur tot dat wy naar
bed zingen of iets langer nog. Hy be-
grypt dus dat wy dinsdag morgen
nog eenig bericht te wachten hebt omtrent
onze komst maar wenwel Broes, die zeer
dat het niet te beduiden heeft van dien,
geen bezwaar in vind; mogt het minder
goed Zyn dan hoopt ge ook maandag
een brief maar anders dinsdag mor-
gen en ik nog gedenkideer daar te legger
dat wy komen. Het plan is dat wy
niet na voor elf uur van hier gaan en ik dan
in Haarlem vinden; de barouchette
mag ons tot Utrecht te brengen en in dat
geval zyt Koos en Bee die my tot Haar-
lem zeker brengen ook naar de pastory
meer waar zy zich verheugen op een wan-
deling in den tuin; maar nu is de vraag
of gy ook vindt dat wy Vader en Moe-
der het genoegen moeten doen van daar
te eeten dan wordt het voor Mama's zyn
Utrecht te laat voor de rit naar Utrecht
Utrecht en Mama die van daag aan Moe-
der B: schryft zegt daar van niets; als gy
daar toe besluit dan zult gy dat wel
waarschuwen; maar er is dit tegen voor-
eerst dat ik brandend naar de pastory ver-

lang, 2e de kosten van het rijtuig en dan
ook ook het laat rijden met de
kinderen en eindelijk dat Moeder er
niet veel plaisier van heeft voor de
groote drukte; het spijt my evenwel
dat Zoo wy met de baruchette naar
Utrecht rijden wy maar een half uur
aan de oude lui mogen geven om de
terug reis van het rijtuig. vroeger
van hier te gaan durf en kan ik
niet beloven. — Dag lieve! tot dins-
dag hoop en bid ik. Gy krijgt het
dingsdag morgen pr. post en bestelt
maandag reeds in Haarlem ons diner
of niet. was het laatste niet raison-
nabeler? — Hartelijke groeten aan
al de goede en lieve menschen
Zoo huisgenoten als alle van uw
ze teederlijk hebbende en Zeer Zeer
naar u verlangende Adèle.

nog eens dank voor uw brieven ook
Zeer voor die Datje H: my mee
bracht. ——————

Zaterdag morgen. Het ontuig
komt voor om my naar de stad
te brengen waar ik evenwel alleen
by Bet en Vrees ga. ——————
Dirk is den geheelen dag bysonder wel
en vrolijk als altoos —— Ik ben van
plan verandert: Rand en deze pr. post en
breng de beurs en gesper mee"

Welkerw. Zeergel: Heer,

Den Heere N. Beets, theol. doct:

Predikant,

te

Heemstede.

Zaterdag na den eten

Lieve Bets!

Dit maal maar weder alleen het bulletin van onze lieveling dat, Goddank, wy gunstig is, evenwel nog altyd 's avonds koorts, maar niet hard. Gisteren schreef ik dat ik de vyand pas over negenen wachtte, maar ik bedacht niet dat het den vroege kooth was, die als hy precies op het zelfde uur komt als de late van den vorigen dag dan toch evenwel verlaat; hy kwam dan ook om een uur of half acht, net als altoos wel met koude maar zonder beven, en was heel genadig, zoo der vóórmeeren en maar meestal slapende, het duurt lang eer hy in 't zweet is maar dat is dan ook niet erg dat ik nogal prettig vind omdat ik my verbeeld dat het hem veel verzwakken zou, wy brachten hem weer heel voorzichtig tegen half een, à een uur naar boven, maar daar hy nu van avond de koorts weer later krygt is het plan dat hy maar op zyn gewone tyd naar zyn bedje boven zal gaan en Mama of ik dan by beurten by hem zullen gaan zitten om de koorts af te wachten; hy heeft

gisteren 2 maal, van nacht eens en van daag (toch heel goed geslapen) ook weer eens ontlasting gehad; dit gaat dus na beter, er wordt heel trouw en heel toetsi genomen en de punt van de tong knapt al op; maar Broers zei van morgen dat, even weinig als ik er over denken moest om donderdag al te gaan even gerust kon ik, er, menschelijker wyze, op rekenen dat Marten maandag over acht dagen weer in order zou zyn; ik moet er niet ongerust over zyn, zegt hy, dat het kind s'morgens, zelfs tot etenstyd toe, onlustig en slaapjens is en maar meest op schoot zit, en alleen na etenstyd van vyven tot dat de koorts komt vrolyk en spelende; uw heerlyke druiven smaken hem wel, maar wees gerust dat hy er niet te veel van krygt want zóó smaken ze hem niet eens, gy weet hoe dat met hem is, op zyn drankjen wil hy ze niet eens hebben, en nooit meer als een of twee te gelyk. Straks voor hy naar zyn bedjen gaat krygt hy wat bessengelei, als hy 't lust, op een beschuitjen daar de koorts nu van avond toch zeker niet voor tienen te wachten is; die van morgen kont dan ook om tien uur.

Wy zyn allen volmaakt wel; — hartelyk dank voor uwe prompte bezending van gisteren avond; 't was perfect in order, Oma bedankt zeer voor 't boek dat er beeldig uit ziet, maar ik vind zes exemplaren weinig en het uitstel van honorariums niet royaal ik vrees voor een cadeau niet in geld. —

Adieu liefst! ik heb een langen brief aan Betsy H: (dit werd hoognoodig) geschreven en eindig deze dus in haast; ik ben den geheelen dag met u bezig in uw werk en drukte tegen de Zondag en ook dan in den geest in de Utrecht: kerk. God zegene u en allen — Vele groeten!

uwe tederliefh: vrouw Aleida

WelEerw. Heergel: Heere

Den Heere N. Beets theol: doct:

Predikant.

te Heemstede

N. H.

Lieve Beets! Na de min of meer verontrustende brief van gisteren wil ik nu volstrekt niet overslaan te schrijven (hoewel het bij een bezoek van Bet met kleine Coba en Mie volkomen mij heel slecht schikt) te meer daar ik niet dan goede berigten geven kan; het drankje heeft verder heel zacht en excellent gewerkt, en de koorts is van nacht geheel weggebleven het humeur is nog wel slecht maar toch zijn er goede buien en het uitzicht van onze lieveling is ook werkelijk al iets beter! De naam des Heeren zij geloofd! Wederom ondervinden wij Zijn goedheid heerlijk; mogt ons hart Hem maar hoe langer hoe onverdeelder toebehooren!

Dag lieve!! Verheug u en danke den ontfermende liefde onzes Heeren met uwe

Aleide,

Zondag 1 Oct.

Zeer Vriend!

Zoo als wy dachten kwam de koorts van ons lieve kind omstreeks 10 uur; om half negen was hy heel wel en wy lustig naar zyn bedje gegaan en sliep tot 10 uur heel gerust toen werd hy reeds gloeiende wakker en aan de pols, klein, en dorst was de koorts duidelyke merkbaar; hy had hem evenwel al weer makkelyker en sliep heel veel; ik bleef met de wieg by my tot half drie op Mama's kamer zitten omdat het haar niet lykt hoe wèl zy tegenwoordig ook is en omdat ik niet wilde dat zy ieder oogenblik uit het bed moest om hem drinken te geven; toen ging Mama my een beetje naar bed dat ik te meer deed om dat Dirk die onrustig was haar en Marten toen uit de slaap hield; ook verdeen de tusschenpoze van Martens drinken langer en langer werd en Mama zegt dat zy daarna maar twee maal moet hem drinken heeft gegeven de koorts duurde dus weer een uur of 5 Marten sliep verder heel gerust en kwam van morgen om tien uur op; hy riet er heel vrolyken uit en zit maar stil.

is zeer kruidtje-roer-my-niet en eet haast
niets; in dit laatste gelijk ik zeer; een
beetje worteltjens uit het water smaakt
hem nog wel; ook soms de geley, maar
de druifjens vind hij meer mooi als lekker
Broers vond van ochtend de tong toch iets
of wat beter; en heeft hem nu een wel resol
veerend maar toch eenigsins ander drank
jen gezonden als het vorige. Het gaat
nu met de ontlasting goed en de opruimi=
ning blykt zeer noodig te zyn.
Daar Barend met de Zondag er niet is
moet deze vroeger weg en Arie wacht
nu om hem naar Vr. Henskes te brengen
Adieu liefste! een groote sabbathszee=
=gen voor uw hart en uwe gemeente wordt
u ~~toe~~ en alle onze lieve vrienden, ook
Juffr. Leentje en Antje toegewenscht
door uwe u tederliefhebbende
Aleide.
ik ben om 't weer en de verkoudheid
die toch beterende is, nog maar niet
te kerk geweest; er moet toch iemand
by de kinders blyven.

LTK Beets

G 10 5

Alida van Foreest.

—

geb. te Alkmaar 20 Mei 1818.
wed. te Utrecht 8 Mei 1856.

met my getrouwd 3 Sept. 1840.

2 kinderen, waarvan 1 een
(Maurits † 1840) met my overleefde.

Liedboekcommissie

Voor

Utrecht

20 Mei 1854.

Accoorden.

Ltk Bæts aanw. 93/01

I.

Gy Laagt u gaarne Leden
Een leedtjen toegedacht;
Maar hebt ze om goede redenen
Het niet van my verwacht:
Hier zijn er acht.

•

Hier zijn er Acht, mijn Waarde!
Meer dan gy ooit Vorsten
Op uw Verjaarfeest gaarde.
Acht, van uw Man-alleen.
En dit is Een.

•

U gelden de andre Zeven,
Zo moeders al te gaar
In hare kindren Leven.
Wat moeder Fenyksing baar,
Van U is 't waar

•

1tk Beets aanw. 93/01

O Moeder, die my lieven
En lieven teederlijk!
De zegen God hierboven
Met liefdelijk oft blijk.
Hy is zoo zijn.

II.

Marten.

Marten is ons oudste kind;
Wat zal van Marten groeien?
Een man van geld of van beleid,
Veel koeien en veel moeien?
Een man van lebbert, zwaard of pen?
Een man gelijk ik zelver ben,
Een rijmelaer of preker?
– 't Is alles gants onzeker.

Maar schoon dit onzeker zij,
En lang onzeken blijve:
Dit oudste jongen koper wy
Dat vastste en beklijve:
Dat ge edel, eerlijk, klaer en vroom,
Een man wordt zonder blaen of schroom;
Te worden daad waerachtig,
En aen zijn God gedachtig.

Ltk Baets aanw 93/01

III.

Dirk.

Het hielp niet of ay wroeven
Met handen warm en zacht,
Of borstelden met kracht,
En 't bloed naar buiten dreven.

Het hielp niet of ay baadden
In water zout of zeer,
In mout, in smout, in bloed,
Naar dat ons de artzen raadden.

Het hielp niet of ay staken
Met de uitgezochtste keer,
Met vlugtig zalf of geest,
Of lichtzalf steden teken.

Het hielp niet of ay schoten
En spuigden met kracht,
Die we uit gepaarde macht
Van zink en kopen coktens.

Ltk Beets aanw. 93/01

Het hielp niet of wy smeekten
Tot God den Heer omhoog,
Of daaglyks uit ons oog
Veel heete tranen leekten.

Het helpt niet of wy zuchten,
Daar 't oog een kruksjens ziet,
Of starende in 't verschiet
Veel dwerings door u duchten.

Ach, schoon wy handen wrongen
En schreiden dag en nacht;
't Verlamde krygt geen kracht;
Gy blyft een kreuple jongen.

Maar schoon wy 't graag verbaden,
Zoo 't zich verbidden liet,
Dit blyvende verdriet
Kan niet aan alles schaden.

Gy hebt van God ontfangen
Gezondheid, moed en kracht,
Een oog dat vrolyk lacht,
En rozen op de wangen.

Wie 't met den voet niet lukken:
De geest is vlug en goed;
By velen zweeft de voet,
Maar gaat het hoofd op krukken.

En waar 't gebrek u hinder,
Verzoeking koste of smart:
't Maakt in een onders hart
De liefde vast niet minder.

En God verbond Zyn zegen,
Dat onwaardeerbaar goed,
Niet aan een rechten voet,
Maar aan de rechte wegen.

Een kreuple voet kan brengen
Op 't snelle levenspad;
Kan voeren tot de hemelstad.
Dat moge God gehengen.

Ltk Beets aanw. 93/a1

IV.

Maria en Koosjen

Als ik Marië en Koosjen zie,
Gaan mijn gedachten zweven
In dagen van een toekomst, die
Ik dolgraag zou beleven.

My dunkt een Vader is zoo rijk,
Wiens dochters, haast volwassen,
Als rozenknoppen staan te prijk,
En op zijn wenken passen.

Die in haar frisch en blij gelaat
Zijn huisvrouw ziet verjongen,
En duizend trekjes gadeslaat
Eens door zijn luit bezongen.

Die door haar geest en vrolijkheid
Zijn zorgen voelt verpoozen,
En door haar hand zijn weg bespreid
Met allerhande rozen.

.

Die in haar hart, zoo zacht en stil,
Een godsvrucht op ziet bloeien,
Die naar de moeder zweemen wil
En in haar schaduw groeien.

.

Mijn kinderen! maakt die droomen waar.
Gij leven van mijn leven!
En moog mijn oudste dochterenpaar
Het tweede een voorbeeld geven.

V.

Nicolaas.

Vroegtijdig zijt gy heengegaan;
Vroegtijdig hebt gy 't goed daar boven.
Wy blijven, koste 't menig traan
De hand die gaf, in 't nemen loven.
Wat liefde doet is wel gedaan.

.

En thans, lief Zoontjen! roept ons't lot
Ook van den dierbren plek te scheiden,
Waar wy uw dierbaar overschot
Een plaatsjen onder de aard bereidden.
Ook dit kost; maar ook dit wil God.

VI.

Jeannette.

1

Naar wien lebt gy dat lief geslacht
Zoo Zuiver omgetrokken?
Dat' overhoofd, dat der holder staat?
Naar Wien dies gonden Lokken.

2

Naar wien dat oog Zoo blaauw en zacht?
Het strengste hart vrouverend?
Dat mondtjen, dat Zoo vriendlyk lacht,
Dat stemmetjen Zoo Tooverend?

3

Naar wien? Ik weten 't niet. Van wien?
Och, wouldt gy 't altyd weten;
En, door op Hem dies 't gaf te Zien,
Een lief gesicht vergeten.

4

VII.

Agnes.

—

Ik had in mijn gedachten
U reeds vaarwel gezeid;
U reeds in 't grafjen neergeleid,
Waar wij uw broêrtjen brachten
Met groote treurigheid.

—

Maar God heeft ons gegeven
Dat gij behouden werd;
Een groote vreugd voor groote smart
U, als op nieuw het leven,
Aan ons een vrolijk hart

—

Tot ons gelijk gepaarde!
Reedshad ge, in 't hemels licht,
Een engel kinnen lijn, lief wicht!
Och, wees 't nog wat opgaarde!
En fluit ons de vogen dicht!

VIII.

Cornelis.

6

Leven en een is dichte.
De zeggen dat het niet veel is.
Maar wy hebben, lieve Cornelis!
Met blijdschap te verwachte.

/

Loner hadden wy drij;
Eentjen by God, twee beneden.
Wy zijn uitermate Tevreden
Met nog een Leventjen er by.

/

Doktorjens hebben wy zien.
Waart gy als het vijfde gekomen,
Wy hadden 't niet kwalijk genomen,
Maar gezegd: Lyf welkom hier!

/

Zeven en een is acht.
Of de achtste der laatste zal wezen
In wolken of sterren te lezen
Gaat boven mijn wensch en macht.

Gy zelf, mijn kleine man!
Al ligt er u veel aan gelegen,
Gy zuigt en zwijgt maar ter degen,
En weet voorts nergens van.

Er is Een die 't weten moet.
Doe hy naar zijn welbehagen.
Wy zullen er niet naar vragen.
Zoo als hy 't maakt is 't goed.

Nicolaas Beets

5/2

Aleide.

Ltk Beets aanw 93/01

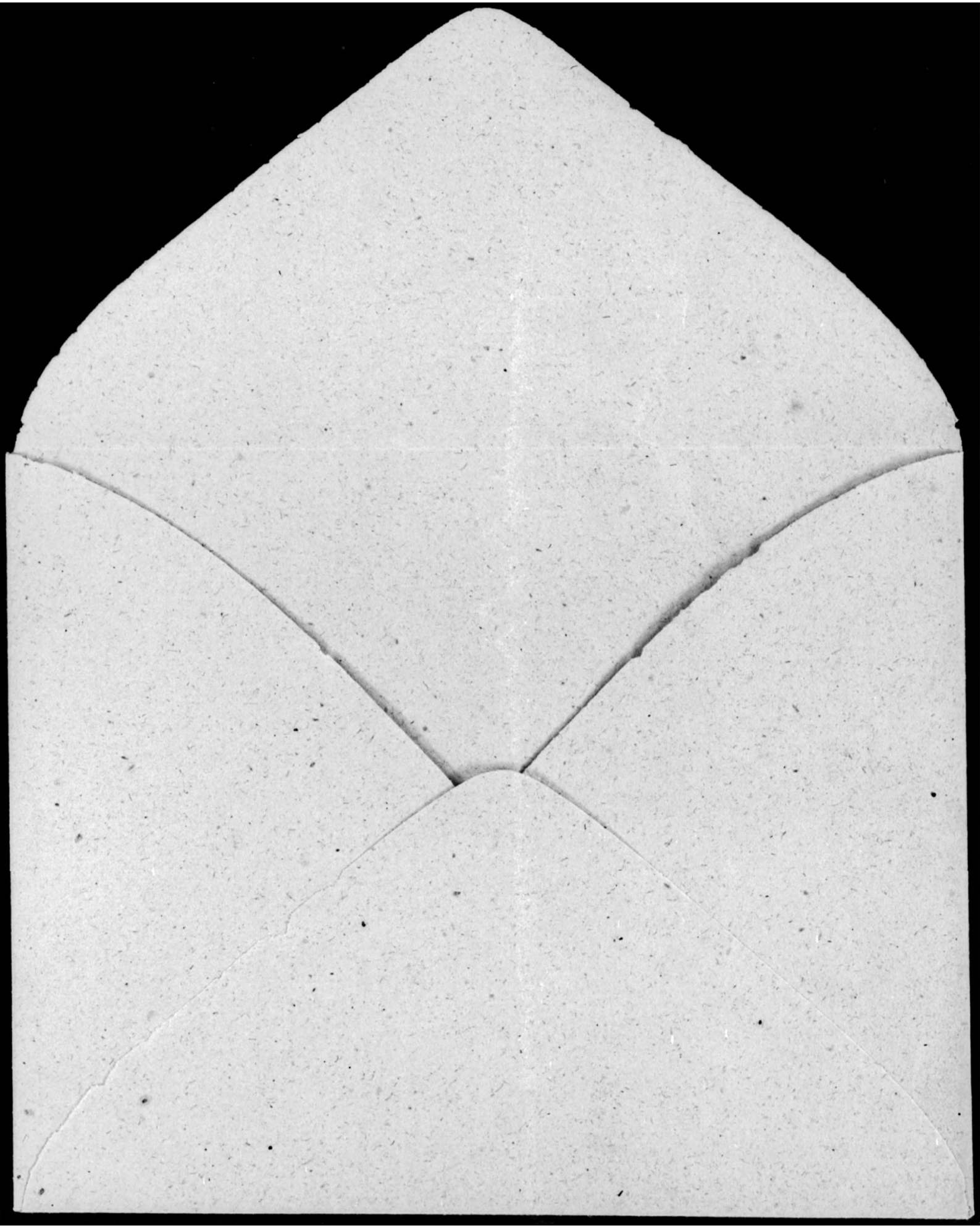

A. v. T.

Nov 1840.

Ltk Beets aanw. 93/01

8/3

Een bloemtjen uit
het Bosch van Nijenburg
1840

Ltk Beets aanw. 93/01

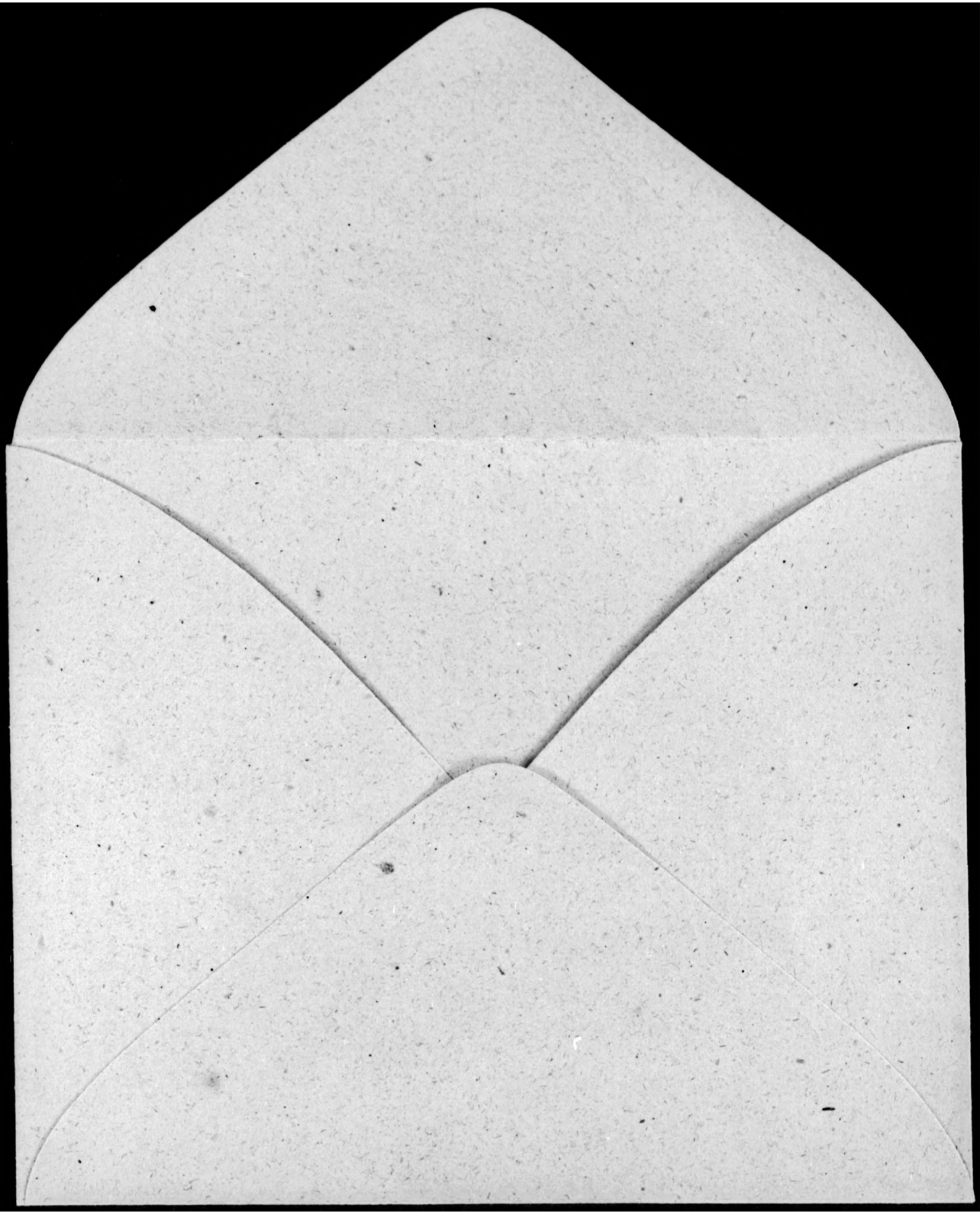

Door my

Gepubliceerd in het Boek

van Nijenburg

Hem waarheeft 1840.

en door A. Leide

bewaard.

Ltk Beets aanw. 93/01

5/4

Aleide.

=

Afgeschipte gedaante te Liekte.

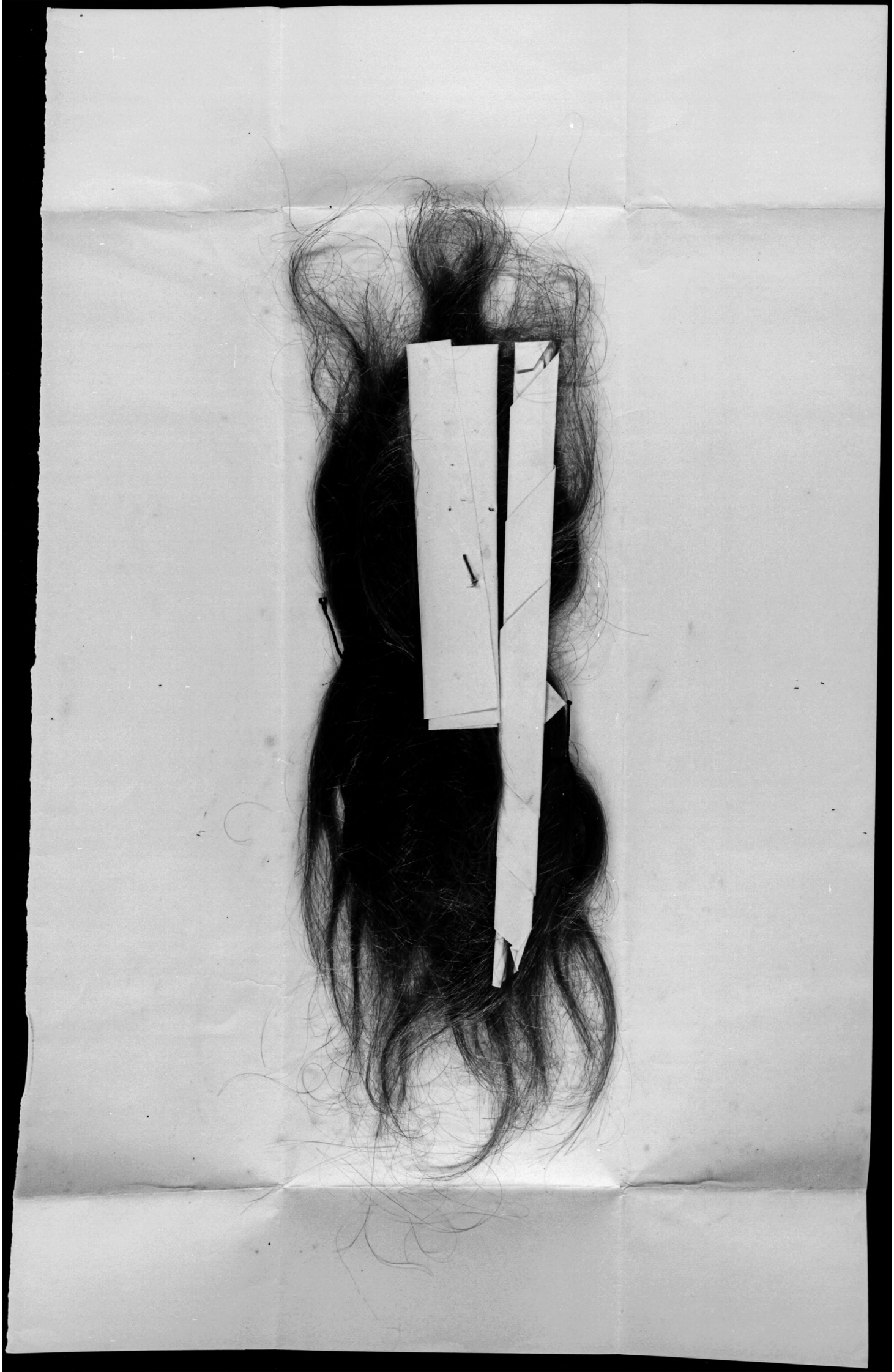

LTK Beets

G 10 6

Door Laan uitgeschreven.

Het blinde Meisje.-

Weer daagt de morgenstond. Voor 't blozend uchtendkrieken
Vlugt mist en nevel weg; terwyl op goude wieken
Aurora roeit door 't ruim der lucht,
D'ontsluit weer d'Oosterpoort met rode vingertoppen
En strooit op geurig kruid juweel-en pareldroppen,
Waarover 't morgenwindje zucht.
Zóó moest myn oog het zien, Zóó zien het andrer oogen;
Of heeft misleiding dat tafereel mij voorgelogen
Dat nooit zich opdoet voor 't gezigt?
Neen, wie zoo grunzaam dus zich met myn smart vermaken?
Neen, zeker 't is de zon, die ik myn natte kaken
Voel koestren door haar lieflijk licht.
Voor my is 't altyd nacht. In d'uchtend van myn leven
Was 't nacht. De morgen kwam: 't is donkre nacht gebleven;
Geen middagstond of avondgloor
Komt my den nevel, die gestaag m'omgeeft, verwangen;
En kleurt al 't licht der zon myne uitgebleekte wangen
Dat licht dringt tot myn oog niet door.
Niets wekt my uit den slaap. Myn legerkoets ontweken
Droom ik steeds voort, ik, die myn levensdagen reken
Naar andrer onbepaald gezag.
Het woord eens vreemden schept my licht & duister. Ik leve
My zelve naauw bewust, noch weet waarheen ik streve,
Slaapwandelaarster over dag!
Steeds is my winter. Voor mij knoppen struik noch boomen,
Myn beeldnis spiegelt nooit zich in d'ontbloeide stroomen;
En of de zon in 't lentgetij
De tranen glinstren doe, die langs myn wangen rollen,
Of wel de wintervorst die op myn kaak doe stollen,
Wat, arme, wat verschilt dit my?
Voor my bestaat geen jeugd. Onzeker rondgetreden,
Bestuurt me eens vreemden hand, en leidt myn wankle schreden,
Als brak de nacht der grysheid aan.
Wat is de kindsheid, als het kind niet spellen dartelt,

Wat is de jeugd als 't leed van d'ouderdom ons martelt,
En we op een staf door 't leven gaan?
Hoe 't andre maagden streel', waarlee my op te tooyen;
Of me als een offerlam met lint en strik te omplooyen
Onwetend hoe 't dien keurdos schikt?
Geen paarlen op myn kleed geen rozen door myn haren;
Of zal de boei van 't lot my minder wreed bezwaren
Als ge om zyn schakels bloemen strikt?
Nooit zie ik my op 't veld een bloempje tegen blozen
Nooit zie ik 't zachte rood der schoongevulde rozen,
't Zyn slechts haar doornen die ik ken.
Nooit kan 't gesluijerd oog zich hemelwaarts verheffen;
Hoe andrer blik 't gezicht van werelden moog treffen,
Ik ken slechts 't plekje waar ik ben.
O laak de tranen niet myn wangen langs gezegen,
Ontlast de wolk die 't licht omnevelt zich in regen
Ook my is immers 't licht ontzeid?
De nachtelyke daauw blyft bloem en kruid besproeijen
Tot dat de morgen daagt. Zoo laat myn tranen vloeijen
In onverbreekbren nacht geschreid.
Is niet my 't heil ontzegd, 't ontschatbaar heil der liefde?
Zoo voor als nog haar schicht myn teedre borst niet griefde
Wat, zoo haar band dit hart beknelt?
Ik weet dat men 't minnewicht een blindoek strikt voor de oogen,
Doch zal een maagd het hart eens jonglings kluistren mogen
Wier oog hem nooit haar liefde meldt?
Ach 't hoogste schoon der vrouw ligt zegt men in haar blikken
Nooit zal aan haar de liefde eens jonglingshart beschikken
By wie dat schoon in wolken schuilt.
Te ras voorzeker zou heur ga heur zyde ontvlieden
Om 't ongetrouwe hart eene andre aan te bieden,
Wier oog hem blik voor blikken ruilt.
Zou eenmaal ligt myn kind de moeder leiden moeten
En effenen zyn hand het pad haar voor de voeten
Of strekken haar ten broozen staf?
Zou 't naast my struiklen, daar k vergeefs my zelve martel
Om 't op te heffen of ... (de jaagd is soms zoo dartel)
Bespotten, die 't het leven gaf! —
Genoeg, genoeg geklaagd! Gewis ondanks myn klagten,
Komt soms de rede een wyl myn wreede smart verzachten
Wanneer ze me op myn jammer wyst,
Dat 'k in die bron van smart een bron van vreugde vinde;
Ja hoe rampzalig ook, gelukkigs om de blinde,
Gelukkig, zien geen daglicht rijst!
Hoe menig jammer blyft verholen voor myne oogen!
Hoe menig nevel wordt aan mijn gezicht ontlogen,
Hoe menig ramp verheelt men mij!
Nooit laat ik door den schijn myn wiste zin verlokken
Noch zie door 't valsche schoon der zonde m'aangetrokken
Ik hupsel d'afgrond ligt voorbij.
De schimplach op 't gelaat blyft voor myn oog verborgen,
Geen toornend oog, geen blik vol afgunst wekt my zorgen:
Ik lees slechts door de stem in 't hart.
Worde ik bespot, het valt my ligt dien hoon te lyden
En daar de vreugdelach my tocklinkt by 't verblyden,
Verbergt zich my de stille smart.
Ik zoek voor wat ik misse een hoogen heil te winnen,
Terwyl ik de aard niet zie leer ik den hemel minnen
En hef myn harte naar omhoog.
De sluyer die het oog des ligchaams houdt omtogen,
Geeft d'oogen des geloofs een nieuw gezichtsvermogen,
Wel sluit de biddende het oog!
En eens .... de sluyer valt; de nevlen zullen zwichten,
En d'ongeschapen gloed my heerlyk tegen lichten,
Verouzeld door dien hemelschyn.
Eens daagt de blyde dag, waar ik myn hoop op bouwde;
En my, die nooit het licht der morgenzon aanschouwde,
Wat zal voor my die morgen zyn? —

J. J. Hasebroek.

6/2

„Kan Zy niet met recht Moeders Troost genoemd worden?"

Aan het Kind.

I

Wees, wees gegroet, gy kleine, vriendlyke Engel!
Die God, ten troost in diepe droefheid schonk;
Frisch spruitjen aan een afgehouwen tronk,
Lief knopjen aan een neergebogen Stengel!
Een lieve Ster yrist ge, in den zwarten nacht,
Door 't wolkenfloers een helder spoor te banen,
Gy waart een lach te midden veler tranen,
Een vreugdekreet te midden van de klacht.
Wel werdt ge in smart en kommer afgewacht,
Wel zyt gy in een droeven tyd gekomen,
Wie deze onze aard zoveel reeds had ontnomen,
Voor zy u zelfs haar licht had toegebracht.
Maar gy verscheent, van God beschikte zegen!
Een lichtgloed op uw vaders graf gedaald,
Een glans, die om uw Moeders rouwkleed straalt,
En op haar pad een milde bloemenregen.

II

O, zoo gy wist hoeveel gy reeds moest derven,
Voor nog uw oog voor 't daglicht openging,
Voor nog uw mond des levens adem ving,
Gy zoudt (niet treuren kind! - maar!) gy zoudt sterven.
O, zoo gy wist dat gy de plaats bekleedt
Van een wiens naam gij zelf niet hebt gestameld,
En hoeveel min zy op uw hoofd verzamelt,
Die u in smart gedragen heeft en leed;
Wist met wat naam heur Moederliefde u heet,
Wat zy gewelt als zy u aan 't hart mag drukken,
Gy zoudt dit hoofd, dit vrolyk hoofdjen bukken,
Daar zulk een last van liefde u zwichten doet.

Maar gy weet niets; niets mag uw vreugde krenken,
Gy liefkoost haar blymoedig en gerust,
Of sluimert op haar knien, onbewust
Dat ge altyd aan een Doode doet gedenken.

III

Wat zyt ge schoon! wat blinkt er in uw oogen
Een blyde vonk van kindervreugd en geest;
Wat zachtheid is 't die m' op uw voorhoofd leest,
Hoe houdt uw lach ons allen opgetogen!
Lief wicht! gy hebt aan smart en rouw weerstaan,
Het was de Heer, die voor uw leven waakte,
U zoo gezond, zoo schoon, zoo lieflyk maakte,
– Dat heeft hy om uw Moeders wil gedaan.
Hy zag haar leed, hij nam haar tranen aan;
Zyn liefde kan 't gekrookte riet niet breken,
Zyn Goedheid stelde aan u een heerlyk teeken,
En, O! dat heeft het moederhart verstaan!
Gy zyt haar meer dan een bevoorrecht wichtje,
Haar meerder dan een dierbaar liefdepand;
Gy zyt haar als een kleine Godsgezant,–
Zy leest Geloof en Hoop in uw gerichtjen.

IV.

Gy zyt de lust van al wie u omringen,
Gy zyt de vreugd, de vrolykheid van 't huis;
Men mint uw drukte, uw onrust, uw gedruisch,
Uw stamellaal en uw gebrekkig zingen.
Gelukkig, wien ge uw gunsten waardig acht,
Wie, voor gekoos, op lach' en kus mag hopen,
Want als gy komt staan aller armen open,
En ieders schoot wordt breedgemaakt en zacht;
Uw oogjen voert een vorstlijke oppermacht;
Men knielt opdat men in uw kleinte deele
Men maakt zich kind, opdat men met u spele,
Zwygt waar gy spreekt, en schatert als gy lacht.
Gy neigt het hart van Zuster en van Broeder,
Wanneer hun groep u liefderyk omringt:
En schoon ge er kleinste en laatste zyt, gy dringt
De paarlen aan, in 't halssnoer van uw Moeder.

V

Lief Schepsel, zoo gy ook van my bemind zyt,
Myn hart heeft steeds de kinderkens geschat,
(Hy keert tot hen, die veel heeft lief gehad)
Het <u>is</u>, – maar niet alléén – omdat ge een kind zyt.
't Is ook omdat gij half een weesjen zijt;
De deernis toch maakt steeds de Liefde teêrder,
Maar daarom nog mint u myn hart te meerder,
Omdat gy zoo uw Moeders hart verblydt.
O, doe dat ook, als later levenstyd,
Te wat zy heeft verloren zal ontdekken,
En 't denkbeeld van uw roeping op zal wekken,
En tot wat heilgen taak gy wierdt gewyd.–
Het rouwkleed zal voor immer haar omgorden:
Zy wacht geen andre vreugd dan van haar kroost,
O, zy verdient in u des Hemels troost;
Verkoren Kind! Gy moet een Engel worden!

VI

Opdat gy gantsch uw Moeder aan zoudt kleven,
Schiep d'Almacht u een dochter en geen Zoon:
De Zoonen, ja! zyn hunner Moeder kroon,
Maar dochters zyn het leven van haar leven.

Gy dan wees lief, wees zacht, wordt vroom, wordt goed!
Gelyk haar tot wier heil ge zyt geboren,
Dan zult gy tot die lieflyken behooren,
Wier ryke deugd men schaars op aarde ontmoet.
Kind! U doorstroomt een mild, een liefdryk bloed!
Ik weet gy zult uw afkomst niet verraken;
En wat ook zon uw hartjen bitter maken,
Daar enkel Liefde en Zachtheid u begroet?
Geef slechts terug hetgeen gy moogt ontvangen,
Bemin altyd gelyk gy wordt bemind!
Uw rype jeugd, betaal de schuld van 't kind! —
Uw Moeder, noch uw God zal meer verlangen.

VII

O, Kon men slechts des levens rampen weeren
Van een zoo lief, van een zoo dier als gy!
Kon toovers spreuk of hooge Poëzy
Des noodlots toorn en wispelzucht bezweeren!
Hoe zoude ik u behoeden tegen kwaad!
Helaas! de Kunst weet tranen op te drooghen,
Maar om één traan te weeren uit uw oogen,
Daar is noch zang, noch zanger tot in staat.
Doch zoo misschien eens Dichters zegen baat,
Ik wil myn hand op dit uw hoofdjen leggen,
En, met het oog ten ruimen Hemel, zeggen:
„De Heere, Kind! behoede u vroeg en laat!
„De Heere leide u zachtkens op zyn wegen!
„De Heere grype uw hand en richte uw voet!
„De Heere neige uw hart en uw gemoed!
„De Heere zy u Liefde, Vreugde en Zegen.

July 1836. N: Beets.

Elegie
aan een spelend kind.

Wees niet zoo druk en woelig, lieve kleene!
Wend niet uw hoofd half spytig van my af!
Verstoort het u, dat ik om Moeder weene,
Nu pas haar lyk geborgen werd in 't graf?
Het speurig zwart omhult uw bruine lokken
En tengre leest – en toch, gy schreide niet,
Toen 't vreemd gewaad u 't eerst werd aangetrokken,
Maar danst van vreugd, nu ge u in 't rouw-
kleed ziet.

Ach, speel zoo niet! – Uw blydschap breekt my 't harte!
Staak voor een poos dat hupspelen, dat gedruisch!
Uw vreugde scherpt den angelsteek der smarte,
Ze is wanklank in den treurtoon van dit huis!
Uw lachje is als de Zon, die straalt en schittert
In 't duvdsch verstek, door luik en vensterreet
Wier vrolyk licht de droefheid meer verbittert,
Als spotte zy gevoelloos met ons leed!

Uw Zon beloek in 't vriendlyk uchtendlagen;
Geen zevenmaal ontlook de Lenteroos,
Of half verweesd moest gy dat rouwfloers dra-
gen –
Geen zeven jaar! – reeds zyt gy Moederloos!
Uw Vaders stem blyft in zyn tranen smoren,
Slaat hy op tot de vochtige oogen neêr –
Gy lacht, gy juicht, als hadt gy niets verloren,
Gy speelt – en, kind, gy hebt geen Moeder meer!

Wat was zy trotsch op U! – Wat reine weelde
Sprak uit haar blos, en schitterde uit haar oog,
Als 't zoet gefleem van uwe stem haar streelde.
Toen 't eerst uw voet zacht tripplend licht bewoog,
Als ge om haar woede, aan hare knie gedrongen
Of 't strooyen hoedje aan 't rozenkleurig kind,
Op 't zonnig pad haar blij vooruit gesprongen,
Los in de lucht liet wapp'ren op den wind!

Ô 'k zie u nog, hoe gy in 't grasperk hutte,
En bloemen, in een ruiker zaamgegaard,
Van 't bont terras u tot een kransje plutte,
Dat in den schoot van Moeder werd bewaard.
Dat kroontje, dat de wind hief van uw lokken,
Dit kaarslichtbloem, waarmee gy hebt gespeeld,
Die, toen gy bliest verstoof in grijze vlokken –
Aandachtig kind! het was uw Moeders beeld!

'k Zie nog, hoe ge op uw teentjes aangetreden,
Stil luistren kwaamt, of Moeder waakte of liep;
Gelijk een schim langs 't Ledekant gegleden,
Waar lichaar uw mond zacht goden morgen riep.
'k zie nog, hoe ge eens met teere schuchterheid blikte
De plooyen langs van 't gapend bedgordijn,
Maar voor 't gelaat der doodlijk kranke schrikte,
Als vraag uw oog: „kan dat myn Moeder zijn?

Haar smart heeft uit en werd in vreugd herschapen;
De dood nam haar, als vriendlijk Godsgezant,
De doornenkroon van de ingevallen slapen,
Thans draagt ze omhoog de palmtak in de hand!

Haar siert de kroon van 's Hemels uitverkoornen,
Maar ons, om wie gy de aarde had bemind,
Vlecht haar gemis een nieuwen krans van doornen.
Neh, speel dan niet, maarween met ons, lief kind!

Maar neen, speel voort! – Gy haat het smart verduren,
Gy, vrolijk wicht, zijt nog voor droefheid bang!
Als wist gy 't reeds: men telt de vreugd by uren,
De tijd der smart duurt dikwijls jaren lang!
Onnoozel lam! – Uw jeugd heeft niet berekend,
Wat schrikbre slag, zoo vroeg, uw schedel treft,
Wat wees te zijn, op 't zesde jaar, beteekend:
't Is veel aan, kind, dat gy het niet bevat!

Neh, vroeg genoeg zult gy het vonnis weten,
Dat u 't genot van zooveel liefde ontzegt!
Uw rouw begint, als 't rouwkleed is versleten,
Die rouw wordt nooit geheel weêr afgelegd!
Ziet ge uw Vriendin haar Moeder vleiend streelen,
Dan sluipt gy weg, en zit in 't eenzaam neêr,
Dan speelt gy niet, hoe dartel andren spelen,
Maar weent en zucht: „Ik heb geen Moeder meer!

Komt gy te huis, in Vaders arm gevlogen –
Geen Moederarm vindt gy meer uitgebreid!
Als 't wreede spel der liefde u heeft bedrogen –
Gy vindt geen borst, waar gy vertrouwlijk
Siert eens de sneeuw der bruidskroon u de haren,
Dan tooit een vreemde u op in feestelijk gewaad;
Dan zult gy nog op 't beeld dier Moeder staren,
En lispt gy zacht: „Bid, Zaalge, bid voor my!"

Zy bidt voor u! – Zy mint u grensloos teeder!
Zy smeekt van God den Hemel voor haar kroost,
Haar zegen druipt op al uw paden neder,
Als uwe liefde uw droeven Vader troost!
Ô Eet op aard dien Moederlyken zegen!
En – zyt gy 't spel der ydle wereld mê-
Lach dan den dood zóó blyd, zóó vriendlyk
Als lachte ge, als weleer, uw Moeder tegen,
toe!

B. ter Haar.

July 1840.

LTK Beets

G 10 7

Zondag 27 April en eens 2 dagen voor hare bevalling las ik Aleida, met mij alleen op mijne studeerkamer het Lied voor dat men in deze <u>Liederen Sions</u> op bladz. 57 leest, en getiteld is „ <u>Naar de andere Zijde</u>."

Zij hoorde het aan met een zichtbaar bewegen in het voorgevoel van haren naderenden dood (Schei). Het is het laatste, dat ik haar heb voorgelezen.

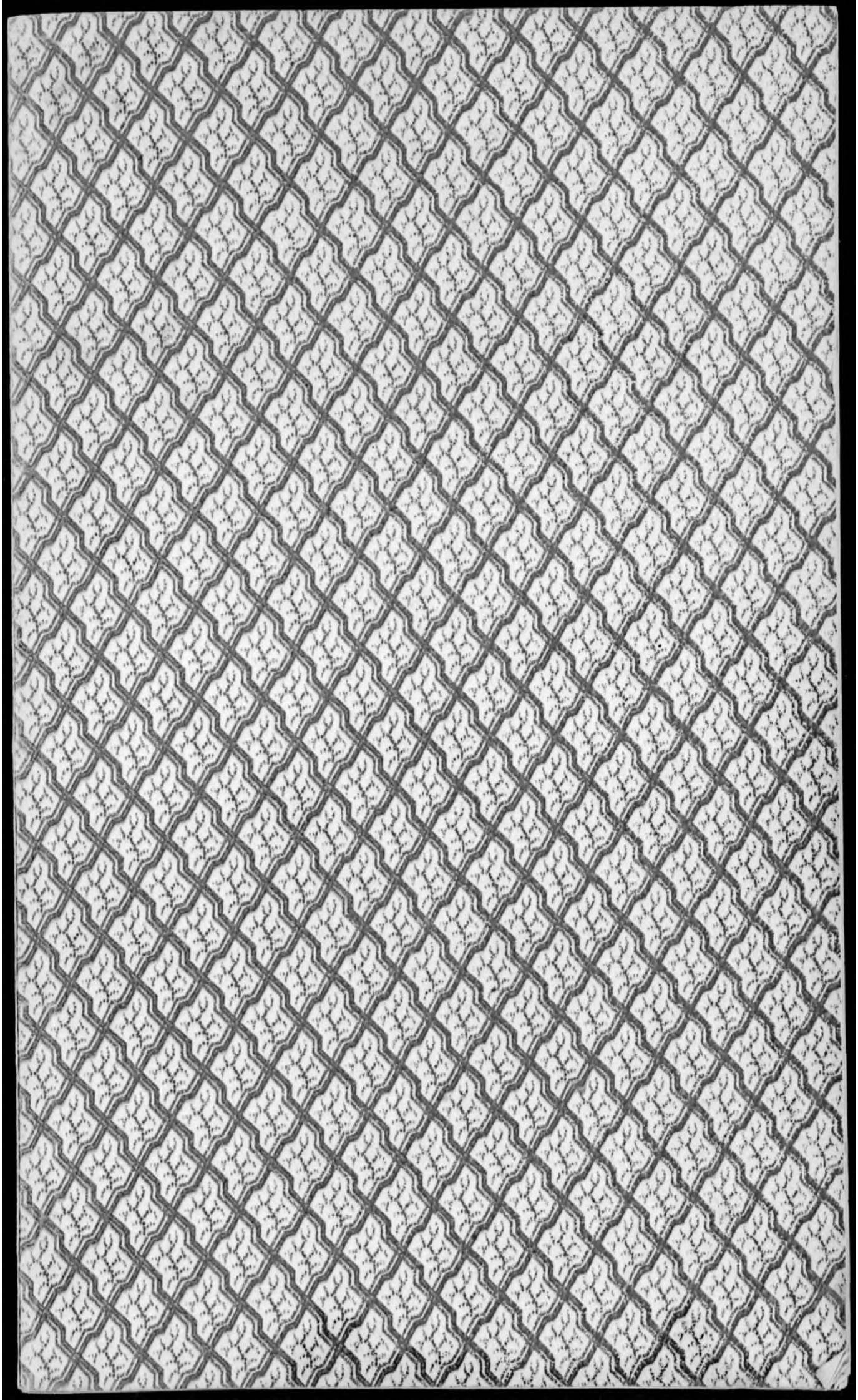

Jan de Ketelaer,
te Kats.

LIEDEREN SIONS,

TOT

OPWEKKING EN BESTURING VAN PELGRIMS OP HUNNEN WEG NAAR HET HEMELSCHE JERUZALEM.

NAAR

ROBERT MURRAY M'CHEYNE.

LIEDEREN SIONS.

I.

De onvruchtbare Vijgenboom.

»Een zeker man had een vijgenboom, geplant in zijnen wijngaard; en hij kwam en zocht vrucht daarop en vond ze niet. En hij zeide tot den wijngaardenier: »Zie, ik kome nu drie jaren zoekende vrucht op dezen vijgenboom en ik vind ze niet. Houw hem uit waartoe beslaat hij ook onnuttelijk de aarde?" En hij, andwoordende, zeide tot hem: »Heere, laat hem ook nog dit jaar, tot dat ik om hem gegraven en mest gelegd zal hebben. En indien hij vrucht zal voortbrengen, laat hem staan; maar indien niet, zoo zult gij hem namaals uithouwen!" Luk. XIII : 6–9.

In 's wijngaards grond, in vruchtbaar land,
Stond de eedle vijgenboom geplant,
  Verpleegd door zonneschijn en regen;
Zijn takken waren breed en groen,
En uit het weeldrig looffestoen
  Woei bloesemgeur het windtjen tegen.

En telkens als de wijnoogst kwam,
Weêrschitterde die fiere stam,
  Gewiegd door streelende Oosterluchten.
Zijn twijgen waren vol en schoon:
Maar hem ontbrak de beste kroon —
  Zijn bloeisel loog: hij droeg geen vruchten.

„Drie lange jaren achteréén
„Zoek ik naar vrucht, en vind er geen!"
Dus liet des Meesters spijt zich hooren:
„Ondankbre, met uw trotsche blaân!
„De bijl zal u aan splinters slaan:
„Waartoe den kostbren grond verloren?"

Daar bad de trouwe gaardenier:
„Och Heer, laat hem dit jaar nog hier!
„'k Wil hem verplegen, dubbel teeder!
„Één zomer nog! en — 't najaar koom'!
„Indien hij draagt, gij wont den boom —
„Zoo niet, gij houwt hem namaals neder!"

Hoelang, mijn hart! hoelang mijn geest!
Is niet die boom uw beeld geweest?
Gij prijkt met groen geblaârt' en bloemen;
U blonk Gods vriendlijk aangezicht,
U schonk Hij daauw en zonnelicht,
Maar gij, kunt gij uw vruchten noemen?

Hoe vaak heeft JEZUS' smeekgebed
U van den slag des doods gered,
Om alle middlen te beproeven!
Genot en tranen, vreugde en pijn,
Hoelang zal alles vruchtloos zijn?
Hoelang wilt gij uw God bedroeven?

Leer, o mijn ziel! wat Hij begeert:
Geen mond, die Hem met klanken eert,
Maar vruchtbaarheid van hart en leven.
Wie Jezus kent, volg' Jezus na!
De Heiland slaat hen zeegnend gâ,
Wier werken Hem getuignis geven.

14 Aug. 1834.

II.

Jehovah-Tsidkenu.

[*„De Heere onze gerechtigheid."*]

HET WACHTWOORD DER HERVORMERS.

Eens was ik een vreemdling voor God en mijn hart:
Ik kende geen schuld en gevoelde geen smart.
Ik vroeg niet: „Mijn ziele, doorziet gij uw lot?
„Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?"

Al sprak daar een stem uit de Heilige Blaân
Van 't Lam, met de zonden der waereld belaân,
Ik zocht bij den Kruispaal geen veilige wijk:
'k Stond blind, en van verre, in mij-zelven zoo rijk!

Ik deed als *Jeruzalems* Dochters weleer:
Ik weende om de pijn van mijn lijdenden Heer,
En dacht er niet aan, dat ik-zelf door mijn schuld
Zijn kroon had gevlochten, Zijn beker gevuld.

Maar toen mij Gods Geest aan mij-zelv' had ontdekt,
Toen werd in mijn ziele de vreeze gewekt,
Toen voelde ik wat eischen Gods heiligheid deed:
Daar werd al mijn deugd een wegwerpelijk kleed!

Toen vluchtte ik tot Jezus! Hij heeft mij gered;
Hij heeft mij verlost van het vonnis der Wet;
Mijn heil en mijn vrede en mijn leven werd Hij:
Ik boog me, en geloofde, en — mijn God sprak me vrij.

Nu ken ik die waarheid, zoo diep als gewis,
Dat Christus-alleen mijn gerechtigheid is;
Nu tart ik den dood, nu verwin ik het graf,
Nu neemt mij geen Satan de zegekroon af!

Nu reis ik getroost onder 't heiligend kruis,
Naar 't erfgoed daar Boven in 't Vaderlijk Huis:
Mijn Jezus geleidt mij door de aardsche woestijn
„Gestorven voor mij!" zal mijn zwanenlied zijn!
18 Nov. 1834.

III.

„Zij zongen het gezang van Mozes."
Openb. Joh. XV : 3.

De nacht was zwart: de wind, ontwakend,
Woei huivrend over 't watergraf:
Daar had de Heer een weg gebakend,
Voor d'uitgestrekten wonderstaf.

De golven stonden van weêrszijden
Als kristallijnen muren pal.
Als God zijn Bondsvolk wil bevrijden,
Wie leeft er, die 't beletten zal?

Met wanklen tred trok Isrêl henen,
't Geloovig oog omhoog gericht,
Door 's Heeren vuurkolom beschenen,
Den weêrglans van Zijn aangezicht.

Maar toen zij 't gindsche strand beklommen,
Daar zwol de ontteugelde oceaan,
Daar spoelden Pharôos ruiterdrommen,
Koud, zielloos, met de branding aan.

De ontkoomnen stonden 't aan te staren,
Met tranen op de bleeke wang,
En, rugwaards blikkende op de baren,
Verhieven zij hun zegezang. —

Zóó trekken, Heer! door 't Dal der Smarten
Ook de Uwen voort, met wanklen tred:
Een heilge vreugd doorbeeft hun harten,
Bij 't zachtgefluisterd smeekgebed.

De nacht is zwart, met storm gevleugeld:
Waarheen, o Heer! door 't vreeslijk pad,
Zoo Gij de golven niet beteugeld,
Uw straalglans niet ontstoken hadt?

Gij licht ons voor, o Jakobs Sterre!
Hoe ook de dood zijn schaduw spreidt;
En hartverheffend wenkt van verre
Het gouden strand der Eeuwigheid.

Wat zullen we eens verwonderd staren,
Als Gij daar ginds ons 't welkom biedt!
Wat zullen wij met klank van snaren
U loven in het Nieuwe Lied!

En schoon dan nu de Vrees daar buiten,
't Verderf hier binnen, ons bestrijdt,
De Zonde ons weêr in boei wil sluiten,
Waaruit Uw liefde ons heeft bevrijd:

Wij blijven hoopvol U verwachten,
Wij staren op Uw heerlijk licht!
Zij vallen, die Uw woord verachten,
Maar de Uwen worden opgericht!

De Satan met zijn duizendtallen
Vervolge ons woedend stap voor stap:
Wij doen reeds hier den juichtoon schallen,
En — groeten 't eind der Pelgrimsschap!
Edimburg, 1835.

IV.

Bij het lezen van Mungo-Parks Verhaal, hoe hij in Afrikaas woestijn een groen moschplantjen vond.

Werwaards ik mij ook wendde, ik zag niets anders dan moeite en gevaar. Daar stond ik, in eene uitgestrekte wildernis, midden in het regenseizoen, naakt en alleen, omringd door verscheurend gedierte, en door menschen nog woester dan zij. Ik was vijf honderd mijlen verwijderd van de naaste Europeesche pleisterplaats. Op dit oogenblik, terwijl ik in droefgeestige overdenkingen verdiept was, werd mijn oog onwillekeurig aangetrokken door de buitengewone schoonheid van eene kleine moschplant, bloeiende midden in het zand. Ik maak hier melding van, om aan te toonen, uit wat kleinigheid het hart soms troost kan putten; want ofschoon de geheele plant niet grooter was dan de top van een mijner vingers, kon ik het teeder samenstel van hare wortels, bladeren en knopjens, niet zonder bewondering aanzien. »Hoe!" dacht ik: »zou het mogelijk kunnen zijn, dat die God, die een zoo onbeduidend plantjen in dezen verborgen hoek der waereld formeerde, koesterde en tot rijpheid bracht, onverschillig zou nederzien op den toestand en het lijden van wezens, die naar Zijn eigen beeld zijn geschapen? Dat zij verre!" Ik stond op, en honger en vermoeienis vergetende, reisde ik verder, verzekerd, dat de redding nabij was; en — ik werd niet teleurgesteld.

Parks Reize.

De zon besteeg den middagtrans,
En schroeide met heur purperglans
Afrykes zandwoestijn:
Vuur was er tot in 't windtjen zelf,
En nergens graauwde aan 't luchtgewelf
Één temprend wolkgordijn.

Geen rots met 's pelgrims wee begaan,
Biedt hem een koele schaduw aan
In 't eindeloos verschiet.
Geen palmboom heft voor 't brandend oog
Het groengebladerd hoofd omhoog:
't Is zandzee wat men ziet!

Wel was hij stout en onvervaard,
Die scheiden kon van huis en haard,
Ten langen tocht bereid,
Of hij de nooit aanschouwde bron
Des grooten *Nigers* vinden kon,
In maagdelijke eenzaamheid!

En is de moed dan minder groot
Van hem, die dwars door nood en dood,
Naar eedler doelwit streeft?
Die rondzoekt waar de Heilbron vloeit,
Die, als zij 't kranke hart besproeit,
Een eeuwig leven geeft?

Gevaar noch naaktheid, zwaard noch schrik,
Geen zandwoestijn, geens Dwinglands blik,
Maakt ooit hem moedeloos:
Hij weet wel, wie zijn leidsman is,
En zingt: „Verheug u, wildernis!
„En bloei gelijk een roos!"

Daar zat de Pelgrim neêr in 't zand,
Het voorhoofd steunend met de hand,
Gebogen op zijn staf.
Beneden, boven, of in 't rond,
Geen enkel rustpunt, dat hij vond:
't Scheen al één blakend graf!

Ééne enkele moschplant, teêr en kleen,
Gewassen op een ruwen steen,
Trekt zijn verwonderd oog.
Daar lacht hij met een vreugdetraan,
Daar heft hij luid den danktoon aan,
En blikt verrukt omhoog:

„O Gij, die in de wildernis
„Dit plantjen schiept, zoo groen en frisch
„Gestrooid uit Uwen schoot!
„Gij, God! wiens daauw het bloeien deed!
„Gij zijt ook tot mijn hulp gereed:
„Gij redt mij van den dood!"

Dat plantjen gaf hem nieuwe hoop:
Versterkt hervatte hij zijn loop;
Zijn voetzool rustte niet,
Totdat de zon ter kimme neeg,
En hij in 't loof in sluimring zeeg
Bij 't sussend Negerlied. —

Zóó grijpt in 's waerelds zandwoestijn,
Waar zonde heerscht, en ramp en pijn,
Waar ons de dood omringt,
Wel menigmaal de vrees ons aan,
Omdat we alléén daar henen gaan,
En niemant met ons zingt.

Maar midden in het zand, daar vindt,
Daar groet ons oog een Hemelkind,
Door God gevoed, gekweekt;
Dat geurig bloeit en bloeiend geurt,
Het graauw zoo groen, zoo hoopvol kleurt,
En van den Vader spreekt!

Dan zeegnen wij de teêre bloem,
Dan geven wij Hem prijs en roem,
Die haar zoo heerlijk schiep,
Die in de dorre doodsspelonk
Haar wording en gestalte schonk
En tot ontwikkling riep!

Ons zwak geloof vat nieuwen moed:
Omhoog het hart! vooruit den voet!
Wij trekken moedig door —
Tot, in des Hemels Palmengroen,
Ons de Englen zalig rusten doen,
Bij 't eeuwig Sabbats-choor!

Maart 1836.

V.

Ik ben een schuldenaar.

Als des waerelds glans verdwijnt,
Als geen zon of maan meer schijnt,
Als we, aan 't eind der Pelgrimsbaan,
Vóór het Huis des Vaders staan, —
Dan eerst weet ik en erken,
Heer! wat ik u schuldig ben

Als de booze jammerklaagt,
Rotsen om een schuilhoek vraagt,
Als hij knersentandt van spijt,
Aan een wis verderf gewijd, —
Dan eerst weet ik en erken,
Heer! wat ik U schuldig ben!

Als ik, hemelsch rein en schoon,
Opga tot den Glorierthroon,
Als ik, zonder zonde en rouw,
In Uw volheid U aanschouw, —
Dan eerst weet ik en erken,
Heer! wat ik U schuldig ben!

Als ik d'Englenlofzang hoor,
In een duizendstemmig choor
Ruischende als een waterval
Met een dondrend harpgeschal, —
Dan eerst weet ik en erken,
Heer! wat ik u schuldig ben!

Dierbre Heiland! of mijn ziel
Hier reeds iets te beurte viel,
Voorproef van de zaligheid,
Die mij namaals is bereid!
Of ik hier reeds voelen mocht,
Tot wat prijs ik ben gekocht!

Niet om eenig goed in mij,
Maar uit Godlijk medelij',
Hadt Gij rust en waereldsch heil,
Hadt Ge Uw leven voor mij veil!
'k Werd verlost van Vloek en Dood:
O, wat is mijn schuld toch groot!

In mijn ziel valt menig keer
Nog een donkre schaduw neêr,
Maar als de angst mij 't meeste pijnt,
Komt Gij, en — de morgen schijnt!
Och, dat elk het zie en hoor',
Jezus, dat ik U behoor

Dikwerf, als de zonde loert,
Wordt mijn aarzlend hart ontroerd;
Maar Gij stort mij krachten in:
'k Waak, en bid, en overwin.
Zoo ik wandel in Uw schreên,
'k Dank het aan Uw Geest alleen!

Onder tranen en verdriet
Kwijnt mijn vast Geloove niet;
Onder ziekte en doodsgevaar,
Straalt de Hoop, zoo godlijk klaar:
De eeuwge schuld der dankbaarheid
Wordt met woeker opgeleid!

Mei, 1837.

VI.

„Die Mij vroeg zoeken, zullen van Mij gevonden worden."

Als wentlende baren,
Gezweept naar beneên:
Zoo ijlen de jaren
Gevleugeld daarheen.
Het Graf gaapt beneden:
Straks storten we neêr.
Komt, kindren! nog heden
Gevlucht tot den Heer!

De lelies, de rozen,
Hoe teeder gekelkt,
Hoe lieflijk ze blozen,
Zijn spoedig verwelkt.
Gij ook zijt als bloemen
Zoo broos en zoo teêr:
Waar zoudt gij in roemen?
Ai, roemt in den Heer

De God van Genade,
Die 't jonge bemint,
Sloeg Samuël gade,
En riep hem als kind.
Die vroeg zijn gekomen,
Verdwalen niet weêr.
Waarom zoudt ge schroomen?
Reeds wenkt U de Heer!

Bij Jezus is zegen
In blijdschap en smart,
Gods licht op Uw wegen,
Gods liefde in Uw hart.
Uw sterven wordt zweven
Naar heiliger sfeer....
Hoe zalig te leven
In 't Rijk van den Heer!

1 Januarij, 1831.

VII.

Uw Woord is eene lampe voor mijnen voet en een licht voor mijn pad.

Psalm CXIX: 105.

Toen Isrêl stond op vreemde baan,
Stak God de Heer Zijn vuurzuil aan:
Die was hun lamp, die hield de wacht,
Die wees den weg bij dag en nacht.
Zóó is, in 's levens woestenij,
Des Heeren heilig woord voor mij!
Wanneer de dwaalweg mij bekoort,
De zonde fluistert: „Wandel voort!"
Dan klinkt de roepstem in mijn oor:
„Terug! daar ginds is 't rechte spoor!" —
O Gij, die op mijn paden let!
Mijn God, hoe lief heb ik Uw Wet!
Zij is mijn Lamp, zij is mijn Licht:
De weêrglans van Uw aangezicht!

Toen Paulus in den stormnacht dreef,
Waar zon- noch maanlicht over bleef,
Toen 't Adriatiesch zeeschuim joeg
En bulderde op de kranke boeg,
Toen daalde een vriendlijke Engel neêr,
Die zacht hem toeriep: „Vrees niet meer!" —
Zóó is, in nacht en stormgetij',
Des Heeren heilig Woord voor mij!
Wanneer de springvloed mij verrascht!
En 't water tot de lippen wast,
Dan hoor ik hoe Uw Woord gebiedt:
„Verbeid den Heer, en sidder niet!
„Gods kindren gaan door strijd en kruis,
„Door smart en druk, naar 't Vaderhuis.
„Dáár droogt Gods hand den laatsten traan,
„Dáár breekt de dag des vredes aan!" —
O Gij, die immer raadt en redt!
Mijn God hoe lief heb ik Uw Wet!
Zij is mijn Lamp, zij is mijn Licht:
De weêrglans van Uw aangezicht!

Toen Stephanus met kalmen lach
Den Bloedraad onder de oogen zag,
Hief hij den blik naar 's Hemels trans.
Daar scheurde 't floers, daar blonk Gods glans,
Daar zag hij in Zijn heerlijkheid
Den Heer tot zijne ontfangst bereid.
Hoe voelde zich zijn ziel verheugd
Door heldenmoed, door Englenvreugd!
De steenen stormden op hem aan:
Hij zag nog steeds zijn Jezus staan.
„Ontfang mijn geest!" Zijn geest ontvloog
De Martlaar was gekroond Omhoog!.....
Zóó, in mijn laatste stonde, zij
Des Heeren heilig Woord voor mij!
Godlof! mij dreigt geen dolle wraak:
Verbrijzeld is de folterstaak,
De vlam der houtmijt is gebluscht:
Des Heeren Kerk heeft eindlijk rust.
Maar toch! wanneer en hoe ik sterf,

Hetzij ik op de golven zwerf,
Hetzij ik op mijn sponde smacht,
O Woord van God! behoud Uw kracht!
Vertoon me een Heiland, die mij wenkt,
En de eeuwge kroon des Levens schenkt!
Dan vrees ik niet voor 't Schaduwdal:
Ik weet *wie* mij geleiden zal:
Mijn Goede Herder is nabij;
Zijn stok en staf vertroosten mij!.....
O Gij, die me in Uw Hemel zet!
Mijn God, hoe lief heb ik Uw wet
Zij is mijn Lamp, zij is mijn Licht:
De weêrglans van Uw Aangezicht.

1838.

VIII.

De beek van Siloam.

Jesaia VIII: 6.

Ziet, hoe daar uit Moriaas steen
Een bronwel nederkronkelt!
Wat glijdt zij zacht en stil daarheen,
Van zilvren glans doorvonkeld!

Daar werpt zich de Arabier ter neêr,
Waar koele teugen wenken:
En 't Christenhart gedenkt den Heer,
Die al wie dorst wil drenken.

Die reine bron heet *Siloäm*,
Dat is: *Van God gezonden.*
Zij spreekt van Hem, die tot ons kwam,
Tot heeling onzer wonden:

Die 't smachtend hart de laafnis biedt
Uit 's Hemels Heilrivieren,
Die water op het drooge giet,
En 't dorre zand doet tieren!

O, mocht ik, even als deez' Bron,
Het beeld mijns Heilands dragen,
Mij spieglen in Zijn Levenszon,
En van Zijn lof gewagen!

Aan den voet des Karmels,
Juni 1839.

IX.

Het meir van Gennezareth.

U zegent mijn ziele, o Gennezareths Meir,
Door d'adem des hemels gewiegeld!
Gij hebt in uw golven mijn Heiland en Heer,
Zijn heilge gestalte, weêrspiegeld!

De meiren van 't oord, waar ik wandel, zijn schoon,
Gelijst in de rijkste landouwe:
Maar Gij spant altijd en van alle de kroon,
Wat wondren de schepping ontvouwe!

't Is niet wijl de hinde, uit heur schuilhoek geschrikt,
Zich laafde aan uw heldere stroomen:
Maar 't is, wijl de Heer, die de zielen verkwikt,
De dorstigen drenkte aan Uw zoomen!

't Is niet, wijl ge prijkt in den weeldrigen krans
Van vorstlijke palmen en rozen:
Maar 't is, wijl Gods Zoon in Zijn heerlijksten glans
Uw strand tot Zijn pad heeft gekozen!

't Is schoon, als de duif, die uw oever doorvloog,
Heur wiek in uw zilverschuim nette':
Maar schooner nog was 't, toen de Heer van Omhoog
Den voet op uw golftapijt zette'!

Die tijd is voorbij! Geen *Bethsaïda* meer,
Geen *Chorazin* blaauwt aan uw stranden!
De wilde Arabier slaat zijn tent hier ter neêr
En 't onkruid doorkruipt uw waranden!

O zeg het, gij puin, waar de roerdomp in klaagt!
Waar bleven die bloeiende steden?
Ten hemel verhoogd, maar ter helle verlaagd,
Verbrijzeld, verworpen, vertreden!

O steden der waereld! in Noorden en Zuid,
In Oosten en Westen verheven!
Zòò wischt eens de Heer al uw heerlijkheid uit,
Is *Hij* niet uw kracht en uw leven!...

Was 't hier, dat de Heiland zijn stemme verhief,
Der zaligheid glans om de slapen;
En drie malen vroeg: „Heeft Bar-Jona mij lief?
Zoo weid dan Mijn lammren, Mijn schapen!"

Gij, Heiland! verhoogd aan Gods machtige hand,
Gekroond na de vuurproef der smarte!
Neen! nimmer vergeet Gij dit liefelijk strand:
Het blijft gegraveerd in Uw harte!

O geef, waar ik peins bij dit heilige meir,
Mijn ziel voor Uw komst te bereiden!
En geef me uit genade het voorrecht en de eer,
Uw lammren, Uw schapen te weiden!

Galileesche Zee,
16 Juli 1839.

X.

„Naar de andere zijde!"

En het geschiedde in een van die dagen, dat Hij in een schip ging, en Zijne Discipelen [met Hem], en Hij zeide tot hen: »Laat ons overvaren aan de andere zijde des meirs!" En zij staken af. En als zij voeren, viel Hij in slaap; en daar kwam een storm van wind op het meir, en zij werden vol [waters], en waren in nood. En zij gingen tot Hem, en wekten Hem op, zeggende: »Meester, Meester, wij vergaan!" En Hij, opgestaan zijnde, bestrafte den wind en de watergolven, en zij hielden op, en daar was stilte.
Lukas VIII : 22—25

Achter groene heuveltoppen
Dook het zonlicht langzaam neêr:
Alle blaâren, alle knoppen
Kaatsten 't vloeiend purper weêr.

't Avondwindtjen deed de baren
Van de Galileesche Ze
Naar den oever spelevaren,
Of muziek ze dansen deê.

Jezus' vriendlijk woord verblijdde
't Uitverkoren Jongrental:
„Steevnen wij naar de andre zijde!"
En het scheepjen stak van wal.

Gladgekemde golfjens droegen
't Vaartuig naar de groene kust,
En de Heiland, moê van 't zwoegen,
Vlijde in 't eind het hoofd ter rust'.

Duik' de booze in donzen veêren,
't Wroegende geweten waakt:
Maar de vriend des Heeren Heeren,
Slaapt, ook als de storm genaakt.

Doch op eens — de wolken broeien
Boven Bazans rotsgevaart';
Stormen zweepen onder 't loeien
't Scheepjen hel- en hemelwaart.

Met de ontzetting op de kaken,
Zien de Jongren d'afgrond aan:
„Meester! hoort Ge 't schip niet kraken?
„Meester! Meester! wij vergaan!"

En de stem des Welbeminden,
Kalm en statig, klinkt met macht:
„Zwijgt, gij golven! stil, gij winden!"
En de zoetste vrede lacht.

Zondaars, in hunne angst verloren,
Voelen 't stormen in hun hart,
Tot zich Jezus' stem doet hooren:
„Stil, gij vreeze! zwijg, gij smart!"

Tot Hij troost „Ik ben uw Leven,
„Ik geleid U bij de hand!
„Zoudt gij ongeloovig beven?
„Zeide ik niet: *Naar 't ander strand?*"

Uit mijn zondeslaap bekomen,
Zag ik Jezus mij nabij,
Wijzende op des Waerelds stroomen,
Roepende: *„Naar de over-zij!*

„Als in Noachs ark beveiligd,
„Drijft gij, hoe de golfslag brandt!
„Niemant aan Mijn dienst geheiligd
„Kan vergaan. *Naar 't ander strand!*"

'k Volgde. En eerst, wat zielsverblijden!
's Levens zee was spiegelglad:
'k Had geen enklen strijd te strijden,
Nu mij God vergeven had!

Maar weldra — de orkanen woedden,
Driften bruischten, voor en na.
„Wil mijne arme ziel behoeden!
„Meester!" heette 't „ik verga!"

Maar daar klonk het, naamloos teeder:
„Zoek en vind bij Mij de vreê!"
En daar leî zich de onrust neder
Als de Galileesche zee.

En schoon soms de nacht moog' graauwen,
's Heeren Licht doortintelt mij:
'k Zie alreeds de kusten blaauwen
Van de zalige *„Over-zij!*"

Begonnen bij het meir van Gennezareth,
den 15 Juli 1839.

XI.

Op de Middellandsche Zee, in de baai van Karmel.

Waar ik de diepte gadesla,
O God! ze is 't beeld van Uw genâ.
Het onophoudlijk golfgeklots
Schiep zich een toegang in de rots:
Zóó brak ook door dit hart van steen
Uw rusteloze liefde heen.
De zilverglans, die 't golfjen kust,
Als 't zonlicht op het water rust,
Gelijkt den zachten vredegloor,
Die tintelt, al mijne aadren door.
Hier heerscht geen ebbe, die den vloed
Verandren kan of slinken doet:
De gunst, waarmeê Gij nederziet,
Verwisselt ook of mindert niet.
Of zoo, op 't wenken van Uw hand,
De zeegolf zich onttrekt aan 't strand,
Zij keert terug met vollen stroom,
En laaft op nieuw den dorren zoom:
Zóó schijnt het soms, daar 't harte beeft,
Of Uw genade mij begeeft.
Dan buigt mijn ziel versmachtend neêr,
En 'k roep: „Mijn God, keer haastig weêr!
En ziet! daar keert Uw aangezicht,
Daar overstroomt me Uw Vredelicht!
Mijn ziel, die van verrukking schreit,
Geniet Uw volle teederheid!

Dit water strooide in vroeger eeuw
Op Isrêls strand zijn golvensneeuw!
En toch — schoon Sion werd doorploegd,
Schoon *Salem* steeds in boeien zwoegt,
Schoon doornen wassen uit den grond,
Waar wijnstok en olijfboom stond,
De Mussulman de poort betreedt,
Heel Juda treurt in 't weduwkleed,
De visscher, in zijne eenzaamheid,
Op *Tyrus*' rots zijn netten spreidt

De *Karmel* kwijnt, van groen beroofd,
Voorheen de tulband van zijn hoofd: —
Toch kust dit water even teêr
De ontwijde stranden als weleer!
Zóó, Heer! zóó blijft Uw liefde altijd
Uw uitverkoren Volk gewijd!
Ofschoon het nu, verstrooid, versmaad,
In ballingschap daar henen gaat,
Ofschoon er op zijn aangezicht
Een deksel der verharding ligt,
Zijn redding nadert in 't verschiet:
Uw heilbeloften falen niet!

18 Juli 1839, bij *Acre*.

XII.

„Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert ze niet."

Jezus Christus.

Laat mij tot mijn Jezus komen!
Moederlief, weêrhoud mij niet!
Die voor ons Zijn bloed deed stroomen,
Wijst me een Hemel in 't verschiet.

Sta mij toe, mijn aardsche vader!
Dat ik aan Zijn voeten val.
Steun mij waar ik wanklend nader!
Jezus gaat mij bovenal.

Broeders! zusters! komt, gaat mede!
Voort, geliefden! hand aan hand!
En de liefelijkste vrede
Strengelt ons een rozenband!

Dartelende speelgenooten!
Roept mij niet terug van 't Kruis!
'k Heb gekozen, wèl besloten:
't Is mijn staf naar 't Vaderhuis!

Ja, schoon allen mij vergaten,
Vader, moeder, maag en vrind,
Jezus zal mij nooit verlaten!
Jezus mint als niemant mint!

Draag me, o Herder! in Uwe armen
Als een schaapjen naar den stal,
Waar Uw goddelijk erbarmen
Mij voor eeuwig laven zal!

Juli, 1841.

XIII.

De wijze en dwaze Maagden.

Alsdan zal het koninkrijk der' hemelen gelijk zijn aan tien maagden, welke hare lampen namen en gingen uit, den bruidegom te gemoet. En vijf van haar waren wijze en vijf waren dwaze. Die dwaas waren, hare lampen nemende, namen geen olie met zich. Maar de wijze namen olie in hare vaten met hare lampen. Als nu de bruidegom vertoefde, werden zij alle sluimerig, en vielen in slaap. En te middernacht geschiedde een geroep: »Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem te gemoet!" Toen stonden al die maagden op, en bereidden hare lampen. En de dwaze zeiden tot de wijze: »Geeft ons van uwe olie, want onze lampen gaan uit!" Doch de wijze andwoordden, zeggende: »[geenszins], opdat er misschien voor ons en u niet genoeg zij! Maar gaat liever tot de verkoopers en koopt voor u-zelven." Als zij nu henengingen om te koopen, kwam de bruidegom, en die gereed waren gingen met hem in tot de bruiloft, en de deur werd gesloten. Daarna kwamen ook de andere maagden, zeggende: »Heer, Heer, doe ons open!" En hij andwoordende zeide: »Voorwaar zeg ik u, ik ken u niet!" Zoo waakt dan, want gij weet den dag niet noch de ure, in welke de Zoon des menschen komen zal. Matth. XXV : 1—13.

Tien Maagden togen blij daarheen,
Den Bruîgom te gemoet':
De lampen spreidden voor heur schreên
Een liefelijken gloed.

Een vijftal had de kruik die 't droeg,
Met olie vol gekocht:
Maar de andren meenden, 't was genoeg,
Zoo 't lampjen branden mocht.

De Meester toefde, toefde lang,
En uur op uur vervloog:
Daar zong de slaap zijn sluimerzang —
De Maagden loken 't oog.

Maar midden in den stillen nacht,
Weêrklinkt op eens de stem:
„Daar is de Bruîgom, dien gij wacht!
„Vooruit! verwelkomt hem!"

Der dwazen lamp was uitgegaan:
Nu werd haar bang te moê,
Nu zochten zij heur zusters aan:
„Reikt ons uw olie toe!"

Maar 't heet: „Wij hebben niets te veel!
„Voorkomt den Bruidegom,
„Vliegt haastig heen, en koopt uw deel,
„En keert bij tijds weêrom!"

Zij gaan; maar ziet! daar komt de Heer:
De vijf, die vaardig zijn,
Gaan meê — de deur ontsluit niet meer! —
Ten Bruilofts-vreugdfestijn.

De dwazen keeren: maar te spâ!
Zij slaan, door schrik gespoord,
Den leêggestroomden voorhof gâ,
En — kloppen aan de poort.

„Doe op! 't is immers niet te laat!"
Zoo klaagt heur angstgekrijt.
Maar 't andwoord klinkt: „Gij dwazen, gaat!
„Ik weet niet wie gij zijt!"

Zóó kindren! vliegt al 't schijngenot
Der valsche waereld heen.
Wie streeft naar 't zalig Rijk van God
Is wijs, en hij-alleen!

De Christennaam behoudt hem niet,
Die lust in zonde schept.
Wat baat een vlam, die ras verschiet,
Als gij geen olie hebt?

En *hebt* gij olie? *Is* uw hart
Met liefde Gods vervuld?
O, dan bespaart u ge u-zelv' de smart
Van onherstelbre schuld!

Dan zijt gij waarlijk voorbereid,
Met Jezus in te gaan:
Dan lacht Zijn volle heerlijkheid
U eens daar Boven aan!

Ziet, zondaars! hoe de Hemelpoort
Voor u ook open staat!
Treedt binnen op uws Heilands woord!
't Is morgen licht te laat!

De Heer klopt aan uw hart met kracht
Vol teedre zondaarsmin.
Hij roept: „Ik heb reeds lang gewacht:
„Laat gij Mij eindlijk in!"

Die weigert, zal ook eens zoo staan
En kloppen keer op keer,
Maar 't Paradijs niet binnengaan:
Want heilig is de Heer!

1841.

XIV.

Op den dood van J. T., een geloovig Jongeling.

(*Gestorven Februari* 1842.)

Neen! 'k heb dien dag, mijn hart zoo zoet,
Zoo vroeg een sterven niet vermoed!
'k Herinner mij mijn afscheidsgroet:
„Mijn jongen! wandel met den Heer!
„*Wij zien elkander weêr!*"

Al woeldet ge op uw veege spond
In duldeloze pijnen rond,
Soms speelde een glimlach om uw mond,
En fluistrend spraakt gij keer op keer
„*Wij zien elkander weêr!*"

Uw moeder weende diep bedroefd,
Uw zusters hart was toegeschroefd, —
Gij hebt een woord van troost beproefd,
En 't druppelde in haar zielen neêr:
„*Wij zien elkander weêr!*"

„Och!" juichtet gij: „Hoe goed, hoe groot
„Is Jezus toch die zondaars noodt —
„Voor mij ook ging Hij in den dood!
„Nu heeft de dood geen prikkel meer!" —
Wij zien elkander weêr.

„O moeder! moeder! liefste mijn!
„Voorzeker, 't scheiden doet mij pijn:
„Toch wil ik liefst bij Jezus zijn!
„U heb ik lief, maar *Hem* nog meer!
„*Wij zien elkander weêr!*"

„Ik had wel gaarne in later tijd
„Mij aan de dienst des Woords gewijd;
„Toch is mijn ziele in mij verblijd:
„'k Zoek Hooger School in Beter Sfeer:
„*Wij zien elkander weêr!*"

Uw avond daalde, toen de zon
Voor ons een nieuwen dag begon:
Gij gingt naar aller Lichten Bron —
Daar daalt noch nacht noch avond neêr:
Wij zien elkander weêr!

'k Stond bij uw zwijgend bed alléén;
Uw hand was koud als marmersteen;
Uw vlotte ziel was heen, was heen, —
Zij jubelde bij 't Englenheir.
Wij zien elkander weêr.

'k Heb u in 't graf ter rust zien gaan,
'k Besproeide uw kist met traan bij traan;
Maar 'k hoorde — sprak uw geest mij aan? —
Een stem zoo zacht, zoo roerend teêr:
„Wij zien elkander weêr!"

Ja, Ouders! wischt uw tranen af!
Nu God uw kind het leven gaf:
Zijn open Hemel grenst aan 't graf.
Die Hemel lofzingt heinde en veer:
„Wij zien elkander weêr!"

Het lijk, in de aard ter rust gestrekt,
Wordt eens verheerlijkt opgewekt:
Dan deinst de steen, die 't stof bedekt,
Dan — o verhaast dien heildag, Heer! —
Dan zien we elkander weêr!

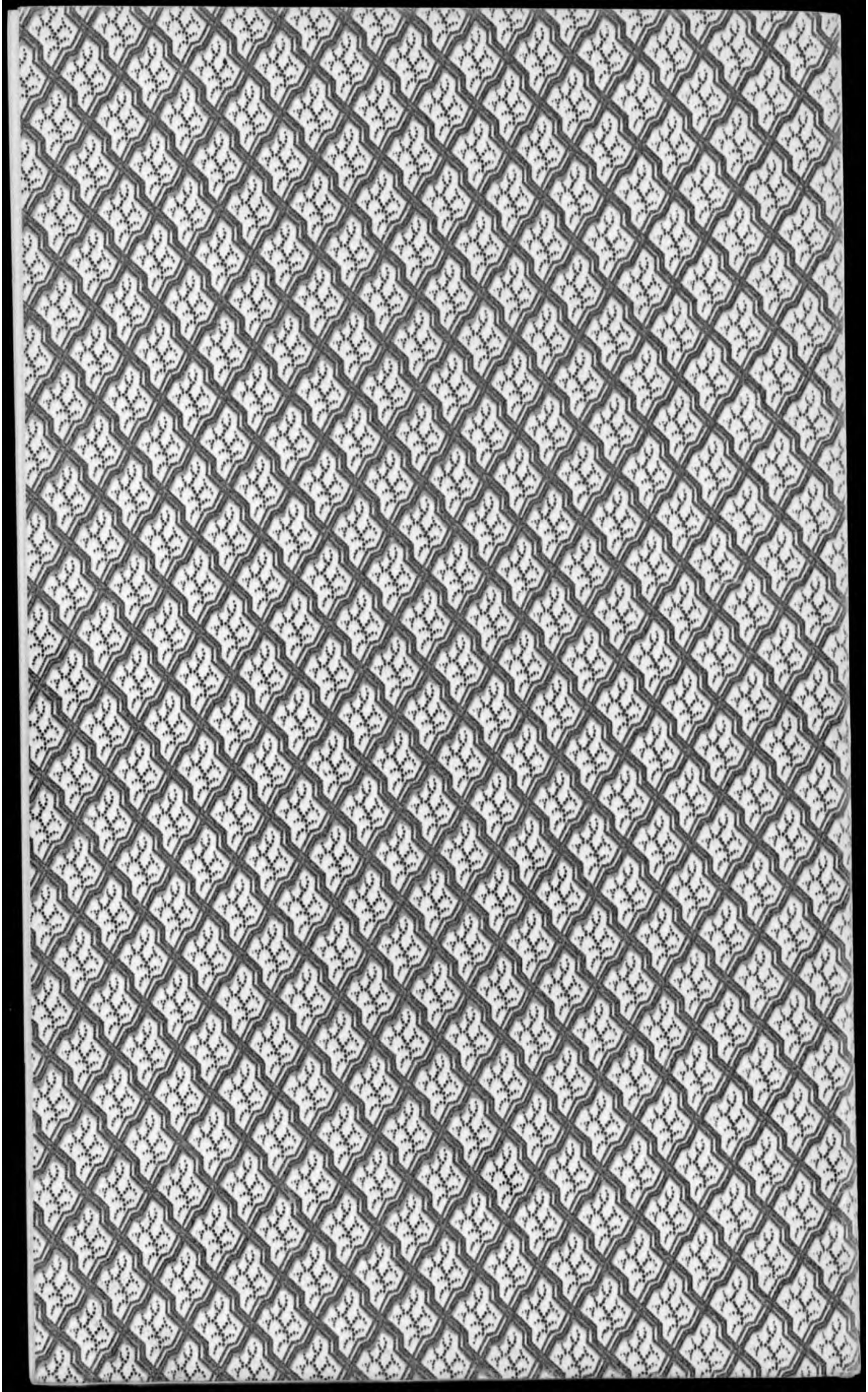

LTK Beets

G 10 8

Brief aan Betsy Hasebroek,

Hempstead 25 Jan. 1840.

Inclent gedenkt haar eerste Zwangerschap.

Wel Eeuw. Heer Gel. Heer,

Heere Heeren Staaten

G. G. M.

te

Utrecht

Waarde Vriend!

Hiernevens enige regelen van het dierbaarste schrift, gelijk it u beloofd had. Lang heb it getwijfeld, om ze u te zenden, daar it vreesde om u iets van pijn te doen. God gave, dat it niet mis heb, als it heden oordeel, dat het zoete toch het bittere zal overwinnen: dat het (goed te zijn te zien, eenparig haar gevoel gemeenschap van het eerste tot het laatste: dat het u lief zal zijn, nog eens, als ook de reeds gesloten mond te komen: dat gij haar gelukkig maakte!"

Zondag in den namiddag, las ik

de mijnen uw goed woord voor, dat Mevr. v. Ittersum mij had gezonden, een woord van troost voor u zelven en voor allen die lijden, gelovende zij het ook met een kleingeloof, gelijk bij mij, dat zij den Heer liefhebben, dat Hij hen heeft geroepen. Ik hoorde en zag u, en verblijdde mij ook voor de vele schapen, dat gij zoo krachtdadig ondersteund wordt.

Mogt ook de nieuwe scheiding van het kleine zooglam u niet al te droevig aandoen, maar uwen Heer ook in dit leed, u slechts op zijne liefde en barmhartigheid doen staren. troost, vervulle Gods goedheid aan al uw teeder troost de gebeden en de wenschen van hun lieve moeder in den

Hemel, van hun trouwen vader nog op aarde: en aan u zelven, al die zegeningen, die door zooveel christelijke vrienden, over u zijn afgebeden!

Met aanbeveling aan Gods en zijne genade, noem ik mij, met de u bekende gevoelens en zoo het noodig zijn mogt tot uw dienst bereid

uwe vriendin Betsy

Ik zend u maar het couvert niet, wijl dit meer bijzonder handelt over mijne zaken. vrijdag ll. kwam Jan hier afscheid nemen van ons allen tegen zijne afreis. vele groeten aan de lieve zuster Kooije.

Wijk bij Duurstede

dingsdag morgen.

1 bijl. a

Heemstede den 25 Jan. 1840

Eindelijk en ten laatste!" niet waar lieve vriendin? het kan er naauwelijks meer door; maar nu ge dan toch een brief krijgt, nu gij ziet dat ik mij toch al den tijd door dat ik mijne beloften niet nakwam aan haar gedacht; nu ik tot u kom met eene ootmoedige schuldbekentenis en nederige bede om vergeving zal mijne lieve Betsy deze toch wel in genade aan nemen niet waar, ja wat meer ik geloven, overtuigd zijn dat de toezendster haar altijd nog even hartelijk lief heeft, veel en dagelijks aan haar denkt, en zal zij de verzekering voor waarheid aannemen dat het veel tijdgebrek was die mijn schrijven zoo lang verhinderde daar ik met een rustig uurtje voor mij, nooit genoeg te vreden was om er mij regt naar mijn zin toe te zetten. Ik weet wel, lieve! dat gij noodzakelijk denken moet: hoe kan D: nu al tijdsgebrek hebben en hoe zal dat later gaan; - ik moet u zeggen dat ik het zelve niet weet; en toch als ik bedenk dat ik t huis, waar ik niets te doen had, nooit tijd over hield, en ik nog al voldaan over mij zelve, want mijn dientje bleijft hoe lang hoe meer niet van de vlugste te zijn, zoodat wanneer ik het werk gedaan wil zien, en niet te veel gelaagd over drukte wil hooren ik zoo

wat myne eigen meid moet zijn en dingen aan=
pakken waarover ik vroeger nooit gedacht heb;
ik klaag hierover in 't geheel niet lieve! ik
verheug er my veel eer in, want ik ben het
allergezondst als ik maar aan 't bedden ben,
en heb regt schik in die soort van bezigheid.-
Maar waarom langer hier by stil gestaan; ik
hoop maar niet dat myne schrijven aan u een
weg teeken is, want ik krijg hoe langer hoe
meer lust in het leven, en weet waarlijk niet
lieve Betsy! wat my meer te wenschen overblijft
van aardsche zegeningen. O ik voel my zelve nog
zoo veel gelukkiger dan iemand, van wie myn
geluk roemt, weet of weten kan. Zeker het regt
veel zijn geplaatst te zijn als wij; zoo goed
ons dagelyks brood te hebben, zoo weinig met
angst voor den dag van morgen bezorgd te zijn
als wij dat behoeven te weten; in zoo korten tijd
zoo veel achting en liefde (ik durf het u schrij=
ven) te zien opgerezen voor ons; ik vooral voor
den altoos aangebedene; het regt veel te sa=
men zulk een volkomene gezindheid te genieten,
zulk een heerlyke voorwerp te hebben van
een kind, een lief levend schepseltje het onze
te mogen noemen, als God de maat zijner goedheden
aan ons wil maakt; elkander lief te hebben en
altyd met elkander te zijn.... maar wie, wie
dan wij misschien, lieve Vriendin! weet wat
het voor my regt dien innig gelieften man ge=
lukkig, geheel gelukkig te zien in wien; dage=
lyks meer overtuigd te zijn dat hij niets meer,
niets anders verlangt, dat hij my uitverkiest
en het my uit toont; weet iemand, weet gij
lieve, hoeveel verrassends het nog dagelyks
voor my heeft; herinnert gij u wel goed hoe
het kwetsing meer is dan ik ooit heb durven
hopen, dan ik ooit gebeden heb van God! Zie,
liefste Vriendin! nu kent gij al de omvang
van myn geluk; o, hoe goed zou het my doen
zoo gij dien niet kondt begrijpen, arme, arme Betsy!
Zeg waarmede heb ik dit boven u, boven zoo veel
beter verdient, dit groot ongekend geluk van
zoo bemind, zoo gezegend te zijn? Ik weet het
best hoe weinig, hoe in 't geheel niet ik het
verdiend heb! en ik gevoel het dagelyks hoe
daar niets is dat ons meer vernedert nederig voor
onzen Hemelschen Vader dan de overstroomingen
met zoo veel goeds en zaligs; ook dit gevoel is
genade van God zonder wiens goeden Geest er gee=
ne vernedering, geene nederbuiging, geene
vroomheid in ons zijn zou; zonder Wien ....
maar zijn wij niet alles in en door Hem;
daarom dan ook lieve Betsy! is er niets ter
wereld dat my beangstigt, voel ik my vrij
en gelukkig en gemoedigd om alle rampen
af te wachten en te dragen, daarom vereenig ik

met de grootste levenslust die ooit een menschenkind
voelen kan, eene bereidwilligheid, om zonder droef-
heid te gaan als Gij mij roept, die mij soms
zelve verbaast, en toch hoe natuurlijk: zoo ik
spoedig stierf, zou ik niet meer genot van de wa-
reld gehad hebben dan velen die heel, heel oud
worden; zou het niet een sparen voor rampen
kunnen zijn die misschien deze aardsche zalig-
heid moeten opvolgen; zou het niet zeker goed
zijn wat zulk een goede God over mij beschikte
en weet ik niet dat zelfs uit zulk een gelu-
kig jong-leven de overgang heerlijk zijn moet
in Zijnen Hemel; maar toch lieve! ik durf
niet, en het zou durfzijn zoo ik nu den
dood boven het leven verkoos met mijne menschе-
lijke ziel; neen ik verlang, ik smacht naar al-
les wat de Zomer mij nu doet hopen, naar mijn
kind, ons kind!! ik kan u onmogelijk iets zeg-
gen van wat er in mij omgaat als ik aan dat
geluk denk, hoe is het toch dat menschen die
vreugde dragen kunnen, wat zal ik doen,
hoe wezen als ik Moeder ben! en hoe, hoe
zal Gij zijn, lieve Betsy! — Vergeving
lieve! het is te veel, te lang over mijn
geluk gesproken, maar och ik kan het Zomer
niet zwijgen; mijn hart moet lucht hebben
en hoe gaarne stort het zich voor u uit; hoe
zoet is het te weten dat gij mij begrijpen zult
daar zelfs mijn Beets dit niet begrijpen kan

1 Sept 6

Zeept hij, dat ik op minder liefde op minder
overgegevene liefde gerekend had; hij vind het al-
tijd nog te weinig en dit begrijp ik goed want
mij voldoen onszelven op dit punt nooit, en ik vind
mij zelve niet half lief en goed genoeg voor hem.
Begin ik daar niet weer van voren af aan;
ben ik niet al te opgewonden in uwe oogen? O Zeg,
Zeg mij dat ik het niet ben, en ik wil tot
het dagelijksche wederkeeren en u wat duide-
lijker zeggen hoe het ons gaat. — Dat mijn vriend
het nog altijd druk en drukker heeft behoeft
geene verzekering en dit zal niet beteren voor dat
de avondbeurten hebben opgehouden, dit haalt hem
altijd een geheelen dag midden uit zijn week en
vermindert dus ook de waarde van dingsdag en
~~woensdag~~ donderdag, die hij dan tevoegenaamd voor
ander werk bestemd heeft; maar de vele en langdu-
rige zielen aan de ziekbenden hem ook heele achter-
den; gelukkig dat hij zoo heel gezond blijft; hij
moet nu aanstaande zondag avond in de groote
kerk te Haarlem preeken; dit treft Moeder dan
net, die wij het niet geschreven hebben gelovende
dat het nog al eene verrassing zijn zal; de Heer
baar zijn vrienden gaarne bewonderd; — en ik dan Bet-
sy-lief? Beets hoopt nog altijd dat Haas hem nog
eens zal komen helpen; hij heeft hier nu nog drie
vrije Zondagbeurten, de eerstvolgende dan is de Moe-
der hier, de tweede heeft Bet, Kees en Roos li-
plan hier te passeeren, maar de derde? — even-
wel laat het eene verrassing zijn en maakt ons
zoo doende nog gelukkiger? — De lieve Coba

is my van groote dienst en is 200 lief mogelijk gelukkig heeft Zy nu kennis gemaakt met de buurmeisjes want ik begon te vreezen, hoewel ze altijd even lief en vrolijk was dat ze wel eens naar een uitspanning moest verlangen; het zal my waarlijk een heel genoegen zijn als Zy weg is en alsdan de Moeder en het heerlijke kind met een verrukkelijk' oogopslag verheugen ik my weer onbeschrijfelijk, hoe waardeert men elk uurtje van samenzijn te meer na zulk een lange scheiding! Evenwel het alleen samenzijn helpt ook 200 veel zoets en goeds nu bij v. dit Beets 's avonds op zijn kamer alleen te werken, want daar Coos tot over negen en opblijft is het daarna niet meer de moeite waard om een van de twee lampen en vuren tot 10 uur uit te laten gaan; van avond evenwel. Dit my bij ons en schrijft op dit oogenblik een langen brief aan de nooit genoeg bewonderde E. F. over Lauernesse; wij hebben het eindelijk beide uit, maar liefste! welk een heerlijk boek; o laat ik er niet aan beginnen; hoe goed begrijp ik er al de waarde van en hoe 200 het my onmogelijk zijn er een enige dank of loftbetuiging voor te uiten die uit te staan was; en toch ook, wat 200 het Zijn Doorluchtigheid gepresen door my; maar de brief van Beets te laten gaan en een geheel stilzwijgen te bewaren is toch ook hard alone 200 verrukkelijk is; voor het minst laat Zy eens door u hooren dat het een verdiegend en een, my zelven uit raison opgelegd, zwijgen is; hoe bejammer ik het niet meer te leren; na uwe.. vrouwen was Zoveel

'bijl. 6

zegt hij, dat ik op minder liefde op minder overgegevene liefde gerekend had; hij vind het altijd nog te weinig en dit begrijp ik goed want wij voldoen ons zelven op dit punt nooit, en ik vind mij zelve niet half lief en goed genoeg voor hem.

Begin ik daar niet weer van voren af aan, ben ik niet al te opgewonden in uwe oogen? o zeg. zeg mij dat ik het niet ben, en ik wil ~~tot~~ het dagelijksche wederkeeren en u wat duidelijker zeggen hoe het ons gaat. — Dat mijn vriend het nog altijd druk en drukker heeft behoeft geene verzekering en dit zal niet beteren voor dat de avondbeurten hebben opgehouden, dit haalt hem altijd een geheelen dag midden uit zijn week en vermindert dus ook de waarde van dingsdag en ~~woensdag~~ donderdag, die hij dan zoogenaamd voor ander werk bestemd heeft. maar de vele en langdurige zieken aan de glip benemen hem ook heele achterden; gelukkig dat hij zoo heel gezond blijft; hij moet nu aanstaande zondag avond in de groote kerk te Haarlem preeken; dit treft Moeder dan net, die wij het niet geschreven hebben gelovende dat het nog al eene verrassing zijn zal; de dierbare ziet hem immers gaarne bewonderd; — en ik dan Betsy-lief? Beets hoopt nog altijd dat Haas hem nog eens zal komen helpen; hij heeft hier nu nog drie vrije zondagbeurten de eerstvolgende dan is de Moeder hier, de tweede heeft Bet, Kees en Koos 't plan hier te passeeren, maar de derde? — even wel laat het eene verrassing zijn en maak ons zoo doende nog gelukkiger. — De lieve Coba

LTK Beets

G 10 9

Kleinegheden van
haar Land.

Il faut voir beaucoup de noms
et de pensées réunies dans de
pareils livres, pour bien se con-
vaincre combien l'un et l'autre
sont choses rares. — Dumas. —
La chaumière a son drame
comme le palais : seulement
la douleur du village est
silencieuse et celle de la
ville bruyante ; le villa-
geois pleure dans l'église,
et le citadin dans les rues ;
le paysan se plaint des
hommes à Dieu, et le
riche de Dieu aux hommes.

als ik sterf moeten alle brieven die aan my gewonden wor-
den verbrand. Op weinige na, zyn die van Beets allen in een
paquet byeen, by kan ze dus zoo hy wil terug ontvangen.

Ltk Beets aanw 93/01

Lieve Mevrouw! Het is voor my
zeer moeyelyk te beoordeelen of Sy
tyd geschikt is voor uwe dienst; hoe
gaarne ik u ook naar waarheid alle
woorden wil opgave informaties.
Zy heeft by my van haar 14 tot na in
haar 19de jaar gedient en ik houd haar
voor volkomen trouw en eerlyk; bekwaam
voor haar werk is Zy in zoo verre dat
ik altyd gezegd heb dat ik niet geloof
er iets is dat Zy niet Zou kunnen leeren
Zoowel met haar hoofd als handen; maar
of Zy nu geoefend is in de Zaken die by
u voorkomen is eene andere vraag; Zy
heeft eene sterke en frische gezondheid
en ik heb my nooit eenigsins over haar
humeur behoeven te beklagen

wat men eigenlyk met tafeldienen verstaat hebik haar niet geleerd;
wel dekte zy by my en nam weer af
maar daar haar hoofdgebrek (waarnaar
gy ook vraagt juist onattentie en onver-
schilligheid is, zou misschien het tafel
dienen het grootste struikelblok zyn
daar zy by my van alles wat deed zou
zy nog wel eenige lei
ding voor geregeld huiswerk behoeven.
Myn kinderwasch heeft zy dik-
wyls geheel aan kant gemaakt en my
aan de groote wasch geholpen; netjes
stryken kan zy wel en is nu op
weg om ook engelsche hemden goed
te leeren opmaken, sedert ik eene andere
tweede meid heb. — alleen in huis
te zyn, genoegzaam een gansche dag
om haar zelf heen is dunkt my een groot bezwaar; ik
had haar dit reeds onder het oog gebracht
toen zy my Mietje Limbagen's brief
heel vertrouwelyk liet lezen, waarin
haar dit onder de gemakken van een

dienst werd voorgesteld. —
Het om te zien zal voor
my een zeer groot bezwaar zyn hoe-
wel niet onoverkomelyk als het voor
haar wezenlyk goed en noodig is. —
Ik houd heel veel van haar,
zeker zou
het my altoos moeite gekost hebben haar
onder myn oog te zien weggaan; maar nu
zy het zelve zocht vaal ik dat het my
ook om my zelf niet spyten
moet, daar my een ouder en dus van zelf zorg
vuldiger meid beter in al myn drukte lyht.
× zy kan zeer vlug en goed naaien en stop-
pen; mazen; het laatste heeft zy by
my echter weinig en in de laatste tyd
niet gedaan. —

LTK Beets

G 10 10

Brief van P. Holdberg,
waarin de persoon van Zijne Vrouw geschreven,
die met verblijf met de kinderen onder
Zijn dak, na den dood van
den kleine Nicolaes.

1850.

Deze brief is van mijne
vrouw aan Mevrouw
Beets

C. H.

Lieve vriendin!

Stil zagen wij u na. – Het was ons als een droom. – Leerzaam na het ontwaken. – Wij hebben veel gesproken dat wij er bij geleerd. Ik acht het goed dat uwe moeders als wij hier te zamen zijn. Ik zag veel in uwe kinderen, wat de mijne missen. Ook omgekeerd. Wij kunnen geen regel volgen, alleen betaamt het ons dagelijks wijsheid van God te smeeken. –

Bijzonder denk ik nog om de kleine Coos, die mijn hart stal. Een lief kind, dat al zoo vroeg tegen zaken. Ook Marie; dat zij dat hare ronde gezigt en geest nog behoude.

Maarten moet wat gewaagd worden en in vrijheid leeren zich vermaken. Vrijman wil altijd vrijheid, en ik in duizend angsten over de kinderen. Ik heb hierin meer rust, en wenscht dat hij wat trouwer mij bestaat in het huisregement. Maar hij ontvlucht mij altijd. —

Dirk is Helaverige Leerling. Ik heb dikwijls op dat kind gezien, zoo hij was Otto ook. Nogthans is hij goed terecht gekomen. — Alles zal Hij regelen die ons kinderen gaf.

Wij zagen elkander dikwijls te stijven al is het door de zorgen der anderen. Mij is het eene behoefte. Ik heb u gevolgd in alle uwe genoegens op den Lathmer. Ik had dat kind jaartje wel willen bijwonen.

Na hun vertrek logeerde Mevr. Dedel bij me en haar lieve dochter aan de tol.

Wat zijn dat lieve en echte. Ik heb ze zeer lief.

Het is nu stil hier, alleen Trentje Superintendent logeert hier. — De dagen zijn kort, de arbeid veel en dat de Heer ons rust geve van de Ziel.

Het zal mij aangenaam zijn als gij eenmaal alleen uwe hand Lechenez Zende, te vreden zult zijn met mijn antwoord.

Kusch alle kinderen. Groet Beek — ook van Helling

Uwe liefhebbende vriendin

A E Heldring geb
Deutffer Wiel

Jufr. Greetje met een dank gemeld. G... B. — Marsjonne mijn een letter.

Ook een paar dingen van Jan heerwak van Jetje. Met wat nog wat? —

LTK Beets

G 10 11

Eenige Condoleance Brieven,

met de lijst van allen.

—

Waarde Domine!

Gij zult het toch wel begrijpen, dat ik niet anders doen kan, als u te zeggen, hoe diep wij met u begaan zijn, & hoe onafhoudelijk ik denk aan die lieve, dierbare Ziel, die u is toevertrouwd, & die gij nu misschien met voorspoed zult volgen leren. - Ik kan het mij niet voorstellen, & mij dunkt wij kunnen het, voor u, voor uwe kinderen nog niet dragen. - Ik dacht gisteravond de laatste dagen dat de Heer zulk eene scheiding niet

zoude zeggen, & dat zijn zagen over uw huis, uw arbeid, uw eigen hart te veel van haar af=hing; dat, dat zij nu al had mogen uitleven van heeren arbeid --en zoo veledie haar leven, door bidden & smeeken met u zochten te behouden. - Och die lieve trouwe engel, met hare zachte stem & diepdoordringende blik, zij had zulk eene overtuigende ernst, zulk een meeslepend geloof - zij wist niet dat haar diepen ootmoed, hare innige liefde, zoo veel treffender waren, als vele woorden, - & toch waren de haren zoo levendig, zoo geheel naar eigen ervaring. - Er was zoo iets buitengewoons in hare groote eenvoudigheid, die zoo veel verstand & liefde openbaarde, zelfs voor hen die zij weinig zag, & die een ander zoo ligt vergeten had. - En als wij haar weder zagen, was zij ons altijd als een schat van het voorledene, die wij ons nog een weinig terugwenschten; altijd dezelfde, & steeds toegenomen in die kracht, die in zwakheid alleen volbracht wordt. -

Het schijnt bijna onbescheiden, u te zeggen, hoe innig wij haar liefhadden, & met u betreuren, & toch kan ik het niet laten. -

Ik herinner mij nog zoo goed
hoe gij aan mij & aan mijne
Zuster Louise, eens zeidet, toen gij
vele jaren geleden, pas van de Zuyder-
-berg terug gekomen waart, & dat wij
over kleingeloovigheid klaagden; - gaat
maar met haar spreken, en zal zij het
u beter dan ik zeggen! - - Moge de
Heer u al dat noodige dat moet,
& heerlijke van hare liefelijke tegenwoordig-
-heid, vergoeden, door de gedachte aan
de volkomene verlossing van hare ziel, &
die heerlijke rust, die nooit te veel, maar
ook niet te weinig wordt geroemd, waar
meer eene zoo dierbare die geniet -
Vele bidden voor u, die gij niet of
zeer weinig kent, & vragen den Heer
om eenen bijzonderen zegen voor
u, & alle uwen bij dit
graf. Alle de mijnen ne-
-men zeer veel deel, in uw
groot verlies - Ontvang een
hartelijken handdruk, in het
bijzonder van mij, & van mijne
Zuster Constance, & geloof mij

Uwe toegen: vriendin
& Zuster in den Heer

A. L. van Loon

Amsterdam den 10den Mei,

Zeer Waarde Vriend,

Niet zonder eenige aarzeling vat ik de pen op. Bij uwe groote droefheid gevoelt alle menschelijke deelneming, en althans van wie u niet de allernaasten zijn, zich zoo gansch en al machteloos. Toch is het mij behoefte, terwijl mijne gedachten gedurig tot u gaan, ook een enkel woord tot u te zeggen; en ik vertrouw, Gij vergunt mij dat wel.

Ik heb uwe lieve vrouw niet van nabij gekend; doch hare ontmoeting, zoo dikwijls mij die te beurt viel, maakte op mij een zeer bijzonderen, heilig-liefelijken indruk. Ik herinner mij niet iemand ontmoet te hebben, bij wie het christelijke gemoed zich zoo eenvoudig en natuurlijk en als van zelf voor ieder en in alles openbaarde. Mij

denkt, het moet u eene uitnemende
verkwikking zijn, uwe lieve doode
te mogen roemen, niet slechts met wel-
verzekerde hope, maar als eene die
zoo kennelijk in den hemel te huis
behoorde, die men zich zoo gemakkelijk
denken kan in 's hemels vreugd en
's hemels werk. – Hoe goed zal het
haar nu zijn! –

Gij intusschen staat daar beroofd
en verlaten. Hoe pijnlijk bovenal moet
u de gedachte zijn aan uwe moederloose
kinderen. God bekwame u om ook bij
die gedachte u vast te houden, als zijnde
der onderdanigheid en geloovig te zeggen:
„de Heer zal voorzien".

Wat ik u overigens als troost in
uwe bittere smart, wat ik u als
vrucht der beproeving van heeler harte
toewensch en toebid, heb ik niet allemaal
noodig u te zeggen. Ach! make God
uw hart geheel gewillig en geduldig
om onder Hem te buigen. Geve hij u
ruimschoots te ervaren, dat Jezus' genade
u waarlijk genoeg is, dat Jezus' kracht
in zwakheid volbragt wordt. Mogt gij
zoo ook voor anderen in te ruimere mate
ten zegen worden gesteld. Voorzeker, in
de dienst des Evangelie's heeft men nog
eene reden te meer om vrede te hebben met
wegen van beproeving. Immers het heeft
mij immer toegeschenen dat eerst bij
de volle wijding heeft tot het heiligste
werk die kennelijk en in velen beproefd
is geweest. –

Nu dan, Godzelf ondersteune en onder-
steune u en heilige het leed aan uw
hart. Ontvang ook van mijne vrouw de
betuiging harer bijzondere deelneming
en geloof mij steeds

Uw vriend

Ph. R. Hugenholtz

Haarlem 10 Mei 1858.

Haarlem, 11 Mei 1856.

Waarde Vriend!

Sedert dingsdag zijt gij geen oogenblik uit mijne gedachte. Destijds vernam ik, dat de toestand Uwer echtgenoot plotseling zeer ongunstig was geworden, dat men voor haar behoud vreesde. Gisteren werd mij haar overlijden gemeld.

Weinig dacht ik, toen ik op 6 October jl. Uwen diep gevoelden brief ontving, dat slechts zoo weinige maanden daarna u den slag zou treffen, welke mijn gemoed destijds, even als thans, met diep leed vervuld; — weinig dacht ik, dat toen gij u de vraag voorstelde: „indien mij dit overkomen ware?" God, in zijne voor ons ondoorgrondelijke wijsheid, u zoo spoedig in de gelegenheid zou hebben gesteld, om uwe Christelijke Gelatenheid & onderwerping

aan Zijne zijde, waarop het antwoord te geven. Innig beklaag ik U. Ik mag toch zeggen, dat ik gevoel wat Gij moet lijden bij de bewustheid, dat eene hartelijk geliefde levensgezellin van Uwe zijde hier op aarde is weggenomen, – dat Uw kroost moederloos is.

Maar Gods Evangelie is daar om ons te steunen. „Opwaarts, hier beneden is het niet. – Onuitsprekelijk zijn de [illegible] de Goddelijke liefde voor die ook onder de beproevingen die Zij oplegt, niet aan haar twijfelt, maar ootmoedig en vertrouwend het hart voor haar geopend houdt." Deze woorden hebben kracht en gezag: zij kwamen uit het gemoed van den [illegible] naar des Goddelijken Woords, van den man die bewogen was ze te spreken. Dat die woorden, herhaald door de stem der vriendschap op waarachtige hoogachting gegrond, U tot troost mogen strekken, gelijk zij op mij hunne uitwerking niet hebben gemist, toen smart mij tegen het eere-geld denken belette.

God sterke U en de Uwen! Gij weet, dat ik in Uwe bittere droefheid deelde, doch het was mij eene behoefte U hiervan de verzekering te geven. – Geloof mij waarde Lotgenoot, vriend mijner jeugd en jongelings-jaren, vriend van mijnen tijner leeftijd

Steeds vriendend geheel de Uwe

J M [illegible] Jr

Zwolle 18 Mei 56.

WelEerwaarde Heer & Vriend!

Hoezeer ik ook overtuigd ben
dat het u aan geene deelneming
in uwe treurige omstandigheden
ontbreken zal, is het mij eene be-
hoefte u toch ook een enkel woord
te schrijven. Ik kan u niet zeggen,
hoe het berigt van den dood
uwer lieve vrouw mij trof. Meer
dan eens mogt ik getuige zijn
van uw geluk en kan mij dus
zoo begrijpen wat u in die vrouw
en uwe kindertjes in die moeder
verliezen. Nog zie ik haar voor
mij, met haar lieve vriendelijk ge-
zigt, altijd even hartelijk en
gereed om mij te ontvangen;
te midden van al hare aardsche
zorgen en beslommeringen, toch
altijd blijde en een goed woord
voor anderen over hebbende.
Wie haar heeft gekend en hare
liefde heeft ondervonden, moet
wel in uwe smart deelen en
verstaan hoe groot uw verlies is.
Ik zal het echter niet wagen

om u te vertroosten; aan menschelijke troost zal het u ook zeker niet ontbreken, en wie ben ik, dat ik daarin iets bij zou kunnen voegen? Maar in zulke omstandigheden is de Christelijke gemeenschap toch iets; het is zoo goed elkander in den gebede te mogen dragen en te weten dat een Vader die zoo slaat ook weet te heelen en het u ook zeker aan geene vertroostingen en krachten zal laten ontbreken.

Door Mevrouw Geyens vernam ik gisteren eenige bijzonderheden van Mevrouws sterfbed; zij schijnt er zelve niet bewust van te zijn geweest, hetgeen haar zeker veel strijd heeft bespaard, en hoe heerlijk zal toen het bewustzijn zijn wedergekeerd, toen ze deelgenoote werd dier vreugde die geen oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord en in geens menschen hart is opgeklommen. Weinig dacht ik, toen ik u in 't najaar nog bezocht, dat die vreugde al zoo spoedig haar deel zou zijn, en toch kan ik mij zoo begrijpen dat zij rijp was voor den Hemel.

Ik kan u niet zeggen hoe blij ik ben dat ik haar toen nog gezien heb, en wij nog te zamen aan het avondmaal geweest zijn, maar hoe veel heerlijker zal het nog zijn als we allen te zamen zullen aanzitten aan het avondmaal van de bruiloft des Lams, dat zij nu al volgt.

Uwe arme kleintjes zullen nog wel niet veel van hun gemis gevoelen, maar de groote zeker al des te meer; die zullen u echter al tot een lief gezelschap verstrekken. Van harte hoop ik dat zij zoo voorspoedig en goed zullen opgroeien als tot hiertoe, ook het jongste moet weer een heerlijk kind zijn. De Heer vertrooste u in kommervol oogenblik en verzelle u daartoe nog menige verzuchting in uw klagen. Hij is immers zelf en de liefde zelve.

Na mij in uwe vriendschap te hebben aanbevolen en u nogmaals van mijne hartelijke deel-

nemming verzekerd te hebben
voor Hamans mijne Moeder,
blijft
Edel Eerwaarde Heer & Vriend
Uwe dienstw. dien: & vriendin
Sophie van Schmidt

Aan Ds. Nicolaas Beets.

Gij zijt getroost en zouden wij dan treuren,
Nu God de Heer u de aardsche kroon ontnam,
Waarmee gij trotsch het schoone hoofd mogt beuren
Gewijd aan God van wien haar schittring kwam!
Een gouden vrouw boog zij zich om de steenen
Met liefde en trouw te hechten tot een krans,
De edelsteen ten sieraad u mogt leenen
Zijn naam tot roem en eer en u ten glans.
Nog eenmaal boog haar gouden zich bevend, teeder
Om nog een steen te zetten, u ter eer,
Maar eensklaps viel zij aan uw voeten neder,
En bleek van glans zonk zij in de aarde neer.
Wij staarden 't aan en voelden 't haar ontzinken,
Terwijl een traan ons in de oogen beeft,
Daar klonk uw stem: "Zou ik den kelk niet drinken
Die mij de Vader geeft!

Wy buigen 't hoofd voor uw Gelove neder,
Geen rouwbeklag komt meer uit onzen mond;
Toch zien wy met een oog zoo dikwyls teeder
Den lieven Kring van al uw kinderen rond.
Toen voelt ons hart, hoe gy, in eenzame uren
Als Aleids beeld u liefelyk als omzweeft,
Het zielenleed der scheiding zult verduren
Dat hy die 't kent, zoo hartverscheurend weet.
Toen hebt ge uw ziel te midd'lyk uitgegoten,
Daardoor men ziet de diepte van uw smart,
Ziet voor het oog der liefde die ontsloten
Die woord en zang deed gloeyen in ons hart.
Behoefte spreekt waar wy u smart'lend zagen,
O Blyft uw hart niet voor der bede doof!
Waar ge ons vergunt uw last te helpen dragen,
Sterk ons door uw geloof!

25 Mei 1856. C.

Pieter Maritzburg 24 Sept. 1856.

Zeer lieve Vriend en Broeder!

Vóór weinige dagen ontving ik eenen brief van mijn Schoonvader bevattende een extract uit eenen brief van hem van den 5den Juny, waaruit ik voor 't eerst de ontroerende tyding van het afsterven uwer geliefde gade vernam. Diep schokte mij dit berigt. Kon het wel anders? Zou 't mogelyk geweest zyn uwe Adelaide te kennen, zonder haar zeer hoog te achten en hartelyk lief te hebben? De weinige dagen en uren die ik op de Heemstedesche pastory doorbragt waren voldoende om my in de lieve ontslapene eene dierbare Zuster in den Heer te leeren kennen en waarderen – die dagen blyven my onvergetelyk. Het was in 1850, kort vóór de geboorte uwer kleine Jeannette. Hoe aandoenlyk is de gedachte dat zy, die boven de ziel, het middenpunt van uw huiselyk geluk was, ons nu zoo ver vooruitgegaan is; God geve slechts dat wij op zyn tyd haar volgen mogen en dat ons einde aan het hare gelyk zy. Hoe wel herinner ik my uwe lieve gade! hoe duidelyk en liefelyk staat my haar beeld voor den geest! Er was iets zoo aantrekkelyks in haar stillen eenvoud, in haar levend en werkzaam geloof, in dat blymoedig vergeten van zich zelve om slechts voor anderen te leven, dat men reeds by de eerste kennismaking zich onweerstaanbaar tot haar getrokken gevoelde. Zy was eene dier stille, liefelyke zielen, die ongemerkt, maar zeker anderen ten leven wekken. Wy hebben slechts enkele malen een vertrouwelyk woordtjen gewisseld, doch dat eene was genoeg om my een' diepen blik in haar edel gemoed te doen werpen en om my iets van dat helder, standvastig, levend en levendmakend geloof te doen ontdekken, dat haar zalig deel op aarde was – nu is door Gods oneindige genade dat geloof voor haar in 't zalig

aanschouwen verwisseld. Toen ik kort voor mijn vertrek uit 's vaderland van uwe onvergelijkelyke gade scheidde, was het my alsof meer dan vriendschapsbanden my aan haar verbonden en de afscheidsgroet vervulde myn hart met stillen weemoed. Met aandoening herlas ik een dezer dagen uw gedicht: "_In Aleide's Bijbel_" Zoo, het hoofd op 't Bijbelboek gebogen, kan ik my uwe gade zoo wel voorstellen, zoo als ik haar in September of October 1850, gedurende myn verblijf op Leydruin, op eenen Donderdag avond in de Heemsteedsche pastory zag, toen ik u over Joh: hoorde spreken. My dunkt, nog zie ik haar aan uwe linkerhand gezeten, het hoofd met de hand steunende, het woord des Heeren op de tafel vóór haar! Er was toen in haar matten blik en in 't liefelyk licht dat nogtans over haar geheele aanwezen verspreid was, iets dat tot mijn hart sprak - er lag zooveel vrede en stille blijdschap op haar lief gelaat uitgedrukt, dat mijn blik voor een geruimen tijd zich van haar niet afwenden kon - Weinige dagen later werd uwe kleine Jeannette geboren. Menigmaal heb ik mij in 't land der vreemdelingschap door het herlezen der weinige brieven die ik vroeger van uwe lieve gade ontving, verkwikt en versterkt - in menig donker zwaarmoedig oogenblik hebben mij diezelfde brieven weder getroost en blijmoedig het matte hoofd doen opheffen - nu zyn zy my dubbel waard als eene stem des grafs of liever als een zegelied des hemels. 'of was het niet als by ahnung dat uwe Aleide my in Aug: 1851, schreef "Al gaat het ook door een dal der "schaduwen des doods, _die_ staf en stok van den "goeden Herder beveiligen zoo zekerlijk, en niets, neen "_niets_ is er dat van _die_ liefde scheidt - daarom dan "maar _die_ liefde 't hoogst geschat, daarom dan maar "op die uitgestrekte armen gezien en gesteund en gerust."

En zoo, op die armen steunende is Zij immers heengegaan om voor eeuwig by den Heer, dien Zy hier liefhad, te leven en zich in 't liefelyk licht Zyns aanschijns te verblijden; zoudt gy haar op aarde terug wenschen? is niet _alléén_ by den Heer eeuwige heerlykheid, ongestoorde vrede en zaligheid te vinden! - Maar al weent gy haar voorzeker terug, al geeft u de Heer om juichend over haar heerlyk en zalig deel, haar die gy liefhad en _nog_ liefhebt na te staren, hoe bang en zwaar moet u het verlies van zulk eene gade, zulk eene moeder vallen! Hoezeer zult gy haar dagelyks in den huiselyken kring, in de stille binnenkamer missen! hoe dubbel zwaar valt elken last wanneer wy dien alleen torschen moeten! - Doch neen, niet alléén! - Hy die tot het einde toe met haar was, zal ook in eeuwigheid met u zijn; Hy alleen _kan_, maar _wil_ en _zal_ ook den balsem Zyner vertroosting in de geslagene wonde gieten; Hy zal u uit genade geven te juichen ook in de bangste smart. Hy is getrouw aan Zyn woord en zal ook aan u vervullen en uitkomst geven, hoe ondoordringbaar duister Zyn weg ook thans moge toeschijnen - ik weet Hy is _uw_ troost, uw sterkte, _uw_ God in eeuwigheid!

Terwyl ik deze regelen schrijf hebt gy reeds vele dagen en maanden in rouw en eenzaamheid doorgebragt - nogtans is het my behoefte om u met eenige woorden de verzekering eener opregte en hartelyke deelneming in uw onherstelbaar verlies te geven - wonden, gelyk de uwe worden door den tijd zoo al verzacht, nimmer geheeld - de tyd, integendeel leert als het ware de werkelykheid van het verlies meer beseffen, dieper gevoelen!

26 September

Zoo ver had ik te geschreven toen my op gisteren eenen brief van uwen zwager Ph. v. Foreest gewerd, waarin hy eenen brief uwer onvergelykelyke gade aan mijn adres had ingesloten, door haar in 't begin van Maart geschreven. Ik behoef u niet te zeggen met welke aandoeningen ik dien brief der lieve ontslapene ontving en opende! Genoeg, de lezing en herlezing er van heeft my vele tranen doen storten; elk woord van liefde en toegenegenheid, elke bede om toch zooveel mogelyk ons het lot van den kommerbroeder aan te trekken, vervulde myne ziel met onbeschryfelyken weemoed - die beden eener afgestorvene behoef ik u wel te verklaren, myn vriend! die beden zullen ons heilig zijn en van ganscher harte zullen wy om _uwer_ _Aleide_ _wil_ voor den broeder, dien zy zoo lief had, alles doen wat in ons

11/647.

Geëmaar & Zichte.

J. Lynden v. Sandenburg.
Joinker.
Wu. J. Riemsdyk. geb. d. Jonge.
Grünning. – ×
Mevr. Calkoen. Sucona. ×

–

Niet tot overleggen.

J. G. Broese.
A. C. Kinfsaaw. ×
Mevr. Pierson, Oyens. ×
Dresses Bettink.
Mevr. de Bats. ×
Jonkr. Ansa v. Loon. ×
Ekker.
v. d. Poll. (en oranje.
Mongraas.
Dr. Bosch. (en hoorde niet ups).
Mevr. Durval.
Pabst (Neufled) ×
Talma.
Jonkr. H. J. Blankadyk. ×

v. d. Brugghen Teyssier, ×
Scholl v. Egmond.
Jonkr. F. F. W. v. Lynden.
Baigers.
J. A. Ingendonck.
Betsy Beelz. ×
da Costa. ×
C. v. Noorden. ×
Hildering.
Groen v. Prinsterer.
N. H. de Graaf.
Jonkr. Dedel. (M. C.)
M. Cohen Stuart.
Elisabeth de Graaf (Reuvens?)
Capadose.
T. v. Eeghen.
J. E. Kist.
Th. R. Kugelholtz. ×
J. Knappenhout.
Jonkr. J. v. d. Pollandt.
Bodel Nyenhuis.
Mevr. Sue. v. d. Brugghen.
J. Lowpruyt.
D. P. de Meulen, Recto. ×

J. Rorschbrom.
Mathilde v Velde.
W. Beets.
Wilhelmina E. v. Wollenhoven. ×
H. v. Michiewort Cornaclis. × (Weldelen).
A. J. Koenen.
J. J. Weded. ×
Louisa van Boekelaer ×
(Ladoon)
Louisa Cathre (v. d Pole) ×
E. v. Meer v. Dykvelde. ×
Charlotte de Lecaumefoyge.
Anonyme e gedeelt.
Mev. Weller. Oyal.
H. G. Oyens.
J. J. v. Wosperen. ×
Joh. Enschedé Jr. ×
Alland. Pierson.
J. J. P. Valeton.
Schouw Santvoort.
L. J. v. Rhijn.
F. Kohrer.
M. C. Vollenhoven v. Lennep ×
Jr. v Vries Jr.

A. C. v. Lennep. v d Poll. ×
W. Wendt en andere Medeleden
Pres. v het Wilsegg. - Me
v Leidsgraat 1 Legden.
E. Stegling (Amsterdam).
× F. H. Magenholtz (Rotterdam) ×
H. J. R. G. Vreeburg. ×
Reuter Lotz.
J. R. Nijhoff.
A. S. Chavannes.
Wed. H. J. Wolbers geb. d. Mar.
L. A. E. Rauwenhoff.
A. L. v. Lennep. Wedl v. Lennep. ×
Elout van Soeterwoude
Klerq v Dyman.
D. Wolbers.
G. Willink.
A. Bn. Stratenus. Hanover
G. Hagen (Kampen)
J. P. Behher. Weesp.
J. v d Meer —
Jw. Tibbe geb. Forster. —

L. Medeman. ?
J. Wortreve.
J. Ellenkhuizen.
Prof. M. de Vries
W. A. Bn. v. Pallandt.
1 Petr 1. V. v. r. y. aa.
Jw. Sophie v. Schmedt. ×
H. M. d Heringen (Nweges)
M. Tibbel.
H. Ondhoff v Hunoz.
L. H. Gunning.
Jonson.
P. Kegers.
Mev. Bn. v. Boekelaar
Both Medeuhse. ×
Een Vriend.
J. Kneppelhout.
Joh. de Man.
J. J. v. Maad.
A. Baeckmee.
C. H. Letmuchee geb v. d. ×
W. G. Verhloten.
Mev. d Goe, all v. Aul v Nyh
(Gedeelt)
Jkvr. W. J. Bruhdyk. ×

Persoonlijke verzoeken

Scholl v. Egmond ×
Mevr. v. Meele. ×
J. P. Hazebroek. ×
Grg. Reilson. ×
Oygent.
Mev. Waller.
J. Knappelhout
R. Geens. ×
Jonkvr C. v. Meele. ×
P. de Raadt
Mevr. Dreyvesteen. ×
Mevr Armanda geb. Dreyvesteyn. ×
D. Geyger
J. v. Lozon. ×
Mevr. Vombergh ×
Mevr. Pauw.
Smulaert. ×
Jufv. Jacob ×
Mevr. v. Wollebeng. ×
Mevr. Indig. ×
Dr. Raabe ×

Uit de Kaapstad.
de Pauw.
Uit Pietermaritzburg
Mevr. Faure geb. Aleegner.

L. Medenaus. ?

J. Borkreve.

J. Ellenkhuize.

[illegible] M. de Vries

W. A. Bn. v. Pallandt.

1 Pdr l. V. v. Gaan.

Jkw. Sophie v. Schmedt. +

H. M. de Weringin (Norwegen)

M. Tibbol.

H. Oudhoff a Hunsz.

L. W. Gunning.

Jonson.

P. Vegerd.

Mev. Bsse v. Boetzelaar

Both Meubelf... +

Een vriend.

J. Kneppelhout.

Joh. de Maw.

J. J. v. Maas.

A. Vanetraw.

C. H. Labouchere geb. v. L. +

W. G. Verhloot.

Mev. de Geer, geb. v. Oud v. Nyl
(weduwe)

Jonkhr. W. J. Bentinck. +

2

J. Roorzeboom.
Mathilde v. d. Velde.
M. Beets.
Wilhelmina E. v. Willenboer. ×
A. v. Meckeren Crommelin. ×
A. J. Koenen.
J. J. Verdet. ×
Annemeer Bockelaer ×
(Haskoren)
Annemie Calkoen (v. d. Pol) ×
E. v. Breda v. Dykvelde. ×
Chatepie de la Saussaye.
Anonymus, geduldt.
Mevr. Weller. Ogel.
A. G. Ogens.
J. J. v. Wytersee. ×
Joh. Enschedé Jr. ×
Mlle. Pierson.
J. J. P. Valeton.
Schorer Santvoort.
L. J. v. Rhijn.
F. Wolter.
M. C. Vollenhoven v. Lennep ×
Jhr. v. Vries Jr.

A. C. v. Lennep. v. d. Poll. ×
W. Wendt en andere onderteekenaars
Prof. v. het Wetgeven. Wt.
v. Lendingrecht t. Leyden.
(Woelderen)
E. Stegling (Amsterdam).
× T. W. Ingenholtz (Rotterdam) ×
A. J. R. G. Veeking. ×
Reuter Lotz.
J. R. Nyhoff.
A. S. Chavannes.
Wed. W. J. Wolbers geb. d. Mey.
L. M. E. Rauwenhoff.
A. L. v. Lennep. Wed. ×
v. Lennep.
Elout van Soeterwoude
Clercq v. d. Name.
D. Wolbers.
G. Willink.
A. Bn. Stratenus. Hanover
G. Hagen (Kampen)
J. P. Bakker. Kampen.
J. v. d. Meer —
Jw. Tobbe geb. Forster. —